

Nagyiván Községi Önkormányzat
Polgármesterétől
5363 Nagyiván, Hősök tere 5.

ELŐTERJESZTÉS

Nagyiván község teljes közigazgatási területre készülő
Településterv részeként elkészült környezeti értékelés elfogadásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Kormányrendelet /továbbiakban: Rendelet/ 1. § (2) bekezdése a) pontja alapján új, teljes közigazgatási területre készülő településterv esetén a környezeti vizsgálat elkészítése kötelező.

A tervező előzetes tematika kérő dokumentációt állított össze, mely alapján a környezet védelméért felelős szervek a tartalmat kiegészíthették.

A környezeti értékelés a településterv tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII.15.) Korm. rendelet alapján készült.

Az elkészült környezeti értékelés véleményezésre megküldésre került a környezet védelméért felelős szerveknek. A környezet védelméért felelős szervek kiegészítő jellegű észrevételt tettek, melyet a tervező javított, kiegészített.

Fentiek alapján a környezeti értékelés szakmai és eljárásjogi szempontból is jóváhagyásra alkalmas.

Jelen határozatot a Rendelet 5. § (3) bekezdése alapján, a környezet védelméért felelős és az eljárásba bevont szerveknek meg kell küldeni, melyről a Polgármester gondoskodik.

Fenti előzmények ismeretében kérem az előterjesztés megtárgyalását és az alábbi Képviselő-testületi határozati javaslat elfogadását.

Határozati javaslat:

Nagyiván Község Önkormányzat Képviselő – testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. 13. § (1) bekezdés 1. pontjában biztosított feladatkörében eljárva, valamint az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Kormányrendelet /továbbiakban Rendelet/ 1 § (2) a.) pontjában kapott felhatalmazás, továbbá a településterv tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII.15.) Korm. rendelet és a jogszabályokban meghatározott környezet védelméért felelős szervek véleményei alapján a Rendelet 7, 8 § szerint lefolytatott Nagyiván Község településterv részeként elkészített környezeti értékelést elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Bári Ágnes polgármester

Nagyiván, 2025. augusztus 8.

Bári ÁL
Bári Ágnes
polgármester

Erről értesülnek:

1. polgármester helyben
2. jegyző helyben
3. Jász – Nagykun - Szolnok Vármegyei Kormányhivatal, Állami Főépítész
4. Jász – Nagykun - Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztály
5. Jász – Nagykun - Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Katasztrófavédelmi Igazgatóság
6. Jász – Nagykun - Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály
7. Budapest Főváros, Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztály Közegészségügyi Osztály
8. Jász – Nagykun - Szolnok Vármegyei Kormányhivatal, Szolnoki Járási Hivatala, Földhivatali Osztály
9. Jász – Nagykun - Szolnok Vármegyei Kormányhivatal, Földhivatali Főosztály
10. Hajdú - Bihar Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály
11. Budapest Főváros Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Örökségvédelmi Osztály
12. Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság
13. Kiszelovics és Társa Kft
14. Horváth Adrienne Mb. főépítész
15. Irattár

Kiszelovics és Társa Településtervező Kft.

5000 Szolnok, Szántó körút 52. I. LH. II/5.

Sz.: 14 / 2022.

NAGYIVÁN
KÖZSÉG
TELEPÜLÉSTERV
ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZ
KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

(419/2021 (VII.15.) Kormányrendelet alapján)

Szolnok, 2025. év február hó

ALÁÍRÓLAP

**Nagyiván község településtervének
Alátámasztó munkarész
Környezeti értékelés munkarészéhez**

Vezető településtervező:

Kiszélovics Ildikó

TT-16-0238

településmérnök, városépítési
városgazdasági szakmérnök

Környezetvédelem:

Desics Judit

környezetmérnök,
környezetgazdálkodási, közmű üzemeltetői, ár-
és belvízvédelmi szakmérnök
SZ.K.V.1.1 Hulladékgazdálkodás
SZ.K.V.1.2. Levegőtisztaság – védelem
SZ.K.V.1.3. Víz- és földtani közeg védelem
SZ.K.V.1.4. Zaj- és rezgésvédelem

TARTALOMJEGYZÉK

1. A települési környezetértékelés folyamatának, a terv vagy program tartalmi körvonalainak, fő céljainak, más tervekhez való viszonyának, valamint egyéb lényeges tervekkel és programokkal való kapcsolatának bemutatása	4
2. A településterv környezeti értékelést igénylő változásainak azonosítása, rövid ismertetése.	11
3. A valószínűsíthetően jelentősen érintett területek környezeti jelenlegi állapotának bemutatása, kiemelten a környezeti szempontból különösen fontos területeket érintően, azok lényeges szempontjai és valószínűsíthető fejlődése, illetve a terv megvalósulásának elmaradása esetén annak valószínűsíthető fejlődése	29
4. A településterv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása:	42
a) A településterv egészének általános értékelése, a tervi elemek, intézkedések összevetése a releváns környezet- és természetvédelmi célokkal (nemzetközi, közösségi, országos és helyi), illetve annak bemutatása, hogy a településterv kidolgozása során miképpen vették figyelembe ezeket, illetve bármely egyéb környezeti szempontot	42
b) A településterv részletes értékelése, a településtervben foglaltak megvalósulása esetén a környezeti következmények feltárása, értékelése:	50
ba) a településterv egésze szempontjából meghatározó környezeti állapotjellemzők bemutatása,	50
bb) a településrendezési és szakági javaslatok környezetvédelmi összefüggéseinek bemutatása, a várható (közvetlen és közvetett) környezeti hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint a fenti tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat; környezeti feltételek, a feltárt konfliktusok alapján szükséges intézkedések meghatározása: környezeti elemenként, hatótényezőnként és környezeti rendszerenként, melyet a ba) pont esetén a Megalapozó vizsgálatnak, e pont esetén az Alátámasztó javaslatnak a releváns (természeti, táji, örökségvédelmi és környezeti védelmével kapcsolatos) szakági munkarészei tartalmazhatnak, és amelyet a környezeti értékelés hivatkozással mutat be	51
c) Tervi elemek részletes értékelése, a 2.1. pontban azonosított tervi elemek tekintetében feltárára és értékelésre kerülnek a megvalósulásuk esetén a várható jelentős környezeti (közvetlen és közvetett) hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint ezen tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat, a közvetett módon hatást kiváltó tényezők miatt fellépő hatások - a tervi elem települési szintű jellege által megkövetelt részletezettséggel.	55
5. A településterv és a tervi elemek részletes értékeléséből levont következtetések	59
a) azon környezeti jellemzők, környezeti rendszerek azonosítása, amelyekre jelentős hatással vannak a tervi elemek,	59
b) azon fejlesztések, tervi elemek azonosítása, amelyek környezeti szempontból negatív hatást gyakorolnak, és annak csökkentése valamilyen intézkedést igényel.	59
6. A megvalósulás során várható jelentős kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére, minél teljesebb ellensúlyozására irányuló településtervi intézkedések, és ezen intézkedések várható hatékonyságának bemutatása.	60
7. Monitoringjavaslat-értékelés a fellépő környezeti hatásokra.	60

8. Közérthető összefoglaló.....	60
---------------------------------	----

1. A települési környezetértékelés folyamatának, a terv vagy program tartalmi körvonalainak, fő céljainak, más tervekhez való viszonyának, valamint egyéb lényeges tervekkel és programokkal való kapcsolatának bemutatása.

Nagyiván község 2022-ben Képviselő – testületi döntéssel határozta el, hogy A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII.15.) Korm. rendelet (továbbiakban: Új Korm. R.) alapján új településtervet készített. A településterv egyeztetése a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet alapján történik.

A környezeti értékelés tematika egyeztetése a tervezési folyamat indításakor a környezet védelméért felelős szervektől – alapul véve az Új Korm. R.- ben foglaltakat – megtörtént.

Jelen környezeti értékelés Nagyiván község településterv alátámasztó munkarészeként készül. A környezeti értékelés megalapozását szolgálták a megalapozó vizsgálatok, melynek részeként mind az épített környezet és táji környezet feltérképezésével, mind a környezetvédelemmel, ökológiával, infrastruktúrával mint meglévő állapottal elemzések, leírások, helyszíni bejárások során foglalkozva volt. A település fejlesztési elképzeléseit, adottságaira épített jövőképét a fejlesztési terv tartalmazza, mely közép- és hosszútávon, mintegy 15 évre előretekintve meghatározza a fejlesztés fő irányait, és mindazokat a lépéseket, melyek a tudatosan felépített településkép eléréséhez nélkülözhetetlenek.

A környezeti értékelés készítése során - különös tekintettel Nagyiván közigazgatási területének világörökségi helyszínnel érintettségére – fő szempont a természeti és táji környezet védelme, értékkörzése.

Környezeti értékelés folyamata:

- 2/2005 (I.11.) Korm. Rendelet alapján a 3. számú mellékletben meghatározott környezet védelméért felelős közigazgatási szervek véleményének megkérése a tematikáról
- Környezeti értékelés elkészítéséhez szükséges magasabbrendű tervek, tanulmányok, jogszabályok áttekintése
- Környezeti értékelés elkészítéséhez a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatásának, az Általános szakmai ajánlásnak a figyelembe vétele
- Környezeti értékelés elkészítése az Új Korm. R. alapján

A párhuzamosan készül, a tervbe folyamatosan beépülő környezeti vizsgálat jelentheti a garanciát a döntéshozók számára, hogy a terv megpróbálja minimalizálni, elkerülni a nem kívánt környezeti konfliktusokat.

- Az elkészített környezeti értékelésre a megkeresett környezet védelméért felelős szervek véleményeinek beépítése

A településtervet a település Önkormányzatának Képviselőtestülete azzal a céllal készítteti, hogy a törvényi előírásoknak eleget téve a jelenleg hatályos jogszabályi követelményeknek megfelelő településtervvel rendelkezzen.

A településterv készítés első feladataként helyzetfeltáró, megalapozó vizsgálatok során - melyek külön munkarészben kerültek dokumentálásra - a település történelmével, demográfiai

elemzésével a fellelhető publikus források felhasználásával a települési adatszolgáltatás jelenkori kiegészítésével került sor.

A természeti és környezeti vizsgálat során feltérképezésre kerültek mindazok a védett és védelemre tervezett területek, amelyek országos és helyi védelme kapcsán a meglévő természeti állapot fenntartható. A természeti állapot és természetvédelem szakszerű bemutatásához az Új Korm. R. által meghatározott, kötelező, szakági alátámasztó munkarészek elkészültek. Az Új Korm. R. az alátámasztó munkarészek közé sorolja a környezeti értékelést.

A fejlesztési terv és annak elhatározásain alapuló településterv készítésénél figyelembe lett véve az EU fejlesztéspolitikai kereteivel összhangban a térségi versenyképesség alapfeltételeinek megteremtése, ezen belül környezetvédelmi szempontból a minőségi környezetet biztosító infrastruktúra, azaz a csökkenő környezeti terhelést biztosító szennyvíz és hulladékgazdálkodás.

A településterv és környezeti értékelés készítésénél is fő szempont a fenntartható fejlődés irányelvének figyelembe vétele.

Jelen környezeti értékelés kapcsolódik a településre készülő településtervhez. Figyelembe veszi a település fejlesztési elképzeléseit tartalmazó fejlesztési tervet. A készülő településterv alátámasztó szakági fejezeteiben a település hosszútávú fejlesztéséhez kapcsolódva meghatározásra kerültek mindazon környezeti megoldások, melyek a fenntartható fejlődést szolgálják. A településterv alátámasztó munkarészeként készül a környezeti értékelés, mely a jogszabály által előírt államigazgatási szervek előzetesen adott tematikáját, szakmai elvárásait figyelembe veszi.

A környezeti értékelés készítése során szakirodalmi adatok, az Önkormányzat adatszolgáltatása, légifelvételek, térképek, az előzetes véleményezési szakaszban résztvevő szakhatóságok adatszolgáltatásai felhasználásra kerültek. Felhasználtuk továbbá a közműszolgáltatók adatait, a jogszabályi előírásokat.

A környezeti értékelés tematika kapcsán előzetes véleményezés során a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága, tekintettel arra, hogy Nagyiván település külterületének jelentős része világörökségi helyszín, a Hortobágyi nemzeti Park területe, így a természetvédelmi érintettségre kiemelt figyelmet kért a környezeti értékelés során. A környezeti értékelésbe mindazon ajánlások beépítésre kerültek, melyek a készülő kezelési tervből megismerhetők, valamint a környezeti értékelés kiemelt prioritással kezeli a nemzeti park területét.

Országos programokkal való kapcsolatok

A településtervnek az alábbi országos tervekkel és programokkal kell összhangban lennie:

- 2018. évi CXXXIX. törvény Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről
- 1/2014. (I. 3.) OGY határozat a Nemzeti Fejlesztés 2030 – Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepcióról
- 27/2015. (VI. 17.) OGY határozat a 2015–2020 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programról (NKP IV.),
- Víz keretirányelv.

Országos Területrendezési Terv

A törvény célja, hogy az ország egészére, valamint egyes kiemelt térségekre meghatározza a térségi területfelhasználás feltételeit, a műszaki infrastruktúra-hálózatok összehangolt térbeli rendjét, a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi, területhasználati orientálása érdekében, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi-, táji-, természeti-, ökológiai- és kulturális adottságok, értékek, honvédelmi érdekek és a hagyományos tájhasználat

megőrzésére, illetve erőforrások védelmére. A hatékony és korszerű területrendezés ennek érdekében folyamatos, rendszeresen megújuló, összehangolt rendszert alkot az ország területi képét megalkotó fejlesztési stratégiákkal.

Nemzeti Területfejlesztési Konceptióról

A Nemzeti Területfejlesztési Konceptió a fenntartható fejlődés, a jövő nemzedékek lehetőségeinek védelme és a nemzeti erőforrásainkkal való hosszú távú felelős gazdálkodás követelményeinek érvényesítése érdekében készült, figyelembe véve:

- a hazai és globális kihívásokra, valamint a fenntartható fejlődésre vonatkozó nemzetközi és közös európai célkitűzéseket,
- hazánk jövőképét, miszerint Magyarország 2030-ra Kelet-Közép-Európa gazdasági és szellemi központjává válik, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal,
- hogy a fejlesztés és a fenntarthatóság biztosítása valamennyi nemzeti erőforrás (az emberi, a társadalmi, a természeti és a gazdasági erőforrások) kiegyensúlyozott, egymással összhangban lévő megőrzését, fejlesztését igényli, ezért a fenntartható fejlődés követelményeinek érvényesítése valamennyi szakpolitikai terület számára feladatokat ad,
- a széles körű társadalmi egyeztetés tapasztalatait.

Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP-V.)

2020-ban elkészült a 2026-ig tartó időszakra vonatkozó 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program. Az NKP-5 az elmúlt években elért eredményekre és a meglévő, illetve várható kihívásokra tekintettel határozza meg hazánk környezeti jövőképét és céljait. Olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek végrehajtása biztosítja az egészséges környezet feltételeit, csökkenti a környezetet és az emberi egészséget károsító, veszélyeztető hatásokat a lakosság egészségi állapotának, jóllétének javítása érdekében. Az NKP-5 intézkedései a gazdaság körforgásos rendszerének erősítését – a zöld átállást- célozzák, a környezeti előnyök mellett hozzájárulnak az erőforrás – függőségcsökkentéséhez, a versenyképesség és a foglalkoztatás növeléséhez. Az Országgyűlés a 62/2022. (XII.9.) OGY határozattal fogadta el az NKP- 5 – öt. A Program feladata, hogy az ország környezeti állapotát, a társadalom fejlődési céljait, valamint a nemzetközi együttműködésből és az EU-tagságból adódó kötelezettségeket figyelembe véve meghatározza az ország környezeti céljait és az elérésükhöz szükséges feladatokat és eszközöket. A Program szemléletében kiemelkedő hangsúlyt kap a környezetvédelem horizontális – valamennyi ágazatot érintő – jellege és fontos, hogy a környezeti szempontok a társadalmi-gazdasági folyamatok minden részében megfelelően érvényesüljenek. A Program céljai A Program átfogó célkitűzése Magyarország környezeti állapotának javítása és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítása.

Stratégiai céljai:

1. Az emberi egészség és az életminőség környezeti feltételeinek javítása, a környezetterhelés hatásainak csökkentése.
2. Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata.
3. Az erőforrás-takarékosság és -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése és körforgásos működésének erősítése.
4. A környezetbiztonság javítása.

Horizontális céljai:

1. A társadalom környezettudatosságának növelése.

2. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képesség erősítése.

A Program stratégiai és horizontális céljainak elérését 22 stratégiai területen, illetve 9 stratégiai eszköznel meghatározott célok és intézkedések biztosítják.

A Program épít az elmúlt időszakban elért eredményekre és megoldásokat javasol a meglévő, illetve várható új környezeti kihívásokra

A 2026-ig tartó időszakban a Program végrehajtása során – más szakpolitikai stratégiákkal összhangban – olyan intézkedések valósulnak meg, melyek a teremtett világ védelmével összhangban elősegítik Magyarország környezeti állapotának javítását a magyar családok és közösségek egészségének és életminőségének védelme érdekében.

Víz Keretirányelv

Víz Keretirányelv előírásai szerint az EU tagállamokban 2015-ig jó állapotba kell hozni a felszíni és felszín alatti vizeket, és fenntarthatóvá kell tenni ezt a jó állapotot. A jó állapot elérése érdekében a VKI 13. cikke előírja, hogy a tagállamoknak a területükön fekvő vízgyűjtő területekre (rész-vízgyűjtőkre és az ország területére eső vízgyűjtőrészekre) Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervet (VGT) kell készíteniük.

A Víz Keretirányelv célja az volt, hogy 2015-re a felszíni és felszín alatti víztestek „jó állapotba” kerüljenek. A keretirányelv szerint a „jó állapot” nemcsak a víz tisztaságát jelenti, hanem a vízhez kötődő élőhelyek minél zavartalanabb állapotát, illetve a megfelelő vízmennyiséget is. A 2015-ös cél sem Magyarország, sem a többi tagállam számára nem volt teljesíthető. Ezt a várható problémát felismerve a keretirányelv lehetőséget teremt arra, hogy amennyiben a természeti vagy a gazdasági lehetőségek nem teszik lehetővé a jó állapot megvalósítását 2015-ig, úgy a teljesítés határidejét ütemezni lehet a VKI által felkínált mentességek megalapozott indoklásával 2021-re, illetve 2027-re. Ezek az időpontok képezik egyben a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés második és harmadik ciklusát. Az első végrehajtási időszak 2015. december 22-vel zárult le, ugyanekkor kezdődött el a jelenlegi második tervezés, vagy első felülvizsgálat által meghatározott intézkedési program végrehajtása.

A VKI alapelve, hogy a víz nem csupán szokásos kereskedelmi termék, hanem alapvetően örökség is, amit ennek megfelelően kell óvni, védeni. A vízkészletek használata során hosszútávon fenntartható megoldásokra kell törekedni. Ennek megfelelően a jó állapot eléréséhez szükséges javító beavatkozásokat össze kell hangolni a fenntartható fejlesztési igényekkel, de szigorúan a VKI elvárásainak figyelembevételével.

Nemzeti Tájstratégia

Az NTS egyik alap feladata a társadalom figyelmének és felelősségérzetének felkeltése annak érdekében, hogy a hazai, illetve a határon átnyúló tájak védelme, kezelése és tervezése céljából az érdekelt helyi, országos és nemzetközi szinten is együttműködjenek. Jelen stratégia az egyezmény szellemiségének megfelelően a védelem-kezelés-tervezés hármas eszközrendszerét alkalmazva határozza meg a célokat és feladatokat.

A táj védelme a táj jelentős vagy jellemző sajátosságainak megőrzésére és fenntartására vonatkozik. Örökségi értékét a táj természeti adottságai és/vagy az emberi tevékenységek révén kialakult elemeinek jellemző összetétele adja.

A táj kezelése a fenntartható fejlődés szempontjából olyan tevékenységet jelent, amelynek célja a táj rendszeres fenntartása. Célja, hogy a társadalmi, gazdasági és környezeti folyamatok által előidézett változásokat irányítsa és összhangba hozza. A táj tervezése olyan céltudatos tevékenységet jelent, amelynek célja a táj fejlesztése, helyreállítása vagy új létesítése.

Natura 2000 területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Kormányrendelet

A rendelet célja az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek hálózatába tartozó, a rendelet hatálya alá eső Natura 2000 területeken előforduló, a mellékletekben meghatározott közösségi jelentőségű, valamint kiemelt közösségi jelentőségű élőhelytípusok, illetőleg fajok megőrzéséhez szükséges előírások megállapítása.

Biztosítani kell a Natura 2000 területen található közösségi jelentőségű és kiemelt közösségi jelentőségű fajok, illetve élőhelytípusok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzését, fenntartását és helyreállítását

Olyan terv vagy beruházás elfogadása, engedélyezése előtt, amely nem szolgálja közvetlenül a Natura 2000 terület természetvédelmi kezelését, vagy ahhoz nem feltétlenül szükséges, vizsgálni kell a területen meghatározott fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetére gyakorolt hatásokat.

Európai Táj Egyezmény

A tájegyezmény célja: az európai tájak minősége és sokfélesége olyan közös értéket képez, amelynek védelme, kezelése és tervezése terén fontos, hogy az érdekeltek együttműködjenek. Az Egyezmény fő célja, hogy elősegítse a táj védelmét, kezelését és tervezését, valamint, hogy hozzájáruljon a tájak vonatkozásában megvalósuló európai együttműködéshez. Ez az első olyan nemzetközi egyezmény, amely kizárólag a táj védelmével, kezelésével és továbbfejlesztésével foglalkozik. A tájegyezménnyel kapcsolatos feladatok:

Az Egyezményt aláíró országok vállalják, hogy

a tájat – mint az emberi környezet meghatározó komponensét, a természeti és a kulturális örökség sokféleségének kifejezőjét és az önazonosságuk alapját – törvényben ismerik el;

a tájak védelmére, kezelésére és tervezésére kiterjedően jogszabályba foglalt tájpolitikát alkotnak;

a tájpolitikán foglaltak megvalósítása érdekében intézkedéseket tesznek a közvélemény, a helyi hatóságok és más szereplők bevonásával;

a tájat integrálják a regionális és településtervezési politikákba, csakúgy, mint a kultúr-, környezet-, agrár-, társadalom- és gazdaságpolitikákba és minden olyan koncepcióba és stratégiába, amely közvetett, vagy közvetlen hatással van a tájra;

növelik a tájjal kapcsolatos fogékonyság, tudatosság növelés eszközrendszerének kidolgozását minden döntési szinten, a különböző társadalmi csoportok és egyének körében;

növelik a lakosság és civil szervezetek részvételét a döntéshozatalban;

lépéseket tesznek annak érdekében, hogy a tájjal kapcsolatos képzést, továbbképzést kiterjesszék más szakterületekkel foglalkozó szakemberekre is.

Az Egyezményben meghatározott feladatok egy részét hazánk már teljesítette, hiszen a táj védelme törvényi szinten szabályozott, illetve a tájra vonatkozó stratégiákban megjelenik a tájak védelme, kezelése és tervezése. A tájak értékeléséhez és "működtetéséhez" értő szakemberek képzése is nagy hagyományokra tekint vissza. A lakosság és a helyi érdekelt szervezetek is részt vesznek a tájjal kapcsolatos döntési mechanizmusban (pl. lakossági fórum, közmeghallgatás).

Regionális programokkal való kapcsolatok

Országos Területrendezési Terv

Az OTTrT-vel való kapcsolatokat a településtervezési alátámasztó munkarészben vizsgálja.

Jász – Nagykun – Szolnok vármegye területrendezési terve

Jász – Nagykun - Szolnok Megyei Önkormányzat Közgyűlésének Jász – Nagykun- Szolnok Megye Területrendezési Tervéről szóló 3 / 2020 (V.13.) önkormányzati rendelete (továbbiakban: MTrT).

A terv célja, hogy meghatározza a megye egyes térségei területfelhasználásának feltételeit, a műszaki infrastrukturális hálózatok összehangolt térbeli rendjét, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek megőrzésére, illetve erőforrások védelmére. A megyei szintű tervvel való összehangot és kapcsolódást a dokumentáció külön fejezetében (Alátámasztó javaslatok) vizsgálja.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területrendezési Terv (MTrT) alapján az alábbi műszaki infrastruktúra elemek érintik a település területét:

Országos jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények

- Csatorna – meglévő

Térségi jelentőségű műszaki infrastruktúra-hálózatok és egyedi építmények

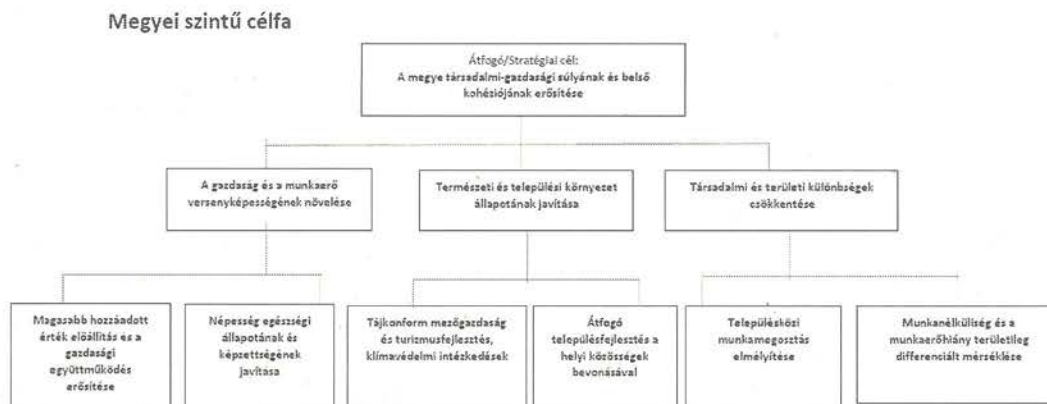
- Egyéb mellékút - meglévő

- Földgázelosztó vezeték – meglévő
- Térségi csatorna – meglévő
- Térségi kerékpárút – meglévő

A MTrT alapján Nagyiván területe az alábbi térségi övezetekbe sorolt:

- 3.1. sz. melléklet: Ökológiai Hálózat övezetei – magterület, pufferterület övezetei
- 3.3. sz. melléklet: Erdők és erdőtelepítésre javasolt területek övezete
- 3.4. sz. melléklet: Tájképvédelmi terület övezete
- 3.5. sz. melléklet: Világörökség terület övezete
- 3.6. sz. melléklet: Vízhatalóság védelmi terület övezete
- 3.9. sz. melléklet: Ásványi nyersanyagvagyon övezete
- 3.10. sz. melléklet: Rendszeresen belvízjárta terület övezete
- 3.15. sz. melléklet: Pusztai tájgazdálkodás övezete

JNSZM 2030 Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Koncepció 2021-2030 (jóváhagyva Megyei Közgyűlés 11/2021. (III.30.) sz. határozatával)

A helyzetértékelés alapján a megyei szintű célfa határozza meg azokat átfogó/stratégiai célokat, melyek elérése a cél.

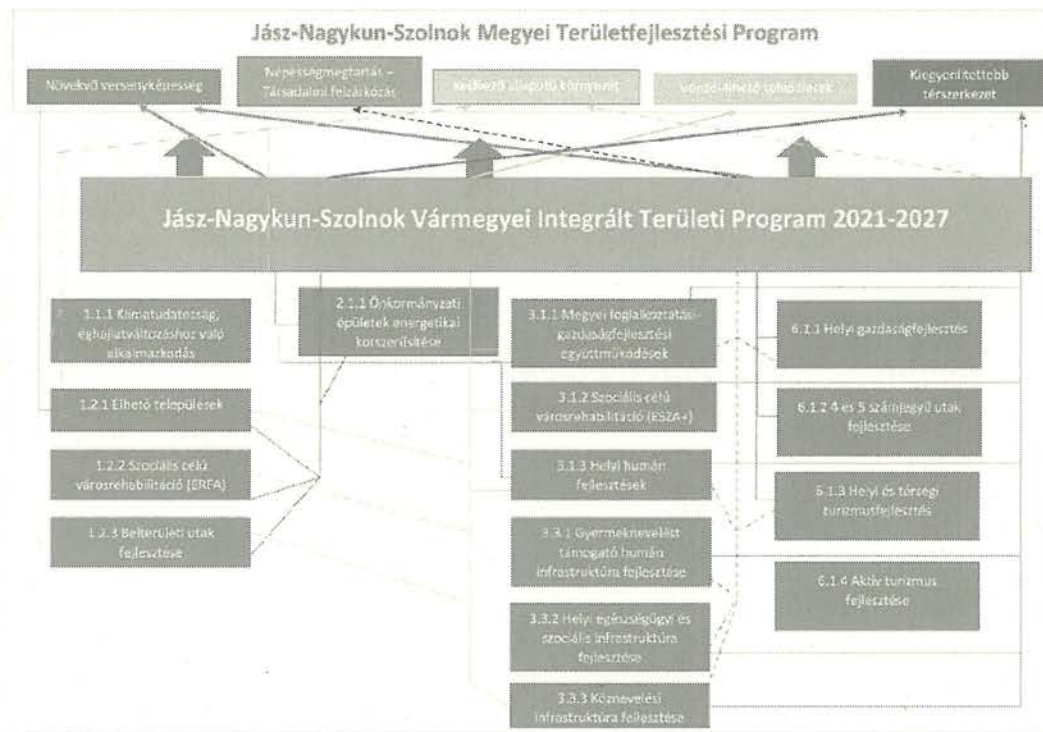
Nagyiván környezeti értékelése a megyei szintű céljával megegyezően a környezeti értékelés fő szempontjai közé sorolja:

- a gazdaság és a munkaerő versenyképességének növelése, melynek érdekében a gazdasági területek a település közigazgatási területén belül gazdasági területfelhasználásba kerültek és telken belüli fejlesztésüknél a környezetét nem terhelő fejlesztés a kívánatos.
- a természeti és települési környezet állapotának javítása, melynek érdekében lehatárolásra kerültek a természet védelemmel érintett területek, melyeken a fő szempont a környezeti állapot megóvása
- társadalmi és területi különbségek csökkentése, melynek érdekében a környezeti értékelés fő szempontjának tekinti az esélyegyenlőséget

Jász – Nagykun – Szolnok Megyei Területfejlesztési Program 2021 – 2027 (jóváhagyva a Megyei Közgyűlés 12/2021. (III.30.) sz. határozatával, Integrált Területi Program 3.0 változat (Megyei Közgyűlés 22/2024. (V.24.) határozata)

Nagyiván, mint Karcag térsége- Tiszafüred térsége a TK4 fejlesztési célterületbe tartozik. Nagyiván a fejlesztendő települések közé sorolt. Az ITP kisebb léptékű turizmus települései közé sorolja.

Fenti fejlesztési irányokkal összhangban áll Nagyiván fejlesztési terve, melynek figyelembe vételével, azt alátámasztandó készült a környezeti értékelés.

Jász – Nagykun – Szolnok Vármegye területfejlesztési programja célkitűzései megjelennek a környezeti értékelésben.

2. A településterv környezeti értékelést igénylő változásainak azonosítása, rövid ismertetése.

- A környezeti értékelés során a fő szempont a környezeti állapot legalább szintentartása, valamint javítása. Ennek során a település szennyvízcsatorna hálózatának kiépítését szorgalmazni kell, amellyel a talajterhelés csökken.
- Természetvédelmi szempontból kiemelt figyelmet fordítottunk: a világörökségi helyszínre (Hortobágy, a puszta világörökségi helyszín) az OTTrT és a megyei területrendezési terv szerint kijelölt védett természeti terület övezetének területére, valamint az országos ökológiai hálózat területére, európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területre (Natura 2000 terület)
- Természetvédelmi szempontból figyelembe vettük a terv készítése során a belterületől északra lévő élőhelyet, melyen hosszútávú a Life program révén a természetes állapot megőrzése a cél

- A helyi munkahelyteremtő beruházások számára olyan területek és funkciók meghatározása javasolt, amelyek jelentős mértékű környezetkárosító hatással nem bírnak. Kijelölésre került belterületen tervezett kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület, mely környezetét nem terhelő a helyben megtermelt minőségi alapanyagok feldolgozását szolgáló cukrászati üzemnek ad helyet.
- Javasoljuk a mezőgazdasági termékfeldolgozás és a mezőgazdasághoz, állattenyésztéshez kapcsolódó meglévő mezőgazdasági üzemi területek korszerűsítését, környezetvédelmi fejlesztését
- A környezeti minőség javítása érdekében a belterületen településközpont rehabilitáció keretében olyan központformáló változások jöhetnek létre, melyek a minőségi környezetjavulást formálják. A település központjában a meglévő zöldterület folyamatos felújítása, egységes zöldfelületi rendszer létrehozása tervezett.
- A belterületi művelés alatt nem álló mezőgazdasági területen különleges, beépítésre nem szánt megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló terület kijelölése tervezett.
- A külterületen elsődleges cél a védett területek megőrzése, környezetükben természetbarát, kisebb turisztikai fejlesztés (gyalog és kerékpárút) tervezett.

A településfejlesztés fő célkitűzései:

Jövőkép:

Nagyiván a Hortobágy kapuja: a hagyományos hortobágyi állattartás modern kori megőrzésével, a nemzeti parki és Natura 2000 természetvédelmi területek védelmével, egy erősödő, vonzó, versenyképes település, amely gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból is fenntarthatóan és harmonikusan fejlődik, környezeti adottságait kihasználva nyugodt életteret biztosít és a turisztikai szempontból a világörökségi helyszín közelségére építve, a kultúrtáj turisztikai értékeinek, attrakcióinak kiaknázásával a többi településsel közösen természetbarát turizmus lehetőségeit teremti meg.

Nagyiván tematikus, átfogó céljai:

Nagyiván a Hortobágy kapuja	Nagyiván a Hortobágy kapuja: „zöld”, élhető település
Nagyiván önfenntartó település	Nagyiván mint energiatudatos és önfenntartó település
Nagyiván szolgáltató település	Nagyiván a szolgáltató település
Nagyiván agrártelepülés	Nagyiván agrártelepülés, a nagyiváni hagyományos állattartás

Az önkormányzat fejlesztési céljai:

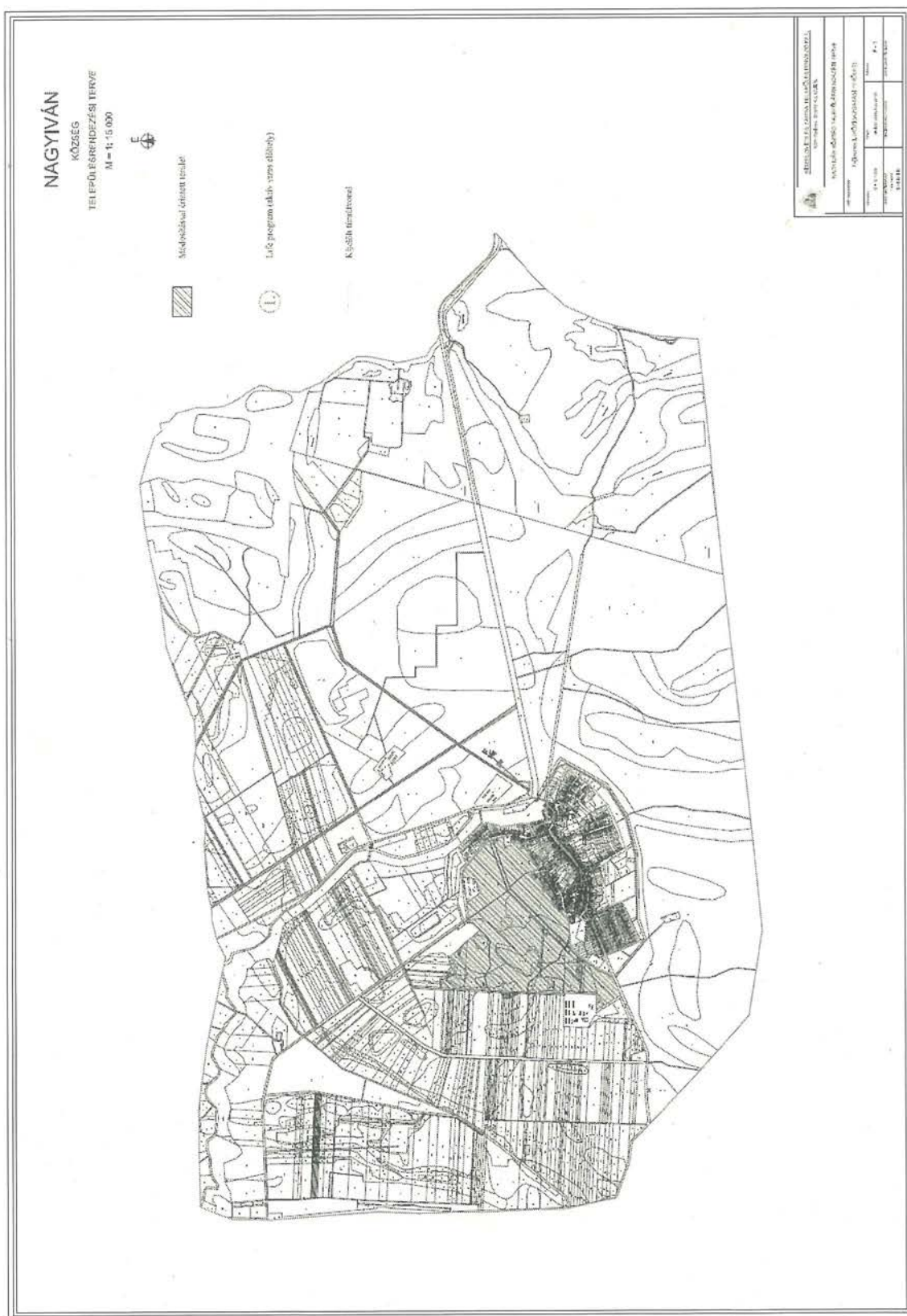
- Napelempark kijelölése a belterületen
- Külterületen a Sáros – ér partján túraútvonal és kerékpárút kijelölése
- Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület kijelölése a belterületen (süteményüzem létesítés a volt tejcsarnok helyén)
- Intézmények energetikai korszerűsítése
- Körgáton túraútvonal és kerékpárút kijelölés
- *Belterülettől északra Life – program (ökoturizmus, aktív, vizes élőhelyek csatorna áthelyezéssel – hosszútávú cél*
- *Szennyvízhálózat kiépítés – hosszútávú cél*

Önkormányzat hosszútávú céljai, beavatkozási terület kijelölése nélkül:

- *Optikai hálózat fejlesztés*
- *Termálvíz hasznosítás mezőgazdasági célokra (üvegház) – hosszútávú cél*
- *Termálvíz hasznosítás turisztikai célokra – hosszútávú cél*

Fejlesztések

Külterület

Beépítésre nem szánt területből – beépítésre nem szánt terület

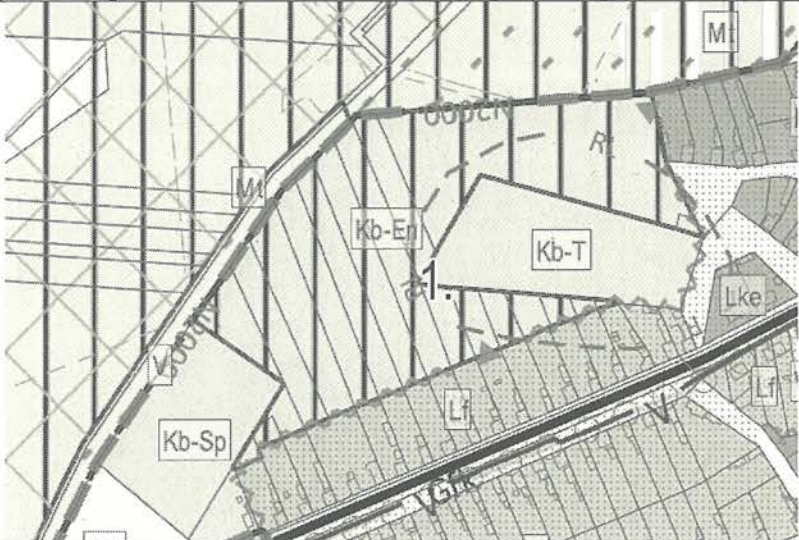
Jel	Terület (ha)	Területhasználat a hatályos településszerkezeti terven (általános mezőgazdasági terület, gye, természetközeli terület, általános mezőgazdasági terület, szántó, gazdasági erdőterület)
1.		
		Területhasználat a fejlesztési tervlapon (Life program, aktív vizes élőhely) területfelhasználási változás csak jogszabályváltozás miatt történik
		
A település belterületéhez közvetlen kapcsolódva, attól északra lévő Natura 2000 különleges madárvédelmi és kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület határán belül meglévő gyepterületek és mocsaras természetközeli területek természetes állapotának megőrzése, rehabilitációja, vízutánpótlásának biztosításával (meglévő csatorna felújítása) hosszútávú célként a Life program keretein belül egy aktív vizes élőhely létrehozása a cél. Megvalósítását befolyásolja a programban való részvétel lehetősége. A terület fejlesztési célja kiemelt jelentőségű élőhelyek megőrzésére, ökológia állapotuk javítására, valami a biodiverzitás fenntartására. Mint hosszútávú fejlesztési cél kerül bemutatásra területfelhasználási változás nélkül. A jelenlegi területhasználat a jogszabályváltozásoknak megfelelően, Mt- tájgazdálkodási mezőgazdasági terület, Tk – természetközeli terület, Ee – egyéb erdőterület		

Infrastrukturális fejlesztések:

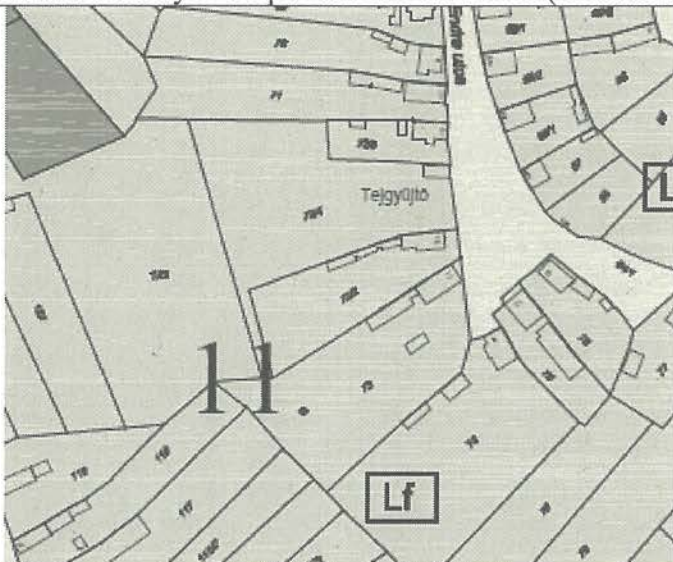
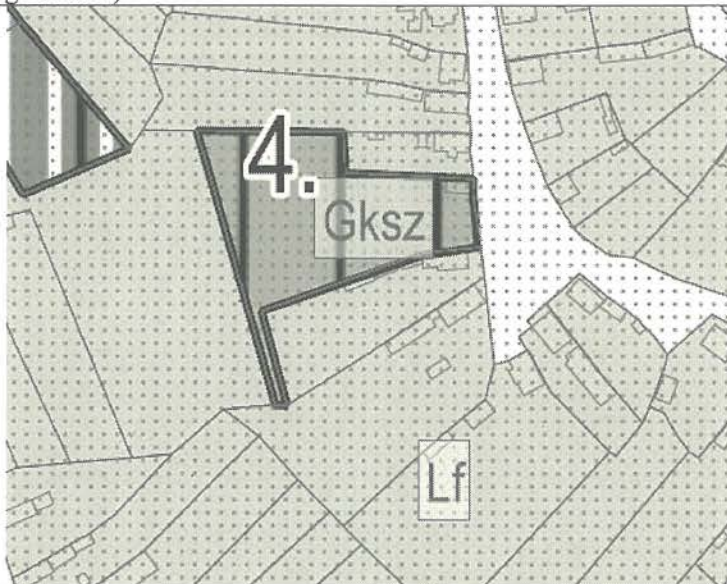
- Túraútvonal, kerékpárút kijelölése a település belterületének déli részén lévő övcsatorna partján
- Túraútvonal, kerékpárút kijelölése a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság felügyeletével, a Sáros éri csatorna partján a harmadik hídig. A tervezett turisztikai kerékpárút korlátozott használata tervezett, vezetett túrák útvonala.

Beépítésre szánt területből – beépítésre nem szánt terület

Jel	Terület	Területhasználat a hatályos településszerkezeti terven
1		
		Területhasználat a fejlesztési tervlapon (különleges, beépítésre nem szánt megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló terület)
		
A hatályos településszerkezeti terven a belterületi be nem épített mezőgazdasági terület fejlesztési célként különleges, beépítésre szánt szabadidős területbe került átsorolásra. A cél nem valósult meg és az energiaracionalizálás és megújuló energiahasznosítás érdekében az önkormányzat a területen különleges, beépítésre nem szánt megújuló energiahasznosítási terület kijelölését határozta meg. A kijelölés helyét indokolta, hogy a település külterületének nagy része védett területe, melyen ilyen jellegű területfelhasználás nem lehetséges. Területfelhasználási változás: Ksz→Kb-En		

Beépítésre szánt területből – beépítésre szánt terület

Jel	Terület	Területhasználat a hatályos településszerkezeti terven (falusias lakóterület)
2		
		Területhasználat a fejlesztési tervlapon (kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület)
		
Az önkormányzati tulajdonú volt tejgyűjtő területe a hatályos településszerkezeti terven falusias lakóterületbe sorolt. Az önkormányzat saját beruházként a területen süteményüzem megvalósítását tervezi, mely üzemben a megtermelt gyümölcsfeldolgozás is megvalósul. A tervezett tevékenységhez, annak esetleges pályázati megvalósításához legmegfelelőbb területhasználat a kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület. Területfelhasználási változás: Lf→Gksz		

Területfelhasználási változás nélküli fejlesztési szándék:

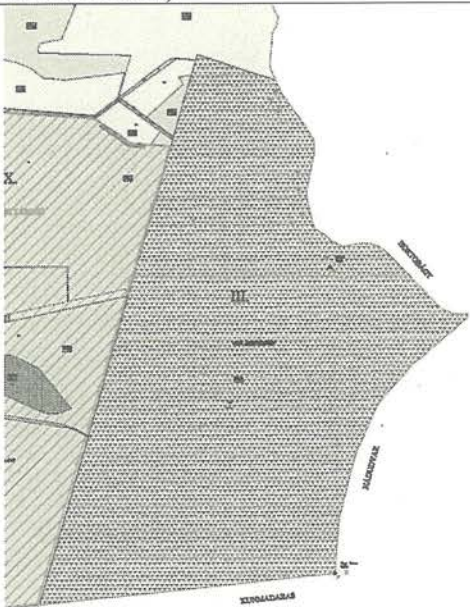
A belterületen lévő egykori Horváth – húszem revitalizációja és környezetét nem terhelő gazdasági célú újrahasznosítása.

Infrastrukturális fejlesztés:

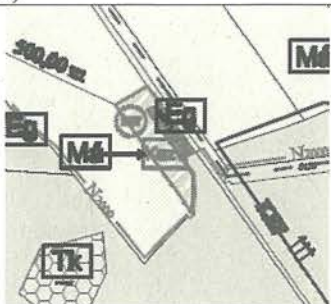
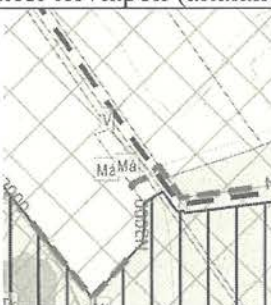
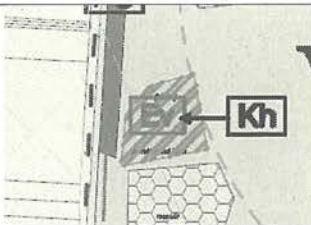
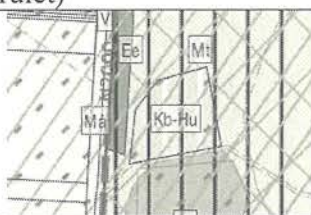
szennyvízhálózat kiépítés a teljes belterületen

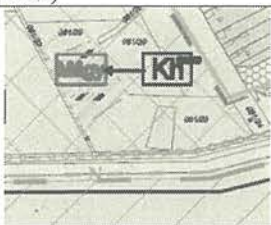
NAGYIVÁN - KÖRNYEZETI ÉRTÉKEK

Jel	Terület	Területhasználat a hatályos településszerkezeti terven (különleges, beépítésre nem szánt bombatér)
1		
		Területhasználat a fejlesztési tervlapon (természetközeli terület, tájgazdálkodási mezőgazdasági terület)
		
A hatályos településszerkezeti terven a volt bombatér területe, melyet lőszermentesítettek. A terület a Hortobágyi Nemzeti park kezelésében lévő világörökségi helyszín, Hortobágy, füves puszta területe. A terület egy része gyepes terület, míg egy része mocsaras, nádas terület. Tájgazdálkodási mezőgazdasági terület és természetközeli terület a legmegfelelőbb területhasználat a világörökség részét képező területnek. Területe: 7 194 627 m² (719,46 ha) Érintett hrsz: tervlapon Területfelhasználási változás: Kkbt→Mt, Kkbt→Tk		

NAGYIVÁN - KÖRNYEZETI ÉRTÉKEK

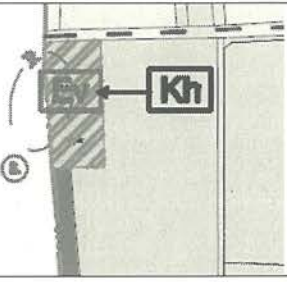
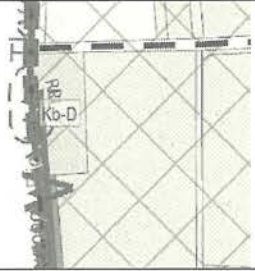
Jel	Terület	Területhasználat a hatályos településszerkezeti terven (különleges szennyvíztisztító terület)
2		
		Területhasználat a fejlesztési tervlapon (általános mezőgazdasági terület)
		
A hatályos településszerkezeti terven kijelölésre került szennyvíztisztító (gyökérzónás technológiájú) nem valósult meg, a terület a jelenlegi használatnak és művelési ágának megfelelően visszaminősül általános mezőgazdasági területbe. Területe: 6 375,86m² (0,64 ha) Érintett hrsz: 092/15 hrsz egy része Területfelhasználási változás: Kszv→Má		
Jel	Terület	Területhasználat a hatályos településszerkezeti terven (védelmi erdőterület)
3		
		Területhasználat a fejlesztési tervlapon (különleges, beépítésre nem szánt lezárt hulladéklerakó terület)
		
A hatályos településszerkezeti terven kijelölésre került az egykori lezárt hulladéklerakó telep területén védelmi erdőterület. A rekultivációs előírások miatt erdő nem telepíthető, így a terület visszaminősítésre kerül különleges, beépítésre nem szánt lezárt hulladéklerakó területbe. Területe: 8 052,57m² (0,81 ha) Érintett hrsz: 092/4 Területfelhasználási változás: Ev→Kb-Hu		

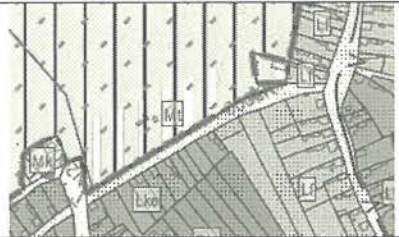
NAGYIVÁN - KÖRNYEZETI ÉRTÉKEK

Jel	Terület	Területhasználat a hatályos településszerkezeti terven (általános, mezőgazdasági (gyep) terület)
4		
		Területhasználat a fejlesztési tervlapon (különleges, beépítésre nem szánt lezárt hulladéklerakó terület)
		
A hatályos településszerkezeti terven kijelölésre került az egykori lezárt hulladéklerakó telep területén általános mezőgazdasági (gyep) terület. A rekultivációs előírások miatt a terület visszaminősítésre kerül különleges, beépítésre nem szánt lezárt hulladéklerakó területbe. Területe: 8 052,57m² (0,80 ha) Érinett hrsz: 081/27 Területfelhasználási változás: Mágy→Kb-Hu		

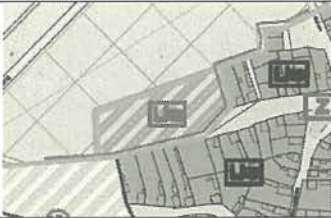
Jel	Terület	Területhasználat a hatályos településszerkezeti terven (ipari, gazdasági terület)
5		
		Területhasználat a fejlesztési tervlapon (tájközelítési mezőgazdasági terület terület)
		
A hatályos településszerkezeti terven kijelölésre került ipari, gazdasági terület nem valósult meg, így a terület a jelenlegi használatnak és művelési ágának megfelelően visszaminősül tájközelítési mezőgazdasági területbe. Területe: 32 897, 48m² (3,29 ha) Érinett hrsz: 0119/2 egy része Területfelhasználási változás: Gip→Mt		

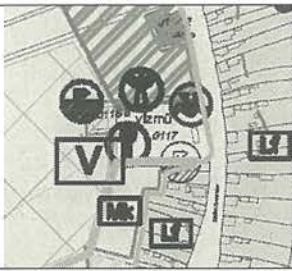
NAGYIVÁN - KÖRNYEZETI ÉRTÉKEK

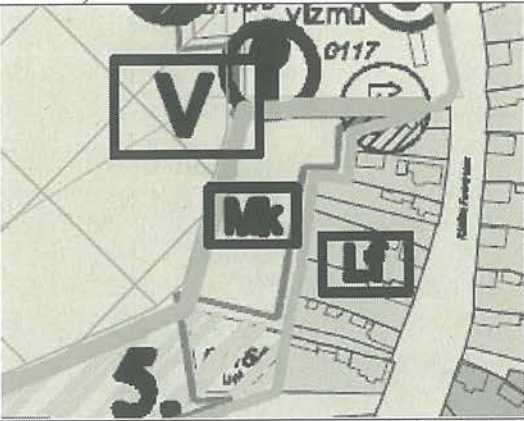
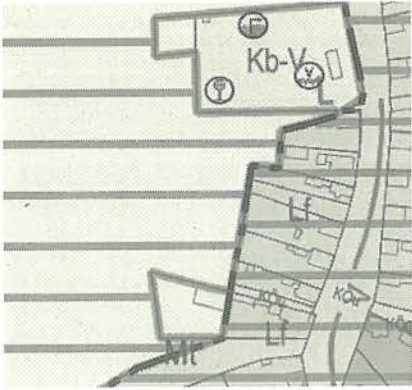
Jel	Terület	Területhasználat a hatályos településszerkezeti terven (védelmi erdőterület)
6		
		Területhasználat a fejlesztési tervlapon (különleges, beépítésre nem szánt, lezárt dögtér terület)
		
A hatályos településszerkezeti terven kijelölésre került az egykori dögtér területén védelmi erdőterület. A rekultivációs előírások miatt a terület visszaminősítésre kerül különleges, beépítésre nem szánt lezárt dögtér területbe. Területe: 8 225,95m² (0,82 ha) Érintett hrsz: 0108/7 Területfelhasználási változás: Ev→Kb-D		

Jel	Terület	Területhasználat a hatályos településszerkezeti terven (falusias lakóterület)
7		
		Területhasználat a fejlesztési tervlapon (tájkasdálkodási mezőgazdasági terület terület)
		
A hatályos településszerkezeti terven kijelölésre került falusias lakóterület nem valósult meg, így a terület a jelenlegi használatnak és művelési ágnak megfelelően visszaminősül tájkasdálkodási mezőgazdasági területbe. Területe: 16 656, 29m² (1,66 ha) Érintett hrsz: 0116/7 egy része Területfelhasználási változás: Lf→Mt		

NAGYIVÁN - KÖRNYEZETI ÉRTÉKEK

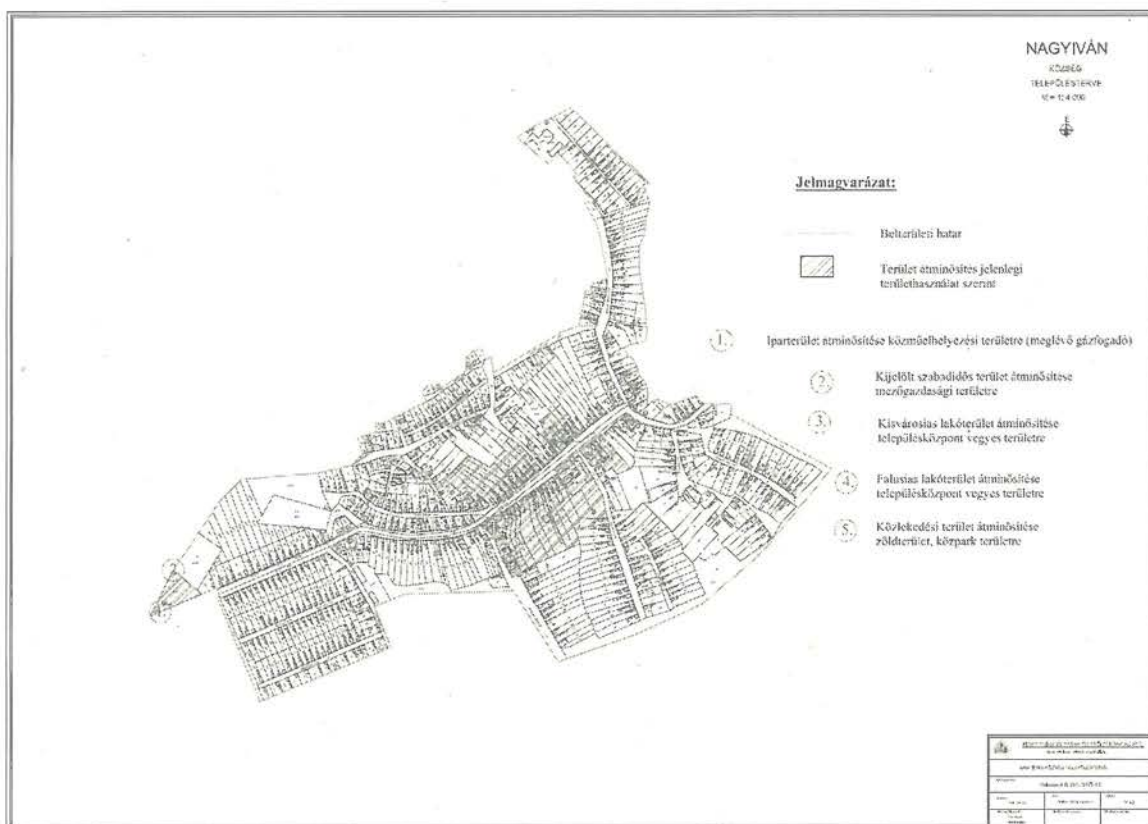
Jel	Terület	Területhasználat a hatályos településszerkezeti terven (kertvárosias lakóterület)
8		
		Területhasználat a fejlesztési tervlapon (tárgazdálkodási mezőgazdasági terület terület)
		
A hatályos településszerkezeti terven kijelölésre került kertvárosias lakóterület nem valósult meg, így a terület a jelenlegi használatnak és művelési ágának megfelelően visszaminősül tárgazdálkodási mezőgazdasági területbe. Területe: 10 246,2m² (1,02 ha) Érintett hrsz: 0116/3 hrsz. egy része Területfelhasználási változás: Lke→Mt		

Jel	Terület	Területhasználat a hatályos településszerkezeti terven vízgazdálkodási terület (vízmű)
9		
		Területhasználat a fejlesztési tervlapon (különleges, beépítésre nem szánt, vízmű terület)
		
A hatályos településszerkezeti terven vízgazdálkodási területbe sorolt vízmű telep átminősül jogszabályváltozás miatt különleges, beépítésre nem szánt vízmű területbe Területe: 5 691m² (0,57 ha) Érintett hrsz: 0117 Területfelhasználási változás: V→Kb-V		

Jel	Terület	Területhasználat a hatályos településszerkezeti terven (kertes mezőgazdasági terület)
10		
		Területhasználat a fejlesztési tervlapon (tárgazdálkodási mezőgazdasági terület terület)
		
A hatályos településszerkezeti terven kijelölésre került kertes mezőgazdasági terület a jelenlegi használatnak és művelési ágnak megfelelően visszaminősül tárgazdálkodási mezőgazdasági területbe. Területe: 5 122 m² 0,51 ha) Érintett hrsz: 0116/7 hrsz. egy része Területfelhasználási változás: Mk→Mt		

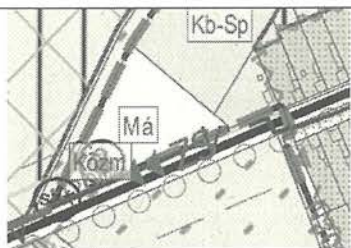
Térképi ábrázolás nélkül minden Ká állattartó területbe sorolt terület átminősül K-Mű területbe. A mezőgazdasági major területeken a területhasználat, és a tevékenység sem változott, a fő területfelhasználási kategória is változatlan, csak név változik.

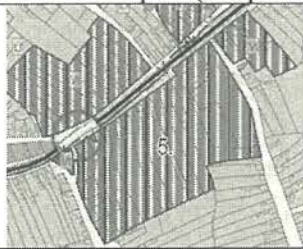
NAGYIVÁN - KÖRNYEZETI ÉRTÉKEK

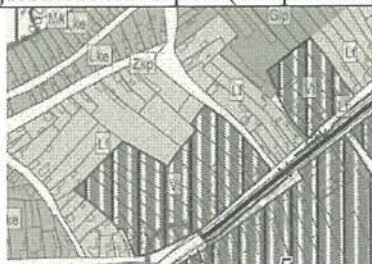
Jel	Terület	Területhasználat a hatályos településszerkezeti terven (ipari gazdasági terület)
1		
		Területhasználat a fejlesztési tervlapon (közmű terület)
A hatályos településszerkezeti terven ipari gazdasági területbe sorolt gázfogyasztó a használatnak megfelelő közműterületbe sorolása. Területe: 103 m² (0,01 ha) Érintett hrsz: 320/3 egy része Területfelhasználási változás: Gip- Közm		

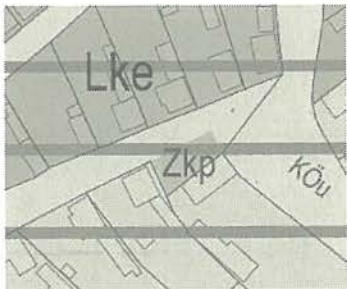
NAGYIVÁN - KÖRNYEZETI ÉRTÉKEK

Jel	Terület	Területhasználat a hatályos településszerkezeti terven (különleges szabadidős terület)
2		
		Területhasználat a fejlesztési tervlapon (általános mezőgazdasági terület)
		
A hatályos településszerkezeti terven különleges szabadidős területbe sorolt területen a fejlesztés nem valósult meg, így a terület a jelenlegi használatnak és művelési ágnak megfelelően visszaminősül általános mezőgazdasági területbe Területe: 7983,48 m² (0,80 ha) Érintett hrsz: 320/3 egy része, 320/2 Területfelhasználási változás: Ksza- Má		

Jel	Terület	Területhasználat a hatályos településszerkezeti terven (kisvárosias lakóterület)
3		
		Területhasználat a fejlesztési tervlapon (településközpont vegyes terület)
		
A hatályos településszerkezeti terven kisvárosias lakóterületbe sorolt intézmény és lakóépületekkel vegyes beépítésű terület településközpont vegyes területbe sorolása. Területe: 74795 m² (7,48 ha) Érintett hrsz: tervlapon jelölt Területfelhasználási változás: Lk- Vt		

NAGYIVÁN - KÖRNYEZETI ÉRTÉKEK

Jel	Terület	Területhasználat a hatályos településszerkezeti terven (falusias lakóterület)
4		
		Területhasználat a fejlesztési tervlapon (településközpont vegyes terület)
		
A hatályos településszerkezeti terven falusias lakóterületbe sorolt intézmény és lakóépületekkel vegyes beépítésű terület településközpont vegyes területbe sorolása. Területe: 39 443,95 m² (3,94 ha) Érintett hrsz: tervlapon jelölt Területfelhasználási változás: Lf- Vt		

Jel	Terület	Területhasználat a hatályos településszerkezeti terven (közúti közlekedési terület)
5		
		Területhasználat a fejlesztési tervlapon (zöldterület, közpark)
		
A hatályos településszerkezeti terven közúti közlekedési területbe sorolt közpark (játszótér) területfelhasználásnak megfelelő zöldterület, közpark területbe sorolása. Területe: 291 m² (0,03 ha) Érintett hrsz: 432 egy része (Nagymező utca) Területfelhasználási változás: Köu- Zkp		

3. A valószínűsíthetően jelentősen érintett területek környezeti jelenlegi állapotának bemutatása, kiemelten a környezeti szempontból különösen fontos területeket érintően, azok lényeges szempontjai és valószínűsíthető fejlődése, illetve a terv megvalósulásának elmaradása esetén annak valószínűsíthető fejlődése.

Nagyiván jelenlegi természeti állapotának bemutatása az *1. kötet Megalapozó vizsgálatok I. pont A táji és természeti adottságok, és örökség, jellemző tájkarakter, zöldinfrastruktúra hálózat* című fejezetében részletesen kifejtésre került, mely az alábbiakban összefoglaló jelleggel található.

Táji és természeti adottságok

Nagyiván igazgatási területe a Hortobágy nevű kistáj nyugati részén helyezkedik el, mérsékelt meleg, száraz éghajlattal jellemezhető. Gyér lefolyású, erősen vízhiányos terület. Természetes vízfolyások mentén létesített mesterséges vízfolyás a Sarkad–Mérgecs–Sáros-éri főcsatorna szeli át az külterületet.

Nagyiván igazgatási területe az Alföld flóraidéke (*Eupannonicum*) Tiszántúli flórajárásba (Crisicum) tartozó kistáj. Potenciális erdőtársulásai közül a pusztai tölgyesek (*Festuco rupicolae-Quercetum*), valamint a sziki tölgyesek (*Festuco-pseudovinae-Quercetum*) csak kisebb foltokban meghatározóak. Jelentősebbek a nyílt társulások az ecsetpázsitos sziki rétek, az ecsetkákás sziki rétek, a sziki puszták. Jellegzetes lágyszárúak a mézpázsit, az egérfarkfű, a seprőparéj, a réti őszirózsa stb. Nagyiván természetes környezetének állatvilága változatos, mivel a puszták a madaraknak, emlősöknek fontos táplálkozó- és pihenő- és élőhelye. A rovarvilág is igen gazdag (sáska és szöcske fajok, futóbogarak, futrinka fajok, farkas pók, kőpók).

Táji és természeti örökség

Nagyiván igazgatási területén *Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága*, a területileg illetékes természetvédelmi hatóság és táj-és természetvédelmi kezelő.

A település táji és természeti örökségét alapvetően a különböző fokozatú természetvédelmi oltalom alatt álló területek (nemzeti park területe, Natura2000, Ramsari területek, IBA területek, stb.), valamint a korábbi tájhasználatból köthető védett táji értékek (kunhalmok, gémeskutak) és a kialakult táji, tájképi karaktert határozzák meg.

Európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek

A Natura 2000 hálózat az Európai Unió által létrehozott, összefüggő ökológiai hálózat, mely a közösségi jelentőségű természetes élőhelytípusok, a vadon élő állat-, és növényfajok védelmének keresztül biztosítja a biodiverzitás megőrzését, fenntartását és hozzájárul a fent említettek kedvező természetvédelmi helyzetének megtartásához, helyreállításához.

(Az európai közösségi jelentőségű, természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet). A 14/2010 (V.11.) KvVM Rendelet megerősítette a kijelölt védelem alatt álló Natura2000 területek pontos határait.

Nagyiván külterületén a *Különleges madárvédelmi területek Hortobágy (HUHN10002)* számon nyilvántartottak. A helyrajziszámos listát a megalapozó vizsgálat tartalmazza.

Kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési területek Hortobágy (HUHN20002) számon nyilvántartottak. Nagyiván igazgatási területét érintő területek helyrajzi számos listáját a megalapozó vizsgálat tartalmazza.

A kijelölés alapjául szolgáló élőhelyek:

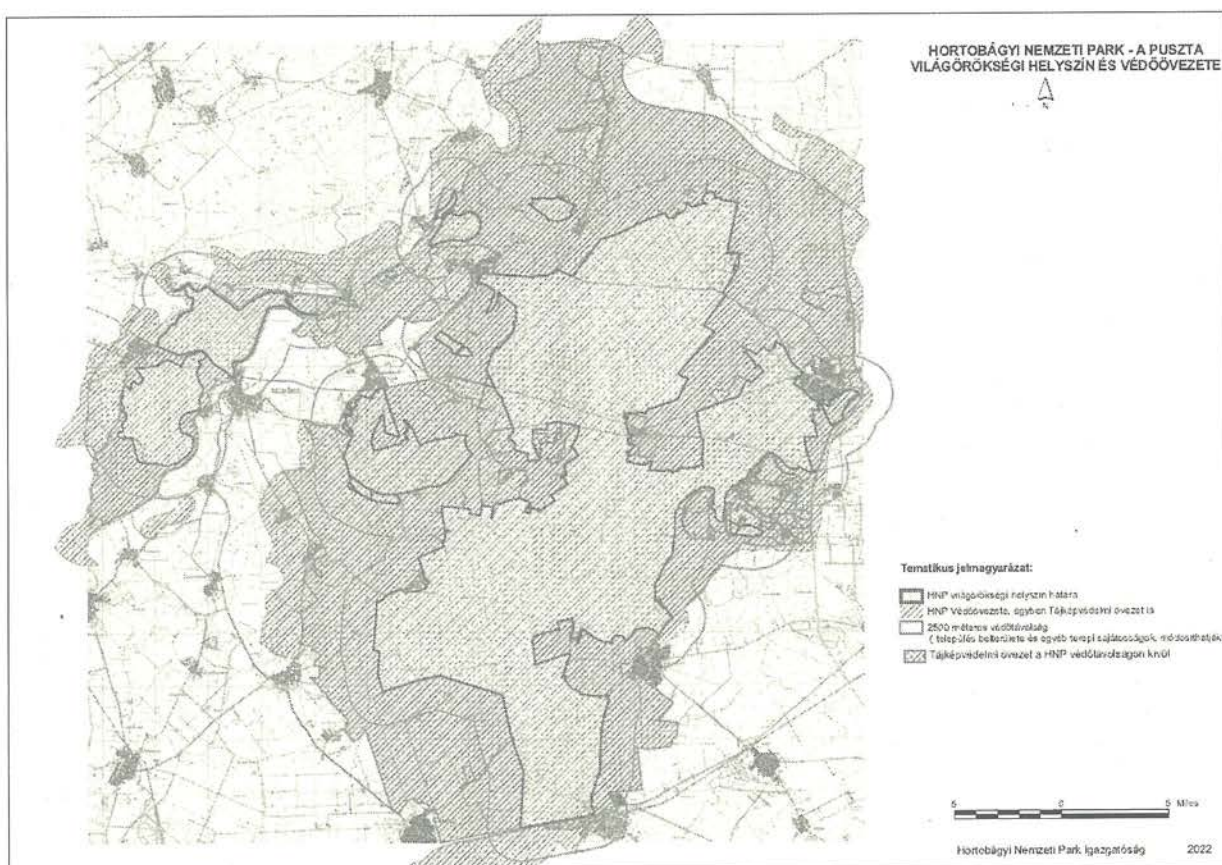
- 1530 Pannon szikes sztyeppék és mocsarak
- 6250 Síksági pannon löszgyepek

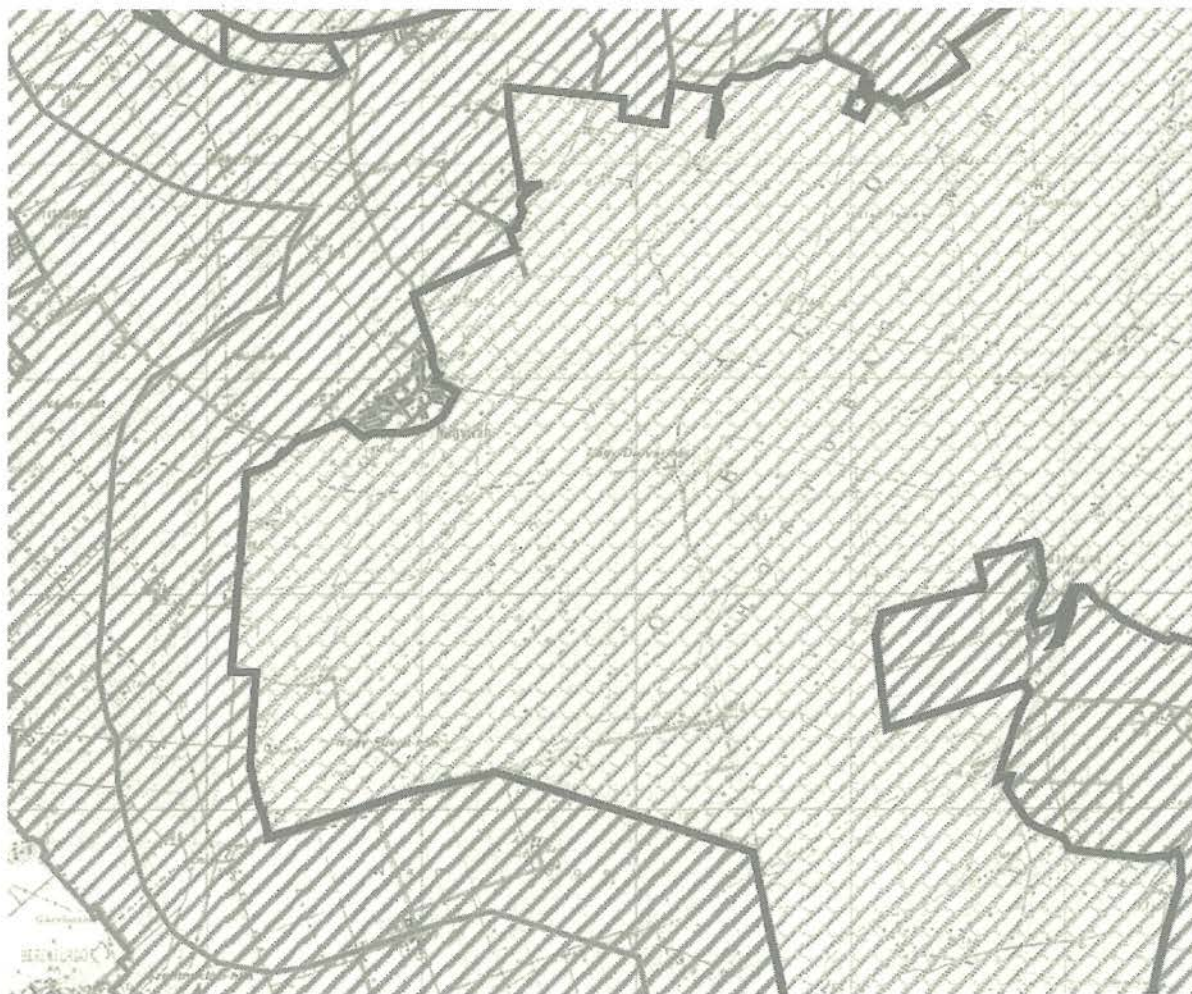
BirdLife International (IBA) nemzetközi természetvédelmi szervezet kritériumai alapján kijelölt fontos madárélőhelynek minősülő területek nagyrészt Nagyiván külterületén a HNP Igazgatóság területével egyezők, valamint a község nyugati határában lévő nagyobb erdőterületek tartoznak ide. Nagyiván madárvilága a megfigyelések szerint 234 madárfajt jelent (a természetvédelem alatt álló területeken fészkel nagykovács, csíkos fejű nádi poszáta és kanalasgém-telep is található).

Országos jelentőségű, egyedi jogszabállyal védett természeti terület

A településen külön jogszabállyal védett, országos jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt álló terület a **Hortobágyi Nemzeti Park**.

Nagyiván kiemelkedően fontos természeti értéke a Hortobágyi Nemzeti Park, mint világörökségi helyszín területe.

HORTOBÁGYI NEMZETI PARK - A PUSZTA KIEMELKEDŐ EGYETEMES ÉRTÉKÉNEK ATTRIBÚTUMAI

Érték ka- tegória	Attribútum-csoportok	Attribútumok
A tájat megha- tá- rozó ter- mészeti értékek	Szikes talajok és változatos mikro-mor- fológiájuk	Sziki mikro-formák (padkák, szikfokok, szikes lapo- sok)
	Szik által befolyásolt száraz és vizes pusztai élőhelyek élővilága	Rövidfűű szikes gyepek, zsombékosok, löszgyepek, mocsarak, mocsárrétek vegetációja
		Térben és időben dinamikusan változó élőhelyek mozaikossága
		Füves puszták madárvilága (pl. bibic, mezei pa- csírta, vörös vércse)
		Vizes élőhelyek madárvilága (pl. barna rétihéja, gu- lipán, piros lábú cankó)
	Folyóvizek menti vizes élőhelyek élővi- lága	Ártéri ligeterdők, morotvák, lápok, nyílt vízfelületek társulásai
		Tisza menti madárvilág (pl. fattyúszarkó, tőkésréce, szárcsa, dankasirály)
Tájkép, kiemelke- dő, egyedi látvány-mi- nőség	Természeti és művi tájalkotó elemek együttes és egységes megjelenése	Kevés számú, elszórtan elhelyezkedő tájalkotó elem és az ebből adódó harmónia
		Hagyományos tájhasználatlalt összefüggő művi ele- mek (hodályok, gémeskutak, kunyhók) illeszkedése a tájba
		Mélységet adó látványelemek (szárnyékdők, hal- mok, pásztoréptémények)
	Tájkép sajátos téraránya	Töretlen látóhatár - horizont takaratlansága
		Fátlan, nyílt legelőtáj
	Természeti jelenségek, tűnemények	Délibáb, lemenő és felkelő nap, „felhőjáték”, csil- lagkupola, évszakok színváltozása
	Állatok csoportos megjelenése a tájban	Vonuló darvak, vadludak, seregélyek, fenyőrigó
		Legelő csordák, nyájak, ménesek
Táj-haszná- lat	Hagyományos legeltetési állattartás	Extenzíven legeltethető, őshonos és honosult állat- fajták (szürkemarha, rackajuh, nóniuszló)
		Legeltetés múltban gyökerező pásztoroló tartási módozatai (szabad, szabad láb alóli, áthajtó, túlle- geltetés)

NAGYIVÁN - KÖRNYEZETI ÉRTÉKEK

Régészeti örökség	A nomadizáló életforma őskori, korai történeti emlékei	Sajátos, halmos temetkezési formák: Ex lege védett halmok, kurgánok megjelenése a tájban
	Kiemelten védett régészeti lelőhelyek	Ex lege védett halomsíros római császárkori (szarmata) temetők, középkori települések és templomok (Máta, Poroshát, Angyalháza)
	Nyilvántartott régészeti lelőhelyek	A korabeli élet nyomait őrző őskori, római császárkori, népvándorlás kori és középkori régészeti lelőhelyek (Zám: újkőkori lh.; Kockakút-római császárkori kishalmos temető; Árkus: szkíta és avar temető)
	Azonosításra váró régészeti lelőhelyek	A korabeli élet nyomait őrző különböző korszakokban keltezhető régészeti lelőhelyek
Műemléki érték	Műemlékek	Csárdák, szekérállás: Nagyhortobágyi-csárda és szekérállás, Kishortobágyi, Kadarcsi, Meggyes-csárda
		Hidak: Nagyhortobágyi (Kilendyukú) köhíd, Szent Ágota-híd
	Rommaradványok	Árpád és középkori templomok, monostor: Papegyháza: templom maradványai, Ohat: monostor és templom maradványai
	Hagyományos pásztorépitmények	Ember számára készült pásztorhajlék: kontyos kunyhó, nyeregtetejű pásztorhajlék, cserény, vasaló
		Állatok számára készült építmények: gémeskút, hodály, szárnyék, karám, akol, szin
	Egyéb nem védett műemléki értékek	Gazdasági- és közösségi épületek: Halastó központ vendégház, magtár, malom
		Egyéb gazdasági és mérnöki építmény: Bánó-udvar: víztorny, Dékány-zsillip
Tárgyi és szellemi örökség	Pásztorok kultúra primér forrásai és tárgyi emlékei	Pásztorélet, pásztorok társadalom, betyárvilág, építéstechnológia, eszközkészítés, -használat, viselet, népzene, -szokások, gasztronómia
	Pásztorok kultúra szekunder forrásai	Irodalom, képzőművészet, filmművészet, műtárgyak, gyűjtemények

A tájat meghatározó természeti elemek

Szikes talajok és változatos mikromorfológiájuk

Sziki mikroformák (padkák, szikfokok, szikes laposok)

Hortobágy Európa legnagyobb összefüggő szikes talajú területe, a Kárpát – medence legváltozatosabb mikromorfológiai adottságú tájtípusa. Hortobágyot elsősorban nem makro- és mezoformakincse, hanem szolonyec szikes talaji és ezekhez kapcsolódó mikroformakincs teszi különlegessé. A sziki talajtipusok változatossága a hozzájuk kapcsolódó kémiai unikalitások, mozaikossága emelhető ki leginkább, mely a puszta növényvilágában is tükröződik.

Padkásodás

Szikfokvizek

Szik által befolyásolt száraz és vizes pusztai élőhelyek élővilága

Rövidfűvű szikes gyepek, zsombékosok, löszgyepek, mocsarak, mocsárrétek vegetációja

A Hortobágy füves pusztái közül táji, tájkép és tájhasználati szempontból a rövidfűvű, legkiterjedtebb állományokat alkotó szikes gyepek a legjelentősebbek. Közülük a mézpázsitos szikfoki és vaksziki társulások speciális sőtűző fajaik révén kiemelkedő természeti jelentőséggel bírnak. A szolonyec szikesek zsombékosodása ritkaságnak számít, a kialakuló zsombékos formakincseket részben a zsombékgiliszták nagy aktivitása okozza. A víztől nem járt hátakon fajgazdag löszgyepek helyezkednek el. Legtöbbször a cickafarkas füves pusztával alkotnak változatos, felszíni formákban is gazdag mozaikrendszert.

űrmős szikes

Sziksófű és sóbolla

Térben és időben dinamikusán változó élőhelyek mozaikossága

A változatos sziki mikroforma világ vezetett az élőhelyek mozaikosságához, mely alapvetően meghatározza a hortobágyi táj arculatát. Az egymással sajátos mozaikszervezetet alkotó száraz pusztai növényzet és a vizes – mocsaras élőhelyek elválaszthatatlan egységet alkotnak, területük az éghajlati jellemzők hatására folyamatosan változik. Csapadékosabb években a nedves rétek, mocsarak, míg szárazabb években a száraz pusztai gyepek felülete kiterjedtebb. Ez a dinamikus változás a legeltetésre is közvetlen kihatással van. Az ember és a természet harmonikus együttélése nyomán kialakult táji -, természetvédelmi szempontból értékes mozaikos élőhelyek védett és értékes társulásoknak, növény- és állatfajnak ad otthont. A puszták különlegessége, hogy viszonylag kevés számú növényfaj képes többféle, egymástól jelentősen eltérő társulást létrehozni, mely igen magas biodiverzitást eredményez. Természetvédelmi jelentőségén túl vizuális, esztétikai szempontból is kiemelkedően fontos az említett puszták – mocsár mozaikok érintkezése, kapcsolata.

Kanalasgémek

Kamilla

Füves puszták madárvilága (Pl: Bóbita, mezei pacsirta, vöröses vércse)

Vizes élőhelyek madárvilága (Pl: barna rétihéja, gulyás, piros lábú cankó)

A Hortobágy egyik meghatározó értéke madárvilága. Kijelenthető, hogy Magyarország legfontosabb madárelőhelye. Natura2000 Különleges Madárvédelmi Terület kijelölés alapjául 54 jelölt faj szolgált. A létrejött védettség feladata a területén előforduló jelölt fajok kedvező természetvédelmi helyzetének biztosítása, fenntartása.

A Hortobágy madárvilágának gazdagságát jelzi, hogy nemcsak vízimadarak, hanem a pusztai madárfajok is nagy számban fordulnak elő. A szikesek legismertebb madarai a bóbita és a mezei pacsirta, a ritkaságok közé pedig a székelyi lile és a székelysér tartozik. A száraz füves puszták madara a bóbita, mezei pacsirta, ugattyú, a rétek féltett fajai törpe vízicsibe, a zombékos rétek lakója a nagy goda, a piros lábú cankó, sárszalonna. A Hortobágyi löszhátak, a pusztát övező szántóföldek legnagyobb termetű madara a tócsók.

Hortobágy a vizes élőhelyek kiterjedt voltának és a változatos élőhely-mozaikoknak köszönhetően Európa legjelentősebb kontinentális madárgyülekező helyévé vált. Csapadékos években tavasszal rövid ideig tartó vízborítás miatt a száraz gyepek is vizes élőhelyként működnek, melynek során óriási madártömegek lepik el a pusztát. Ősszel a darvak világállományának több mint egyharmada időzik itt és a kipusztulás szélére sodródott kis liliknek is fontos vonulási állomása a Hortobágy.

Tájkép, kiemelkedő, egyedi látványminőség

Természeti és művi tájalkotó elemek együttes és egységes megjelenése

Kevés számú, elszórtan elhelyezkedő tájalkotó elemek és az ebből adódó harmónia

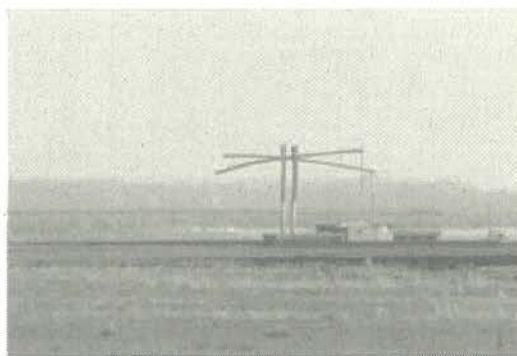
Hagyományos tájhasználatból összefüggő művi elemek (hodályok, gémeskutak, kunyhók) illeszkedése a tájba

Mélységet adó látványelemek (kerekerdők, szárnyékerdők, halmok, pásztoréptmények)

A pusztát meghatározója, és egyben jellemzője a tájalkotó elemek elenyésző száma, a táj diverzitásának alacsony volta. Ez a jellegzetesség, máshol hátrány, negatívum, azonban Hortobágy esetében éppen a látszólag ingerszegény környezet jelenti a különlegességet. A táj a benne elszórtan megjelenő, kevés számú természeti és művi tájalkotó elemmel olyan nyugalmat áraszt, mely mai világunkban ritka és különösen értékes adottság. Az első látásra unalmasnak tűnő pusztában szemlélődve olyan értékek fedezhetők fel, melyek egymástól távoli, elszórt elhelyezkedésük miatt hangsúlyosan jelennek meg, mélységet adva a végtelen kiterjedésnek. A tájalkotó elemek többnyire a hagyományos legeltetési tájhasználat szolgálatában állnak (pl. gémeskutak, hodályok, kunyhók, szárnyékerdők), ennek köszönhető harmonikus illeszkedésük, tájba simuló megjelenésük. A természeti és művi tájalkotó elemek együttesen képezik szerves részét a tájnak, harmonikus megjelenésük kiemelkedő értéket képvisel.

Kevés számú, elszórtan elhelyezkedő tájalkotó elem

Gémeskutak

Seggenülő hodály (Cserepes pusztán)

Szárnyékerdő

Tájkép sajátos téraránya

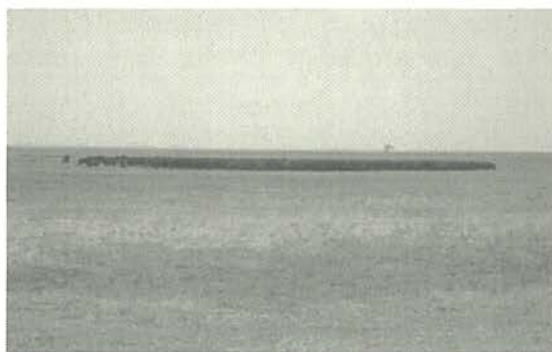
Töretlen látóhatár - horizont takaratlansága

Fátlan, nyílt legelőtáj

A Hortobágy meghatározó és egyben legfontosabb tájképi jellemzője a sajátos térarány, mely a horizont takaratlanságából fakad. Napjainkban kiemelkedő értéket képvisel a zsúfolt beépítések ellenpontjaként megjelenő pusztai táj nyíltsága és áttekinthetősége, melynek fennmaradása geomorfológiai és természeti adottságainak, valamint ahhoz illeszkedő hagyományos tájhasználatának köszönhető. A fennmaradt nyílt, fátlan legelőtájnak köszönhetően a végeérhetetlen legelők találkozása az égbolt kupolájával, egyedi látványminőség hordozója. Ez a töretlen látóhatár szinte egyedülálló jelenség, unikális érték hazánkban.

Töretlen látóhatár

Fátlan, nyílt legelőtáj

Természeti jelenségek, tűnemények

Délibáb, lemenő és felkelő nap, „felhőjáték”, csillagkupola, évszakok színváltozása

A pusztai tájhoz hozzá tartozik a délibáb fénytűneménye, az augusztusi éjszaka csillagkupolája, a lenyugvó nap földet érő vörös korongja, hozzátartoznak a pusztai viharok, az évszakok színváltozása. A Hortobágy nevével összefonódó délibáb különleges fénytűnemény, mely furcsa alakzatokat varázsol a látóhatár peremére. Az évszakok színváltozásával, a pusztai tavaszi zöld színe május közepére vörösre vált, nyár derekára aransárga színekben játszik. Magasról szemlélve a Hortobágyot, mint valami óriási színes szőnyeg terül el alattunk. Középen észak-déli irányban ezüstösen csillan meg a Hortobágy folyó, e három színfolt egymásba fonódása a Hortobágy három arcát tárja fel. Ezek azok a varázslatok, amelyeknek megéléséhez a nyílt pusztai táj biztosítja az elemi erejű hátteret.

Felhőjáték

Déliabáb

Állatok csoportos megjelenése a tájban

Vonuló darvak, gémtelpek

Legelő csordák, nyájak, ménesek

A hagyományos legeltetési állattartás, a legelő állatállomány (csordák, nyájak, ménesek) tájban való megjelenése a Hortobágy tájképének jellemző része. Ezt a hatást fokozza a területen fellelhető értékes állatvilág látványa, mint a daruvonulás, gémtelpek, stb.

A madárvonulás a pusztai tavaszi, őszi életének tájképet is meghatározó hangulati eleme, egyben kiemelkedő természeti értéke is. A madárvonulás leglátványosabb eseménye a darvak és vadludak vonulása, a hajnali vagy alkonyati húzás, amikor madarak tízezrei mozognak egyszerre. A Tisza tó és a halastavak nagytömegű vízimadarat vonzzanak gyülekező és csoportos fészkelőhelyként, mely többek között gémtelpek látványában nyilvánul meg.

Szintén meghatározó a csordák, nyájak, ménesek jelenléte a nyílt legelőtájon. A pusztai őshonos állatállomány vonulásának, delelésének, legelésének látványa a Hortobágyi tájkép nélkülözhetetlen és szerves része.

Vonuló darvak

Fenyőrigó

Legelő ménes

Legelő szürkemarka gulya

Tájhasználat

Hagyományos legeltetési állattartás

Extenzíven legeltethető, őshonos és honosult állatfajták (szürkemarka, rackajuh, nóniuszló)

Legeltetés múltban gyökerező pásztoroló tartási módok (szabad, szabad láb alóli, áthajtó, túllegeltetés)

Hortobágy hagyományos tájhasználatának jelentősége sajátos kettősségében rejlik. Alapvetően kiemelkedő szerepe a természeti, táji, tájképi értékek fenntartásában, ugyanakkor egyben

védendő, megőrzendő hagyományos tájhasználati forma, mely hozzájárul az őshonos állatfajták fennmaradásához. Tájhasználatának állandósága a legeltetési állattartással fenntartott gyepterületek meghatározó arányában mutatkozik meg, az egyéb területhasználati formák mindig is alárendelt szerepet játszottak a történelem folyamán.

A térben és időben is dinamizmus jellemezte hagyományos legeltetési tájhasználatot alapvetően befolyásolja az állatállomány összetétele és nagysága, a szik által meghatározott száraz és vizes pusztai élőhelyek sajátos, folyamatosan változó mozaikszerkezete. A legeltetés múltban gyökerező módozatai, gyakorlatai, mely az egyes állatfajok és a szikes gyepek speciális kapcsolatán alapszik, különleges, fenntartandó értéket képvisel. A tájban megjelenő magyar szürke marhának kiemelkedő szerepe van pusztai gyepek élőhelyek fennmaradásában.

Pásztorló tartási forma sajátos jellemzője az állandóan mozgó nyájak, gulyák, ménesek tavasztól őszig tartó jelenléte a pusztán. Ez az évszázados tartási forma, a vele szorosan összefonódó pásztorkultúrával egyedi, sajátos értékét képviseli a Hortobágnak.

Szürkemarha

Racka juh

Nóniusz ménes

Szabad láb alóli legeltetés

Forrás: Hortobágyi nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása

A településtervezés készítése során kiemelt figyelmet kapott a Hortobágyi Nemzeti Park területe, a fejlesztése terv kidolgozása előtt a természetvédelmi kezelővel külön egyeztetés történt a fejlesztési lehetőségek meghatározásánál.

A helyi építési szabályzat az övezeti előírásokban külön kezeli a védett területeket, melyekre vonatkozóan szigorító előírásokat tartalmaz.

A terv megvalósulásának elmaradása esetén a fejlesztéssel érintett kerékpáros és túra útvonal nem kerül kijelölésre, valamint a nemzeti park területén lévő mezőgazdasági területek speciális szabályozása is elmarad.

Ökológiai hálózat

A település határában mozaikosan elhelyezkedő természetes és telepített növényzettel fedett területeket, élőhelyeket (nedves réteket, szikeseket, füves legelőket, árokpartokat, erdőket, erdőfoltokat) összekötő, dinamikus rendszer az *Országos Ökológiai Hálózat*. Nagyiván igazgatási területének nagyobb része *magterületként* a fennmaradó határrészek *pufferterületként* nyilvántartottak (a község lakóterülete és az örsi határ felőli nyugati külterület-részek)

Tájképvédelem

Tájképi szempontból értékesek nagyterületű legelők, rétek, a vízfolyások mentén lévő növényzet, az erdők, erdősávok, tájfásítások, a szántóművelés síkjából kiemelkedő kunhalmok, tanyák, a hozzájuk tartozó tanyafásítások, hagyományos gazdasági épületek, vízállások, mocsaras, természetközeli területek. Magyarországon a megmaradt gyepterületek akár a szántóföldi kultúrákhoz, akár az összterülethez viszonyítjuk alacsony arányúak, ezért természetvédelmi, tájvédelmi szempontból igen értékesek.

Táji és természeti örökséghez köthető tájhasználat

A község földrajzi elhelyezkedése, a táji környezet meghatározza a Nagyiván rekreációs tájhasználatát is. Elsősorban a természetes és természetközeli területek élővilágát megfigyelő, értékelő természetjáró turisták érdeklődését tudja felkelteni.

Turisztikai lehetőséget jelent a fényszennyezés nélküli csillagséta a pusztán (Hortobágy), őszi tavaszi madárvonulások, daruvonulás megfigyelése, vadles.

Jellemző tájkarakter

Nagyiván környezetének Hortobágy felőli domborzata egyhangú, ármentes, „asztallap simaságú”. A szikesedésre hajlamos szolonyec talajú területeket legelőként, kaszálóként, vagy gyenge szántóként hasznosítják. A belterületet keletről és délről meghatározó látványt nyújtó, jelentős nagyságú puszták öleli körbe.

A Tiszafüreddel és Tiszaörssel határos területeken hullámzó felszínű buckavonulatok és kunhalmok emelkednek (Harc-halom, Bűrök halom). A kis kiterjedésű, kedvező termékenységű mészlepedékes csernozjom talajokon foltokban értékes sztyeppnövényzet látható. Mezőgazdálkodáshoz kötődő mesterséges társulások szántóföldek, ültetvények, telepített erdősávok jellemzőek. A mélyebb fekvésű területeken vízállások, nádas területek teszik még mozaikosabbá a külterületet. (Sarkad-Sároséri csatorna mente)

A laza beépítésű községközpontban a templom tornya magasodik. A lakott területek szomszédságában az idevezető utak mentén kisebb-nagyobb tanyák, valamint nagyobb területű, mezőgazdasági hasznosítású majorok találhatók, melyekben állattartás, terménytárolás és mezőgazdasághoz kapcsolódó ipari-gazdasági tevékenység is fellelhető (pl.: nádfeldolgozás).

A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságának kezelésében lévő már védett területek természetközeli mezőgazdasági tájhasználatára (gyepgazdálkodás, gyógynövénygyűjtés, nádasok gondozása, hasznosítása, hagyományos legeltető állattartás), illetve a fokozottan védett területek (Kun-kápolnási mocsarak időszakosan vízborított területei, a ramsari területek, magterületek) „kezeletlensége” határozza meg a település táji környezetét.

Nagyiván jellemző táji karaktere a „tengersík”, fátlan puszták, melyet külterjes, legeltető állattartás, a „guggonülő” hodályok, az ún. állások, pásztorszállások, delelő és itatóhelyek, gémeskutak, a mikro-reliefekhez kötődő, zsombékos és sziki növényzet alkotják.

Zöldinfrastruktúra-hálózat

A zöldinfrastruktúra-hálózat különböző ökoszisztéma-szolgáltatást nyújtó tájelemek hálózatából felépülő dinamikus rendszer. A tájelemek jellemzően valamelyik gazdasági

tevékenység által érintettek (mezőgazdálkodás és erdőgazdálkodás, vízgazdálkodás, település-városgazdálkodás). A zöldinfrastruktúra-elemek dinamikája a gazdálkodási tevékenységből következő változások feltárását, követését jelenti, az érintett gazdasági-, intézményi és jogszabályi környezetben. A zöldinfrastruktúra-hálózat külterületi elemei: a vízfelületek, parti sávok növényzete, az erdőterületek és mezőgazdasági területek természetes ökoszisztémái és mesterséges növénytakarásai és a települést körbevevő természetes, természetközeli állapotú, különböző mértékben és minőségben lévő növényzettel fedett területek. A zöldinfrastruktúra-hálózat belterületi elemei a település zöldfelületi elemeit, növényzettel borított területeit, az utcák növényzetét foglalja magába.

4. A településterv várható környezeti hatásainak, következményeinek feltárása:

- a) **A településterv egészének általános értékelése, a tervi elemek, intézkedések összevetése a releváns környezet- és természetvédelmi célokkal (nemzetközi, közösségi, országos és helyi), illetve annak bemutatása, hogy a településterv kidolgozása során miképpen vették figyelembe ezeket, illetve bármely egyéb környezeti szempontot**

A településterv készítése során a település civil szervezetei, alapítványai, közösségi szervezeti az államigazgatási szervek, a közműszolgáltatók és a lakosság bevonásra került a rendezési terv készítése során.

A vonatkozó magasabb szintű jogszabály biztosítja terv széleskörű véleményeztetését mind a szakhatóságokkal, mind a lakossággal, illetve a szomszédos települések önkormányzataival is.

A lakossági észrevételezés során a településterv készítésével kapcsolatos olyan vélemény, mely környezetalakítási szempontból figyelembe vehető lenne ezen munkafázisig nem érkezett. A településfejlesztéssel kapcsolatos lakossági kívánalmak már a fejlesztési tervbe beépítésre kerültek.

A településterv készítése során külön egyeztetésre került sor a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósággal a világörökségi helyszín érintettsége miatt a fejlesztések összehangolása érdekében.

Az egyeztetése az alábbi fejlesztési célok lettek nevesítve, melyek beépültek a fejlesztési tervbe:

- a Hortobágy világörökségi helyszín megközelítésére a Sáros ér partján kerékpáros és gyalogos túraútvonal kijelölése, mely vezetett túraútvonalként funkcionálna
- Az övcsatorna mentén kerékpáros és gyalogos túraútvonal kijelölése
- a belterületől északra hosszútávon javasolt a Life programban részvétel, mely a csatorna áthelyezésével a terület természetközeli állapotának fenntartását célozza meg.

Kérdőíves megkeresés alapján a meglévő gazdasági vállalkozások fejlesztési céljai feltérképezésre kerültek. A fejlesztések telephelyen belüli elsősorban korszerűsítési, felújítási célokat szolgálnak.

A településrendezési terv készítése céljának, a fejlesztés irányainak bemutatását a fejlesztési terv fejlesztési elemei tartalmazzák, melyek az alábbiak:

A fejlesztési terv célja a települést érintő konkrét fejlesztési célok megfogalmazása, mely révén a település történelmi, földrajzi, kulturális, gazdasági adottságai hasznosítva lennének.

A településfejlesztésnél figyelembe kell venni, és szem előtt kell tartani a természetvédelmi célkitűzéseket, a világörökségi helyszín értékőrző megtartását, a fenntartható fejlődést, a meglévő adottságokra és lehetőségekre alapozó reális fejlesztéseket, a települési közösség érdekeit, a hosszú távú elképzeléseket, a települési természeti és épített értékek megtartását, megőrzését és hagyományörző hasznosítását, továbbá a társadalmi, gazdasági ökológiai hatásokat.

A fenntartható fejlődés a társadalmi haladás – méltányos életkörülmények, szociális jólétek elérése, megtartása érdekében a gazdasági fejlődés biztosítását és a környezeti feltételek megőrzését jelenti. A természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás azt jelenti, hogy a természeti környezet eltartóképességével összhangban lehet csak a társadalom reális

szükségeinek a kielégítéséről gondoskodni, a környezet eltartóképessége egyben az igények kielégítésének korlátja is.

A környezeti fenntarthatóság a környezeti, kulturális és természeti értékek védelme mellett biztosítja a lakosság életminőségének fenntartását, javítását, a gazdaság számára alapot biztosító természeti és kulturális erőforrások harmonikus és kíméletes igénybevételét.

A jövőkép a település táji, természeti, társadalmi, gazdasági, történelmi adottságainak megfelelő minőségi fejlődést feltételez. Ennek megvalósulását elősegítendő figyelembe veszi a meglévő adottságokat, a lehetséges erőforrások kihasználását, a jelenlegi kedvező elemek és körülmények megtartására.

A településen a Hortobágy tájképének védelmére, a világörökségi helyszínre kiemelt figyelmet kell fordítani.

A településen az idegenforgalmi, rekreációs fejlesztéseket szorgalmazni kell, a falusi turizmus, a természetjáró turizmus és kerékpáros turizmus kiemelt jelentőségű lehet. A turisztikai fejlesztések a szolgáltatási szektorra is pozitív hatással vannak.

A településközpont rehabilitációja, zöldfelületek kialakítása a minőségi környezetmegújulást szolgálja.

A 2035-ra vonatkozó jövőkép, a következő:

Nagyiván a Hortobágy kapuja: a hagyományos hortobágyi állattartás modern kori megőrzésével, a nemzeti parki és Natura 2000 természetvédelmi területek védelmével, egy erősödő, vonzó, versenyképes település, amely gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból is fenntarthatóan és harmonikusan fejlődik, környezeti adottságait kihasználva nyugodt életteret biztosít és a turisztikai szempontból a világörökségi helyszín közelségére építve, a kultúrtáj turisztikai értékeinek, attrakcióinak kiaknázásával a többi településsel közösen természetbarát turizmus lehetőségeit teremti meg.

Nagyiván Község fejlesztési terve tematikus célokat, átfogó célokat rögzít, amelyből négy átfogó cél az alábbi:

Á1: Nagyiván a Hortobágy kapuja	Nagyiván a Hortobágy kapuja: „zöld”, élhető település (Á1.)
Á2: Nagyiván önnfenntartó település	Nagyiván mint energiatudatos és önnfenntartó település (Á2.)
Á3: Nagyiván szolgáltató település	Nagyiván a szolgáltató település (Á3.)
Á4: Nagyiván agrártelepülés	Nagyiván agrártelepülés, a nagyiváni hagyományos állattartás (Á4.)

A településterv alátámasztó munkarészeként készülő környezeti értékelés készítése során figyelembe lettek véve mindazon hatályos magasabbrendű tervek, koncepciók, melyek a településrendezés és a környezeti állapot szempontjából kötelezően figyelembe veendő.

A településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII.15.) Korm. rendelet, valamint a Országos Területrendezési Terv a település közigazgatási területét érintő előírásai,

a térségi területfelhasználási kategóriák, valamint országos övezetek figyelembe lettek véve, azok vonatkozó szigorító előírásai a helyi építési szabályzatba beépítésre kerültek. Fenti magasabbrendű tervhez való igazodás a településszerkezeti terv leírás részeként (5. melléklet), mint a településrendezési terv része dokumentálva lett. Az MTrT által meghatározott fejlesztések, mind területfelhasználás, mind infrastruktúra területén a tervben ábrázolásra kerültek.

Nagyiván községre vonatkozóan az alábbi tervek, koncepciók lettek figyelembe véve a környezeti értékelés során.

- országos szinten: Országos Területfejlesztési Koncepció, Országos Területrendezési Terv, Új Magyarország Fejlesztési Terv, Új Magyarország Vidékfejlesztési Stratégiai Terv, Nemzeti Környezetvédelmi Program, Nemzeti természetvédelmi Alapterv, Vásárhelyi terv továbbfejlesztése, Nemzeti Agrár Környezetvédelmi Program, Országos Hulladékgazdálkodási Terv
- regionális és megyei szinten: Megyei Területrendezési Terv,

Magasabbszintű tervekben szereplő környezetalakítási elképzelések	Nagyiván településtervében és a környezeti értékelésben szerepeltetése
Természeti elemek, természeti területek, természeti értékek és természeti erőforrások megőrzése	Lehatárolásra és szabályozásra került a Hortobágy, mint világörökségi helyszín, a természeti, természetvédelmi területek, valamint a NATURA 2000 természetmegőrzési terület. Ezen területekre a helyi építési szabályzat, és a településképi rendelet az országos elképzelésekkel összhangban külön szigorító intézkedéseket tartalmaz,
A természet megismerésére irányuló ökoturizmus fejlesztése, a hálózati rendszerek kialakítása	A természet megismerése érdekében javasolja a terv a falusi turizmus fejlesztését. A Sáros ér partján a Hortobágy, mint füves pusztá feltáruló táj megismerését szolgáló tervezett kerékpáros és gyalogos túraútvonal és az övcsatorna mentén gyalogos és kerékpáros túraútvonal tervezett.
Szelektív hulladékkezelés elősegítése	A lakossági szelektív hulladékgyűjtés további fejlesztése, a komposztálás lehetőségének szorgalmazása.
Levegő-, por-, zajszennyezés mérséklése	A településen továbbra is meg kell őrizni a levegő jó állapotát, melyet a kisebb forgalmú belterületi út jelent, mely által a környezetterhelés nem számottevő. A porszennyezést mérsékelni a burkolattal nem rendelkező utak burkolása mind kül- mind belterületen.
Csatornázás és szennyvíztisztítás	A településen a legfontosabb célkitűzés a szennyvízcsatorna hálózat megépítése. A tervek alapján Nagyiván a kunmadarasi szennyvíztisztítóra csatlakozna. A szennyvízcsatorna hálózat kiépítésével a talajterhelés csökken.
Településközpont értékörző megújítása	A település törekvése a településközpont értékörző felújítása, mely által a meglévő épített környezeti értékek megővásra kerülnek egy rendezettebb, esztétikusabb településközpontban. Az egyedi értékek felújítása, értékörzése kiemelt jelentőségű, mely érdekében készült el a településképi arculati kézikönyv és a településképi rendelet.
Levegőtisztaság védelem	A levegő tisztaság védelme érdekében a légszennyezések csökkentése, a füst és égéstermék kibocsátás minimalizálása, a kertekben történő növényi hulladék égetés helyett a komposztálás elterjesztése.
Víz minőségvédelme	A felszíni víz, a csatornák területe. Mint vízgazdálkodási terület szabályozott a rendezési tervben, ahol beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.

NAGYIVÁN - KÖRNYEZETI ÉRTÉKEK

Talajvédelem	Talajvédelem érdekében a külterületi már bezárt települési hulladéklerakók rekultivációs terv alapján történő rekultivációjának monitoringja és a teljes monitoring szakasz lezárásáig, mint lezárt hulladéklerakó kijelölése indokolt a településtervezésben
Natura 2000 terület	A településtervezésben lehatárolásra kerültek a Natura 2000 európai közösségi jelentőségű természetmegőrzési területek.
Világörökségi helyszín	Nagyiván külterületének nagy része a Hortobágy kultúrtáj része, a Hortobágyi Nemzeti Park védett területe, egy része kiemelt védelmet élvez a Ramsari egyezmény alapján. A településtervezés ezen területekre szigorító előírásokat tartalmaz.
Települési környezetminőség javítása	A településközpont megújítása a település központi részén környezetminőségi javulást eredményez, melynek során új funkciókat kapnak és megújulnak egyes épületek, új játszótér alakul ki, a zöldterületek megújulnak, valamint egységes zöldfelületi rendszer jön létre.

A fent említett tervekben, programokban Nagyiván községre vonatkozó fejlesztési elképzelésekkel összhangban áll a település fejlesztési elképzelése, valamint a magasabbrendű tervek regionális, térségi fejlesztései megjelennek a településtervezésben.

A település tervezett rendezési folyamatai illeszkednek a kistérségi, illetve a megyei elképzelésekhez, figyelembe veszik az érintett államigazgatási szervek illetve szakhatóságok javaslatait, vonatkozó előírásokat. A tervezett javaslatok során az EU által preferált programokhoz való csatlakozás lehetősége biztosításra került.

A terv megvalósulása esetén környezeti hatást kiváltó tényezők, tervi elemek és az általuk hatást kiváltó tényezők, illetve ezek fenntarthatóságra gyakorolt hatása

Területfelhasználási kategóriák, övezetek, építési övezetek, infrastruktúra elemek övezeti típusonként	Hatótényező	Fenntarthatóságra gyakorolt hatás	Hatás jellege +/-	A terv megvalósulása esetén várható hatás	A terv megvalósulása esetén várható hatás
Life program keretében aktív vizes élőhely kijelölése	Külterületen területfelhasználási változás jogszabályi változás miatt	Területfoglalás nincs, a fejlesztési cél aktív vizes élőhely kijelölése	++	Létrejön egy aktív vizes élőhely, ahol biztosított a természetes állapot megőrzése	A terület rendezetlen, esetlegesen élőhelyek szűnhetnek meg, vagy alakulhatnak át
Túraútvonal, kerékpárút kijelölés a belterület déli részén lévő körgáton	Infrastrukturális változás, nincs területfelhasználási változás	Területfoglalás a töltésen a Hortobágyi Nemzeti Parkkal, mint természetvédelmi kezelővel egyeztetve. Az élőhelyre a meglévő nyomvonal miatt nincs hatással	++	Idegenforgalmi fejlesztés során új turisztikai attrakció valósul meg	A terület rendezetlen, az aktív turizmus lehetősége elmarad
Túraútvonal, kerékpárút kijelölés a	Infrastrukturális változás, nincs területfelhasználási változás	Területfoglalás a töltésen a Hortobágyi Nemzeti Parkkal,	++	Természetközeli turizmus fejlesztés, ornitológiai,	A természetközeli turizmus fejlesztésének

NAGYIVÁN - KÖRNYEZETI ÉRTÉKEK

külterületen a Sáros ér partján		mint természetvédelmi kezelővel egyeztetve. Az élőhelyre a meglévő nyomvonal miatt nincs hatással		zoológia megfigyelés, mint turisztikai kínálat	lehetősége elmarad
Különleges, megújuló energiahasznosítású terület (naplempark) kijelölése a belterületen	Kijelölt szabadidős terület helyett különleges, beépítésre nem szánt megújuló energiahasznosítási terület kijelölés. Területfelhasználási változás Ksza→Kb-En	Kismértékű területfoglalás, a megújuló energiahasznosítás előtérbe helyezése	+/-	A megújuló energiahasznosítás révén többlet villamosenergia termelés elősegítése	A terület továbbra is rendezetlen, felhagyott, a megújuló energiahasznosítás elmarad
Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület kijelölés	A volt tejcsarnok helyén sűteményüzem megvalósítása. Területfelhasználási változás Lf →Gks	Területfoglalás, a be nem épített terület hasznosítása, a fejlesztési cél környezetét nem zavaró kisebb gazdasági terület kijelölése	+/-	Megvalósul a sűteményüzem, mely munkahelyteremtést és gazdasági beruházást jelent	Nem történik munkahelyteremtés és, a felhagyott terület továbbra is problémát okoz.
Belterületi gazdasági terület revitalizációja	Az egykori Horváth – hús húsfeldolgozó üzem területének komplex rehabilitációja területfelhasználási változás nélkül	Területfoglalás kismértékű, fejlesztési cél a terület újrahasznosítása	+/+	Rendezett telephely valósul meg munkahelyteremtéssel	Nem történik munkahelyteremtés és, a felhagyott telephely továbbra is problémát okoz
Volt bombatér területének a tényleges területhasználatba sorolása	Külterületen a tényleges területhasználatba sorolás. Területfelhasználási változás Kkbt→Mt, Kkbt→Tk	Területfoglalás nincs, a tényleges művelési ág és területhasználat alapján kerül szabályozásra a terület.	0/+	A tényleges használat szerinti besorolás	Továbbra sincs a tényleges területhasználatba sorolva, mely környezeti konfliktust eredményezhet.
Kijelölt meg nem valósult szennyvíztisztító visszaminősítése	Visszaminősítés általános mezőgazdasági területre Területfelhasználási változás Kszv→Má	Natura 2000 terület megőrzése biztosítottá válik	+/+	A tényleges területhasználatra történő visszaminősítés	Továbbra sincs a tényleges területhasználatba sorolva, mely környezeti konfliktust eredményezhet.
Lezárt hulladéklerakó tényleges területhasználatnak megfelelő besorolása	Erdőterület visszaminősítése különleges beépítésre nem szánt lezárt hulladéklerakó területre	A tényleges területhasználat szabályozása. Az erdőterület kijelölése a rekultivációs réteget megbontaná, így	0/+	A tényleges területhasználatra történő visszaminősítés	Továbbra sincs a tényleges területhasználatba sorolva, mely környezeti konfliktust eredményezhet

NAGYIVÁN - KÖRNYEZETI ÉRTÉKELEÉS

	Területfelhasználási változás Ev→Kb-Hu	a rekultiváció védelme érdekében a területen erdőtelepítés nem tervezett.			
Lezárt hulladéklerakó tényleges területfelhasználata k. megfelelő besorolása	Általános mezőgazdasági terület visszaminősítése különleges beépítésre nem szánt lezárt hulladéklerakó területre Területfelhasználási változás Mágy→Kb-Hu	A tényleges területfelhasználata szabályozása.	0/0	A tényleges területfelhasználata történő visszaminősítés	Továbbra sincs a tényleges területfelhasználata sorolva, mely környezeti konfliktust eredményezhet
Kijelölt iparterület általános mezőgazdasági területté történő visszamosorolása	A külterületen meg nem valósult fejlesztési terület visszamosorolása Területfelhasználási változás Gip→Mt	Az élőhely fennmaradása biztosítottá válik	+/+	A tényleges területfelhasználata történő visszaminősítés által a területen a tájgazdálkodás megtartása	A jelenlegi szabályozás alapján kedvezőtlen fejlesztés valósulhat meg
Védelmi erdőterületek kijelölés visszamosorolása lezárt, különleges dőgtér területbe	A külterületen meg nem valósult fejlesztési terület visszamosorolása Területfelhasználási változás Ev→Kb-D	A tényleges területfelhasználata szabályozása.	0/0	A tényleges területfelhasználata történő visszaminősítés	Továbbra sincs a tényleges területfelhasználata sorolva, mely környezeti konfliktust eredményezhet
Kijelölt falusias lakóterület általános mezőgazdasági területté történő visszamosorolása	A külterületen meg nem valósult fejlesztési terület visszamosorolása Területfelhasználási változás Lf→Mt	Az élőhely fennmaradása biztosítottá válik	+/+	A tényleges területfelhasználata történő visszaminősítés által a területen a tájgazdálkodás megtartása	A jelenlegi szabályozás alapján a tájgazdálkodásra nézve kedvezőtlen fejlesztés valósulhat meg
Kijelölt kertvárosias lakóterület általános mezőgazdasági területté történő visszamosorolása	A külterületen meg nem valósult fejlesztési terület visszamosorolása Területfelhasználási változás Lke→Mt	Az élőhely fennmaradás biztosítottá válik	+/+	A tényleges területfelhasználata történő visszaminősítés által a területen a tájgazdálkodás megtartása	A jelenlegi szabályozás alapján a tájgazdálkodásra nézve kedvezőtlen fejlesztés valósulhat meg
Iparterület átminősítése közműelhelyezési területre	A belterületen a területfelhasználata megfelelő besorolás Területfelhasználási változás Gip→ Közm	A tényleges területfelhasználata szabályozása.	0/0	A tényleges területfelhasználata történő átminősítés	Továbbra sincs a tényleges területfelhasználata sorolva, mely a közműterület fejlesztését gátolhatja

NAGYIVÁN - KÖRNYEZETI ÉRTÉKEK

Kijelölt szabadidős terület visszaminősítése általános mezőgazdasági területre	A belterületen meg nem valósult fejlesztési terület visszasorolása Területfelhasználási változás Ksza→ Má	Az élőhely fennmaradása biztosítottá válik	+/+	A tényleges területhasználatra történő átminősítés	Továbbra sincs a tényleges területhasználatba sorolva, mely a meglévő területhasználatra kedvezőtlen
Kisvárosias lakóterület átminősítése településközpont vegyes területre	A belterületen jogszabályi változás miatti átsorolás. Területfelhasználási változás Lk→Vt	A tényleges területhasználatnak megfelelő szabályozás.	0/0	A tényleges területhasználatra történő átminősítés	A meglévő szabályozás a tényleges területhasználatra nézve továbbra is kedvezőtlen
Falusias lakóterület átminősítése településközpont vegyes területre	A belterületen jogszabályi változás miatti átsorolás. Területfelhasználási változás Lf→ Vt	A tényleges területhasználatnak megfelelő szabályozás	0/0	A tényleges területhasználatra történő átminősítés	A meglévő szabályozás a tényleges területhasználatra nézve továbbra is kedvezőtlen
Vízműterület átsorolása	A külterületen jogszabályi változás miatti átsorolás Területfelhasználási változás V→ Kb-V	Jogszabályi változás miatt a tényleges használatnak megfelelő besorolás	0/0	A tényleges területhasználatra történő átminősítés	A meglévő szabályozás a tényleges területhasználatra nézve továbbra is kedvezőtlen
Tájgazdálkodási mezőgazdasági területbe sorolás	A külterületen a tényleges használat szerinti besorolás Területfelhasználási változás Mk→ Mt	Tényleges használatnak megfelelő besorolás	0/0	A tényleges területhasználatra történő átminősítés	A meglévő szabályozás a tényleges területhasználatra nézve továbbra is kedvezőtlen
Zöldterület, közparkba sorolás	A belterületen a tényleges használat szerinti besorolás Területfelhasználási változás Köu→ Zkp	Tényleges használatnak megfelelő besorolás	0/0	A tényleges területhasználatra történő átminősítés	A meglévő szabályozás a tényleges területhasználatra nézve továbbra is kedvezőtlen
Különleges, mezőgazdasági üzemi területbe sorolás	A külterületen a tényleges használat és jogszabályban meghatározott kategória szerinti besorolás Területfelhasználási változás Ká→ K-Mü	Jogszabályi változás miatti átvétel	0/0	A tényleges területhasználatra történő átminősítés	Nem a jogszabálynak megfelelő elnevezés

Magyarországon az első környezetvédelmi törvény 1976-ban született, de hatása a törvény keretjellege miatt korlátozott volt. A környezetvédelem társadalmi üggyé válása hazánkban az 1980-as évek második felére tehető.

Több éves szakmai vita után a Magyar Országgyűlés 1995-ben fogadta el a környezetvédelmének általános szabályairól szóló új törvényt (1995. évi LIII. törvény), mely a már meglévő hazai tervezési rendszerek (területrendezés, területfejlesztés,

településrendezés, településfejlesztés, stb.) mellett egy új típusú tervezés alapjainak a megteremtését irányozza elő.

Elfogadásra került a 27/2015. (VI.17.) OGY határozattal a 4. NEMZETI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM 2015-2020.

Alapelvek:

- A környezetvédelmi törvényben szereplő alapelvek, amelyek alapvetően a környezethasználat helyes módjára (elővigyázatosság, megelőzés, helyreállítás), a felelősség vállalására (szennyező fizet), a közérdekből fakadóan az együttműködés és az átláthatóság fontosságára hívják fel a figyelmet (tájékoztatás, nyilvánosság)
- a környezeti problémák, jelenségek, folyamatok összetettségéből eredendően mind nagyobb teret kell kapnia a holisztikus megközelítésnek (összefüggések vizsgálata, hatásfolyamatok feltárása), az integráció elvének, valamint a rövid, közép és hosszútávú szempontok egyidejű figyelembevételének
- mivel a környezeti problémák megelőzése az egész társadalom támogatását igényli, ezért megkerülhetetlen a kidolgozás és a megvalósítás során a partnerség, és a szubszidiaritás elve
- a területiség elvének érvényesítése, a fenntartható térhasználat, a kedvező területi hatások elősegítése és területi szinergia megvalósítása, a környezeti, társadalmi és gazdasági adottságokhoz illeszkedő, területileg differenciált beavatkozások kialakításának elve
- tekintettel arra, hogy az Alaptörvény értelmében „Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez”, kiemelt figyelmet kell szentelni az esélyegyenlőség, a társadalmi igazságosság, valamint a nemzedéken belüli és nemzedékek közötti szolidaritás elvének; melyek egyúttal kapcsolódnak a helyi erőforrások fenntartható hasznosításának elvéhez, miszerint törekedni kell a közösségek szükségleteinek helyi szinten, helyi erőforrásokból történő kielégítésére, de egyben a helyi sajátosságok, sokszínűség, készletek védelmére is

A 2000. évi hulladékgazdálkodási törvény előírta az Országos Hulladékgazdálkodási Terv (OHT) elkészítését.

Nagyiván készülő településterve céljaival való összevetés:

Hagyományos alapelvek: az elővigyázatosság, a megelőzés, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a táájékoztatás, a nyilvánosság és a szennyező fizet elve. Nagyiván településtervében a fejlesztési területek kijelölése során figyelembe vételre került az elővigyázatosság, mely az esetleges havaria helyzetek elkerülésére a magasabb szintű jogszabályi kötelezettségek betartását biztosítja. Ennek érdekében a településrendezési terv tartalmazza a Hortobágyi Nemzeti Park védett területét, melyre külön szigorító intézkedéseket határoz meg. Cél a természeti állapot teljeskörű megóvása. A megelőzés és helyreállítás elve a környezetvédelmi szempontból esetleges káros folyamatok megakadályozását szolgálja, így például a lezárt hulladéklerakó monitoringját biztosítja. A felelősség elve alapján a magasabb szintű jogszabályok, tervezési segédletek a tervezés során figyelembe vételre kerültek. Különös figyelmet fordít a terv a Pusztai világörökségi helyszínnek, melyre vonatkozóan az ajánlásokat fogalmaz a környezeti értékelés. Az együttműködés kapcsán a szomszédos önkormányzatok a településterv készítésének előzetes és véleményezési folyamatba bevonásra kerültek, véleményt nyilváníthatnak. A táájékoztatás és a nyilvánosság elve alapján az önkormányzat partnerségi rendelte és a vonatkozó magasabb szintű rendeletek alapján történt és történik a partnerek táájékoztatása, vélemény- nyilvánítási lehetősége

figyelembe véve az ezzel kapcsolatos változó jogszabályokat . A szennyező fizet elve egy alapvetés, mely a mindenkori végrehajtás során kerül előtérbe.

5.NEMZETI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM 2021-2026.

Alapelvek :

A környezetvédelmi törvényben szereplő alapelvek, amelyek alapvetően a környezethasználat helyes módjára (elővigyázatosság, megelőzés, helyreállítás), a felelősség vállalására (szennyező fizet), a közérdekből fakadóan az együttműködés és átláthatóság fontosságára hívják fel a figyelmet (tájékoztatás, nyilvánosság);

a környezeti problémák, jelenségek, folyamatok összetettségéből eredően mind nagyobb teret kell kapnia a holisztikus, interdiszciplinális megközelítésnek (összefüggések vizsgálata, hatásfolyamatok feltárása), az integráció elvének, valamint a rövid, közép és hosszú távú szempontok egyidejű figyelembevételének;

a környezeti problémák megelőzése az egész társadalom támogatását igényli, ezért különösen fontos a tervezés és a megvalósítás során a partnerség és a szubszidiaritás elve;

a területiség elvének érvényesítése, a fenntartható térhasználat, a kedvező területi hatások elősegítése és területi szinergia megvalósítása, a környezeti, társadalmi és gazdasági adottságokhoz illeszkedő, területileg differenciált beavatkozások kialakításának elve;

az Alaptörvény értelmében „Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez”, ezért kiemelt figyelmet kell fordítani az esélyegyenlőség, a társadalmi igazságosság, valamint a nemzedéken belüli és nemzedékek közötti szolidaritás elvekre; melyek egyúttal kapcsolódnak a helyi erőforrások fenntartható hasznosításának elvéhez, miszerint törekedni kell a közösségek szükségleteinek helyi szinten, helyi erőforrásokból történő kielégítésére, de egyben a helyi sajátosságok, sokszínűség, készletek védelmére is.

b) A településterv részletes értékelése, a településtervben foglaltak megvalósulása esetén a környezeti következmények feltárása, értékelése:

ba) a településterv egésze szempontjából meghatározó környezeti állapotjellemzők bemutatása,

A fejlesztési célok jelentős része a helyi komfortfokozat növelése mellett környezetvédelmi célokat is szolgál (pl.: közműfejlesztések). A szabályozás során a hatályban lévő jogszabályok, illetve a környezetvédelmi hatóság által javasolt előírások betartása a cél; továbbá a magasabb szintű tervek, programok , környezetvédelmi javaslatai is figyelembe lettek véve.

Környezeti problémák és okozott környezeti következmények

NAGYIVÁN - KÖRNYEZETI ÉRTÉKEK

Probléma	Problémás állapot	Következmény	Megoldás
Természeti, környezeti elemek fenntartható használata	Légszennyező anyagok kibocsátása	Károsodik a talaj, a növényzet, az élővilág. Emberre káros hatások	A település meglévő közúti kapcsolatán túl új útkapcsolat nem tervezett
Természeti, környezeti elemek fenntartható használata	Szennyezett talajok, a volt hulladéklerakó helyén	Talajvíz és talaj szennyezése	Hulladéklerakó rekultiváció
A meglévő értékek hosszútávú fenntartása, megőrzése	Település- és kulturális, valamint építészeti értékek eltűnése	A település jellemző, egyedi vonásainak eltűnése, a települési környezet átalakulása.	Helyileg ösztönözni az értékvédelmet, a településképi rendelet előírásainak betartása, a településképi arculati kézikönyv javaslatainak figyelembe vétele. A településképi rendelet végrehajtásáról gondoskodni.
Természeti értékek élőhelyének megőrzése	A védett területeken a meglévő környezeti állapot fennmaradásának veszélye	A természeti környezet károsodik	A külterület védett természeti területein az építés szabályozásával, a településtervezési eszközökkel a meglévő természeti környezet megőrzése.
A helyi közösségek fennmaradásának, az emberhez méltó élet feltételeinek biztosítása	Csökken a lakosok lokálpatriotizmusa. A mobilitás növekedésével, a városiasodó életmóddal kapcsolatosan csökken a lakosság települési környezete iránti felelősségérzet.	A környezet iránti felelősség csak a tulajdon határáig terjed. A táj- a település iránti felelősség megszűnik, a kapcsolat gyengül	Helyi hagyományőrző rendezvényekkel, programokkal a helyi közösségek, lakosok település szeretet, lokálpatriotizmusa növekszik.

bb) a településrendezési és szakági javaslatok környezetvédelmi összefüggéseinek bemutatása, a várható (közvetlen és közvetett) környezeti hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint a fenti tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat; környezeti feltételek, a feltárt konfliktusok alapján szükséges intézkedések meghatározása: környezeti elemenként, hatótényezőnként és környezeti rendszerenként, melyet a ba) pont esetén a Megalapozó vizsgálatnak, e pont esetén az Alátámasztó javaslatnak a releváns (természeti, táji, örökségvédelmi és a környezet védelmével kapcsolatos) szakági munkarészei tartalmazhatnak, és amelyeket a környezeti értékelés hivatkozással mutat be.

Fejlesztések

Belterület

1. *Tervezett napelempark (hosszútávú fejlesztés) Különleges beépítésre nem szánt megújuló energiahasznosítási terület kijelölése. (Ksz (szabadidős terület)- KbEn*
2. *Tervezett cukrárszati üzem: a volt tejcsarnok telkén új épület építésével önkormányzati beruházásként pályázati forrásból valósulna meg (részben a szintén önkormányzati gyümölcsösben megtermelt gyümölcsök feldolgozásával) Gksz (kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület) lesz kijelölve (Lf- Gksz)*

A volt Horvát – hús üzeme évek óta üresen áll, a terület gazdasági célú újrahasznosítása, területfelhasználási változás nélkül

Hulladékgazdálkodás

- A fejlesztési területen a rendszeres kommunális hulladékszállítás lehetőségének biztosítása.
- A keletkező veszélyes hulladékok szakszerű gyűjtéséről és elszállíttatásáról a vállalkozóknak ill. a gazdasági társaságoknak, szolgáltatóknak saját maguknak kell gondoskodni.
- A hulladékok gyűjtése és ideiglenes tárolása csak megfelelő műszaki védelemmel ellátott padozaton és feliratozott (a hulladék neve, EWC kódja) tároló edényzetben történhet.

Levegőtisztaság-védelem

- A gazdasági tevékenységek során jellegükből adódóan keletkezhetnek légszennyező anyagok, ezért az üzemeltetés során a vonatkozó jogszabályok szemelőt tartása a javasolt.

Vízminőség-védelem, vízgazdálkodás

- A fejlesztési terület ivóvízzel való ellátásának lehetőségét biztosítani kell. A megfelelő nyomású ivóvíz ill. tűzvíz biztosítása, ha kell a gerincvezeték átépítésével.
- Ha szükséges szennyvíz előtisztítók beépítésére kötelezni kell a gazdasági társaságokat, szolgáltatókat.
- A 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről szóló jogszabályban foglaltak betartása.

Megújuló energiaforrások alkalmazása, környezettudatos energiagazdálkodás, egyedi közműpótlók

- Napkollektorok beépítésével csökkenthető az energiafelhasználás.
- Az épületek építéskor az aktuális energia tanúsítványi értéket biztosítani kell, amely által az energia felhasználás csökkenthető.
- Az épületek fűtésénél mérlegelni kell a megújuló alternatív energiaforrások alkalmazásának lehetőségét a talajhő vagy a termálvíz fűtésre történő alkalmazását, amellyel csökkenthető az energiafelhasználás is egyben.
- Egyedi közműpótló lehet az ivó v. ipari víz biztosítását szolgáló helyi fűrt kút által a rétegvizekből történő vízkivétel. A megfelelő minőség biztosítható egyedi víztisztítók alkalmazásával.
- A szennyvízkezelésre is van már lehetőség egyedi kis szennyvíztisztító berendezések által.

Külterület:

1. *Life program (védett terület) vizes élőhely és természetközeli területek rehabilitációja, a meglévő csatorna felújításával*

2. Kijelölt túraútvonal – kerékpáros túraútvonal kijelölés a HNP-vel egyeztetve

Hulladékgazdálkodás

- A fejlesztési területen a rendszeres kommunális hulladék gyűjtése (hulladékgyűjtő edényzetek elhelyezésével) és szállítása a terület tulajdonosának a feladata
- A fejlesztési területen hulladék keletkezés a kivitelezési munkák során keletkezhet, amely gyűjtése és elszállítása kivitelező feladata.

Levegőtisztaság-védelem

- A fejlesztési területen a kivitelezéskor a munkagépek által keletkezik a levegőt érintő szennyezés, amely a kipufogókon keresztül kijutó szennyezőanyagok és a munkavégzésből adódó poremisszió hatására következik be. A kivitelezésre vonatkozó környezetvédelmi előírások betartásával, ezek hatása csökkenthető.
- A zöldterület hasznosítása során nem keletkezik légszennyezés.

Vízminőség-védelem, vízgazdálkodás

- A 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet a felszín alatti vizek védelméről szóló jogszabályban foglaltak betartása kötelező. Az esetleges kármentesítés esetén (szennyezett talaj- és/vagy talajvíztisztítás) az előbb említett jogszabályban leírtak betartását kell szemelőt tartani!

Élővilágvédelem és tájvédelem

A tervezett, illetve javasolt, a településrendezési változások során várható beruházások, fejlesztések révén bekövetkező kedvezőtlen hatások enyhítését, csökkentését, mérséklését szolgáló további intézkedések a következők:

Élővilágvédelem:

- a tervezett belterületi létesítmények parkosítása során kizárólag őshonos lombhullató fajok alkalmazása; az ingatlanhatárok mellé ültetett kétszintes (fák+cserjék) növényállomány mellett az ingatlanok belső területein ligetes telepítés megvalósítása
- az ökológiai és esztétikai szempontból értékes fasorokat javasolt megőrizni, a szakaszos, hiányos fasorokat pedig kiegészíteni szükséges
- vonalas létesítmények (utak, csatornák, mezsgyék) fásítása javasolt a HNP véleményezésével
- településképi és tájökológiai szempontból (madárpusztulás) a frekventált területeken (pl. településközpont, zöldterületek stb.) a légvezetékek földkábelre történő cseréje javasolt
- az elhanyagolt, rendezetlen, nem kellően fenntartott, gyomos ingatlanok rendezése hatósági eszközökkel (felszólítás, bírságolás stb.), melyek településképi, közbiztonsági és ökológiai szempontból (gyomfertőzési gócok) egyaránt rendkívül károsok

Tájvédelem:

- a templom- és temetőkertek, intézménykertek és közcélú települési zöldterületek jó állapotban történő megőrzése, faállományának védelme

- intézménykertekben az árnyékot biztosító nagy lombtömegű fák hosszú távú megőrzése, illetve – előregedés és/vagy balesetveszély miatti kivágásuk esetén – folyamatos pótlása
- törekedni kell a meglévő növényállományból kiszűrni az allergén és agresszíven terjedő invazív fajokat, új növény telepítésénél honos, nem allergizáló növényfajokat kell választani.
- javaslatunk szerint érdemes egy „Tiszta udvar – rendes ház” mozgalmat indítani (helyi egyesület vagy önkormányzat szervezésével, illetve gondnokságával), jutalmazni a rendezett ingatlanokat (intézmények és magáningatlanok szintjén egyaránt)
- a Hortobágyi Nemzeti Park, mint puszták - történelmi látványosság megőrzése
- a tervezett módosítás után épülő építmények létesítésének és üzemeltetésének részletes hatásait már a kész építési engedélyezési tervek ismeretében szükséges vizsgálni. A tervezéskor nagyon fontos a tájvédelem követelményeinek való megfelelés, a térség szín- és formavilágához történő igazodás; az építmények funkciói csak a tervezett funkciókat, célokat szolgálhatják. Tervezési fázisban ajánlott a tájvédelem követelményeinek való megfelelés érdekében a Hortobágyi Nemzeti Parkkal és a természetvédelmi hatósággal történő folyamatos egyeztetés, konzultáció

- c) Tervi elemek részletes értékelése, az 1. pontban azonosított tervi elemek tekintetében feltárássra és értékelésre kerülnek a megvalósulásuk esetén a várható jelentős környezeti (közvetlen és közvetett) hatások, beleértve a biológiai sokféleségre, a lakosságra, az emberi egészségre, az állat- és növényvilágra, a talajra, a vízre, az éghajlati tényezőkre, az anyagi javakra, a kulturális örökségre (beleértve az építészeti és régészeti örökséget), a tájra, valamint ezen tényezők közötti kölcsönhatásokra gyakorolt hatásokat, a közvetett módon hatást kiváltó tényezők miatt fellépő hatások - a tervi elem települési szintű jellege által megkövetelt részletezettséggel.

A településterv fő alappilléreinek tekinti a kialakult környezeti elemek megőrzését, legalább szintentartását, hosszútávon pedig mindezek javítását irányozza elő.

A rendezési eszközök a helyi építészeti, régészeti, természeti emlékek, értékek védelmét a tervhez elkészült örökségvédelmi hatástanulmányban leírtak szerint, valamint a 2017-ben jóváhagyott településképi rendeletben szabályozza, mely rendelet a településképi arculati kézikönyvvel összhangban készült, így biztosítva ezen emlékek fennmaradását, megőrzését.

Környezeti következmények alapján a terv értékelése

Környezeti elem	Föld	Víz	Levegő	Települési környezet	Ökológiai rendszer (állat és növényvilág)	Ember	Összegzés
Life program megvalósítása, aktív vizes élőhely	+	+	+	++	+	+	Környezetbarár fejlesztés, cél az ökológiai rendszer egyensúlyának megteremtése
Kerékpáros és túraútvonal kijelölés	+	0	0	++	-	+	Környezetbarát fejlesztés, de a táj terhelését kismértékben növeli. Különös gondot kell fordítani az ökológiai hálózat védelmére, valamint a védett területekre.
Különleges, megújuló energiahasznosítási terület kijelölése a belterületen	-	0	0	-	0	+	Fenntartható fejlesztés, a napenergia hasznosítása
Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület kijelölése a belterületen	-	0	0	+	0	++	Munkahely teremtő beruházás, hasznosítás nélküli terület újrahhasznosítása

NAGYIVÁN - KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

Egykori húsüzem revitalizációja abelterületen	-	0	0	++	+	+	Felhagyott üzemi terület újrahásznosítása
Volt bombatér területének a tényleges területhasználatba sorolása	0	0	+	++	+	+	A meglévő területhasználatra alapozott fejlesztés, mely által biztosított a Hortobágyi Nemzeti Park védett területének (világörökségi helyszín) megőrzése.
Kijelölt meg nem valósult szennyvíztisztító visszaminősítése	+	+	-	++	+	+	A meglévő területhasználatnak megfelelő besorolás által a Natura 2000 terület védelme biztosított.
Lezárt hulladéklerakó tényleges területhasználatnak megfelelő besorolása (erdőterület helyett)	+	0	0	+	+	+	A meglévő területhasználatnak megfelelő besorolás biztosítja a rekultiváció megvalósulását.
Lezárt hulladéklerakó tényleges területhasználatnak megfelelő besorolása (mezőgazdasági terület helyett)	+	0	0	+	+	+	A meglévő területhasználatnak megfelelő besorolás biztosítja a rekultiváció megvalósulását.
Kijelölt iparterület általános mezőgazdasági területté történő visszasorolása	+	+	+	++	+	+	A meg nem valósult iparterület visszasorolása biztosítja a mezőgazdasági terület megőrzését és a kialakult ökológiai rendszerre kedvezően hat.
Védelmi erdőterületek kijelölés visszasorolása lezárt, különleges dögterületbe	+	+	+/+	+	+	+/+	A területhasználatnak megfelelően területfelhasználás biztosítja a rekultivációt
Kijelölt falusias lakóterület általános mezőgazdasági	0	0	0	0	0	+	Gazdasági terület kijelölése a belterületi alulhasznosított

NAGYIVÁN - KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

területté történő visszasorolása							kiskertek területén. Az ökológiára negatív hatása, azonban a gazdaságfejlesztés kapcsán az emberre pozitív hatású.
Kijelölt kertvárosias lakóterület általános mezőgazdasági területté történő visszasorolása	+	+	+/+	+	+	+	A területhasználatnak megfelelően általános mezőgazdasági területté visszasorolás által a mezőgazdasági terület nem kerül beépítésre, az ökológiai rendszer megmarad, a termőföldvédelem biztosított.
Vízműtelep átsorolása a területhasználatnak megfelelő különleges, beépítésre nem szánt vízműbe	0	0	0	0	0	0	A tényleges használatnak megfelelő besorolás által a telepen belüli fejlesztés biztosított
Kertes mezőgazdasági terület átsorolása tényleges használat szerinti tájgazdálkodási mezőgazdasági területbe	0	0	0	0	0	0	A tényleges használatnak megfelelő besorolás
Különleges mezőgazdasági üzemi területre történő átnevezés	0	0	0	0	0	0	Jogszabály változás miatt elnevezésben történő változás, a területhasználat változatlan
Iparterület átminősítése közműelhelyezési területre	0	0	0	0	0	0	Tényleges területhasználat szerinti besorolás.
Kijelölt szabadidős terület visszaminősítése általános mezőgazdasági területre	+	+	+	0	+	0	Meg nem valósult fejlesztés miatt, tényleges területhasználatba sorolás, mely az ökológia rendszerre pozitív.
Kisvárosias lakóterület átminősítése	0	0	+	++	+	++	Tényleges használatnak megfelelő

NAGYIVÁN - KÖRNYEZETI ÉRTÉKELÉS

településközpont vegyes területre							besorolás, településképi szempontból pozitív változást okozhat.
Falusias lakóterület átminősítése településközpont vegyes területre	0	0	+	++	+	++	Tényleges használatnak megfelelő besorolás, településképi szempontból pozitív változást okozhat.
Zöldterület, közpark kijelölése	0	0	+	++	+	+	Játszótér átsorolása a tényleges használat szerinti közpark területbe.

Jelmagyarázat:

- + gyenge kapcsolat, csak részben járul hozzá a környezet védelméhez
- ++ erős kapcsolat, hozzájárul a környezeti elem védelméhez
- 0 bizonytalan megítélésű vagy nem létező kapcsolat
- gyenge kapcsolat, negatív hatást gyakorol a környezeti elemre

A településterv készítése során olyan mértékű fejlesztés nem tervezett, mely a földkéregre olyan hatásokat jelentene, amely az ott előforduló felszín közeli ásványi nyersanyagokat érintené.

Épített környezetre vonatkozó hatások

A belterületen a területhasználat jellemzően intézményi (településközpont vegyes) és lakó. A védelem alatt álló művi alkotások elsősorban intézményi, illetve lakó funkciójú környezetben találhatók. A településrendezési terv a településközpont vegyes területbe történő átsorolással biztosítja a műemléki környezet építészeti arculatának megőrzését. A terv olyan beavatkozást nem irányoz elő, amelyek az országos és helyi védelem alatt álló épületeket, illetve azok környezetét befolyásolnák, a kialakult települési arculatot befolyásolná. A településrendezési terv szerkezeti átalakítást, és olyan beavatkozást, amely a kialakult utcavezetést, létrejött térfalakat, épület elhelyezéseket, és telekstruktúrát átalakítaná nem tervez. A településen az utca vonalvezetések változatlanok maradnak.

A településrendezési terv figyelembe vette a jóváhagyott településképi arculati kézikönyvet és a hatályos településképi rendelet előírásait.

A külterületen lévő világörökségi területet, ökológiai folyosót, magterületet és a Natura 2000 területeket a településrendezési terv jelöli, a természetvédelem érdekeit a terv figyelembe vette, és minden változtatási szándéknál a természeti állapot megőrzése elsőrendű feladat.

Építészeti örökségre vonatkozóan:

A műemléki értékek környezetében olyan fejlesztés nem tervezett, mely megváltoztatná a műemléki értékre történő rálátást, vagy azt negatívan befolyásolhatná.

Nagyiván területén helyi védelem alatt álló épített értékek nincsenek.

Régészetre vonatkozó hatások:

A régészeti lelőhelyek a fejlesztési terv és szabályozási tervlapon feltüntetésre kerültek azok a tervkészítés során figyelembe lettek véve. A településtervezési részeként örökségvédelmi hatástanulmány készült, mely számba veszi a régészeti örökség elemeit, azokat bemutatja, vizsgálja a fejlesztések és a régészeti örökség viszonyát, mely az örökségvédelmi hatástanulmányban dokumentálásra került.

5. A településtervezési és a tervi elemek részletes értékeléséből levont következtetések

a) azon környezeti jellemzők, környezeti rendszerek azonosítása, amelyekre jelentős hatással vannak a tervi elemek,

Nagyiván nemzetközi és országos szinten is kiemelkedő értéke a Hortobágy, a pusztai világörökségi helyszín. A terv fő céljának tekinti a világörökségi helyszín megőrzését, szabályozási elemekkel biztosítja a táj feltárulását, a végeláthatatlan tájkép megmaradásának feltételeit. A kijelölt fejlesztések egy része meg nem valósult és táji szempontból kedvezőtlen fejlesztés visszasorolása.

b) azon fejlesztések, tervi elemek azonosítása, amelyek környezeti szempontból negatív hatást gyakorolnak, és annak csökkentése valamilyen intézkedést igényel.

A terv olyan fejlesztést, amely környezeti szempontból negatív hatást gyakorolna nem tartalmaz.

A korábban kijelölt alábbi fejlesztések visszaminősítésével a potenciális negatív hatások megszüntetésre kerültek:

- A korábbi hatályos tervben kijelölt lakóterületi fejlesztés visszasorolása általános mezőgazdasági területbe → a visszasorolás révén a mezőgazdasági terület megőrzésre kerül, az ott kialakult természetes környezet fennmarad
- A korábbi hatályos tervben kijelölt iparterületi fejlesztés visszasorolása általános mezőgazdasági területbe → a visszasorolás révén a mezőgazdasági terület megőrzésre kerül, az ott kialakult természetes környezet fennmarad
- A korábbi hatályos tervben kijelölt szabadidős fejlesztés visszasorolása általános mezőgazdasági területbe → a visszasorolás révén a mezőgazdasági terület megőrzésre kerül, az ott kialakult természetes környezet fennmarad
- A korábbi hatályos tervben kijelölt gazdasági erdőterület visszasorolása lezárt hulladéklerakó területbe → a visszasorolás révén a rekultiváció biztosított
- A korábbi hatályos tervben kijelölt általános mezőgazdasági terület visszasorolása lezárt hulladéklerakó területbe → a visszasorolás révén a rekultiváció biztosított

6. A megvalósulás során várható jelentős kedvezőtlen környezeti hatások megelőzésére, elkerülésére, csökkentésére, minél teljesebb ellensúlyozására irányuló településtervi intézkedések, és ezen intézkedések várható hatékonyságának bemutatása.

Az új településterv fő szempontjának tekintette a természeti környezet megőrzését, így mindazon korábban kijelölt fejlesztések, melyek a természeti környezetre negatív hatást váltottak volna ki felülvizsgálatra és törlésre kerültek.

7. Monitoringjavaslat-értékelés a fellépő környezeti hatásokra.

A környezeti elemek rendszeres vizsgálatának és a közegészségügyi mutatók figyelemmel kísérésének folytatása javasolt.

8. Közérthető összefoglaló.

Jelen környezeti értékelés Nagyiván község településtervének alátámasztó munkarészeként készült. A terv készítése során fő szempont a Hortobágyi Nemzeti Park védett területének megőrzése, az ember és a táj harmonikus viszonyának megőrzése, a természetvédelem érdekeit szem előtt tartó tudatos településfejlesztés. Kiemelt szempont a hatályos jogszabályok és a területrendezési tervek előírásainak betartásán túl a fenntartható fejlődés programjának településre vonatkoztatott betartása.

Ennek érdekében a terv a meglévő természeti, természetközeli állapotokat figyelembe veszi, a védett és védelemre tervezett területrészek fennmaradását biztosítja.

A tervezett fejlesztések területeinek kijelölésénél mind a területrendezési tervek, programok, koncepciók által előírtak be lettek tartva, mind pedig figyelembe lett véve a fejlesztés által bekövetkezett változtatások településre gyakorolt hatása.

A fejlesztési terv készítése során figyelembe vételre kerültek a korábbi szerkezeti tervben kijelölt változások felülvizsgálata, az új fejlesztések kijelölésénél szempont volt, hogy a környezet terhelése negatívan nem változzon.

A környezeti vizsgálat akkor éri el igazán célját – mint jelen esetben is - ha a terv készítésével, a tervezéssel párhuzamosan készül.

A településterv egészére elmondható, hogy a környezeti szempontok előtérbe helyezésével, a táj és természetvédelem érdekeit messzemenően figyelembe véve készült, a terv környezetvédelmi érdeket szolgál.

Mivel a településterv környezetvédelmi és tájvédelmi érdeket is szolgál, ezért a környezeti vizsgálat során nem kellett és nem is volt szükséges jelentős koncepcionális változásokat javasolni.

Szolnok, 2025. év február hó

Kiszelovics Ildikó
vezető településtervező

Nagyiván Községi Önkormányzat
Polgármesterétől
5363 Nagyiván, Hősök tere 5.

ELŐTERJESZTÉS Nagyiván településfejlesztési terv elfogadásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

Nagyiván Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 2022-ben hozott döntést a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII.15.) Korm. rendelet alapján új digitális településterv készítéséről.

Nagyiván Község településtervének készítése a település teljes közigazgatási területére vonatkozik.

A településterv készítésére az Önkormányzat Kiszelovics és Társa Településtervező Kft.-vel (5000 Szolnok, Szántó krt. 52. I. lh. II/5) - a tervdokumentáció elkészítésére - szerződést kötött.

A teljes közigazgatási területre kiterjedő új digitális településterv készítése a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII.15.) Korm. rendelet, míg egyeztetése és eljárása is a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: Rendelet) szerint történt.

A Képviselő-testület a településterv részeként elkészült fejlesztési tervet Képviselő – testületi határozattal hagyja jóvá.

A településterv eljárásrendjében, mind tartalmában a Rendelet szerint készült. A teljes eljárás szerint a Rendelet 36 § szerinti a); b); és c) szakasza befejeződött. A véleményezési eljárás során az államigazgatási szervek és partnerek véleményét a Képviselő-testület megismerte és a véleményezési eljárás során beérkezett vélemények elfogadásáról Kt. határozattal döntött. Az elfogadott vélemények alapján összeállított záró szakmai véleményezési dokumentációra többszöri egyeztetés után az Állami Főépítész megadta záró szakmai véleményét.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Kormányhivatal, Állami Főépítész (JN 40/00044 – 36 /2025. ikt. számon) végső szakmai véleményt adott az elkészült rendezési tervről. A végső szakmai vélemény alapján a tervező korrigálta a tervet, így Nagyiván Község teljes közigazgatási területre vonatkozó településterv tervdokumentációja eljárási és szakmai szempontból alkalmas a jóváhagyásra.

A jóváhagyandó határozat-tervezetet és mellékletét /fejlesztési terv/ valamint a Helyi Építési Szabályzat rendelet – tervezetét és annak elválaszthatatlan mellékleteit az előterjesztéshez mellékelem.

A fentiek alapján a Rendelet 43 §-a szerint kérem először a határozat-tervezet megvitatását és elfogadását majd a rendelet tervezet megvitatását és elfogadását.

Határozati javaslat:

Nagyiván Község Önkormányzata Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontja alapján, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. (Étv.) 96. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva az alábbi határozatot hozza:

1. Nagyiván Község Képviselő-testülete a település teljes közigazgatási területére vonatkozó Településfejlesztési tervet elfogadja.

2. A Településfejlesztési terv 2025. augusztus 15-én lép hatályba.

Határidő: azonnal

Felelős: Bári Ágnes polgármester

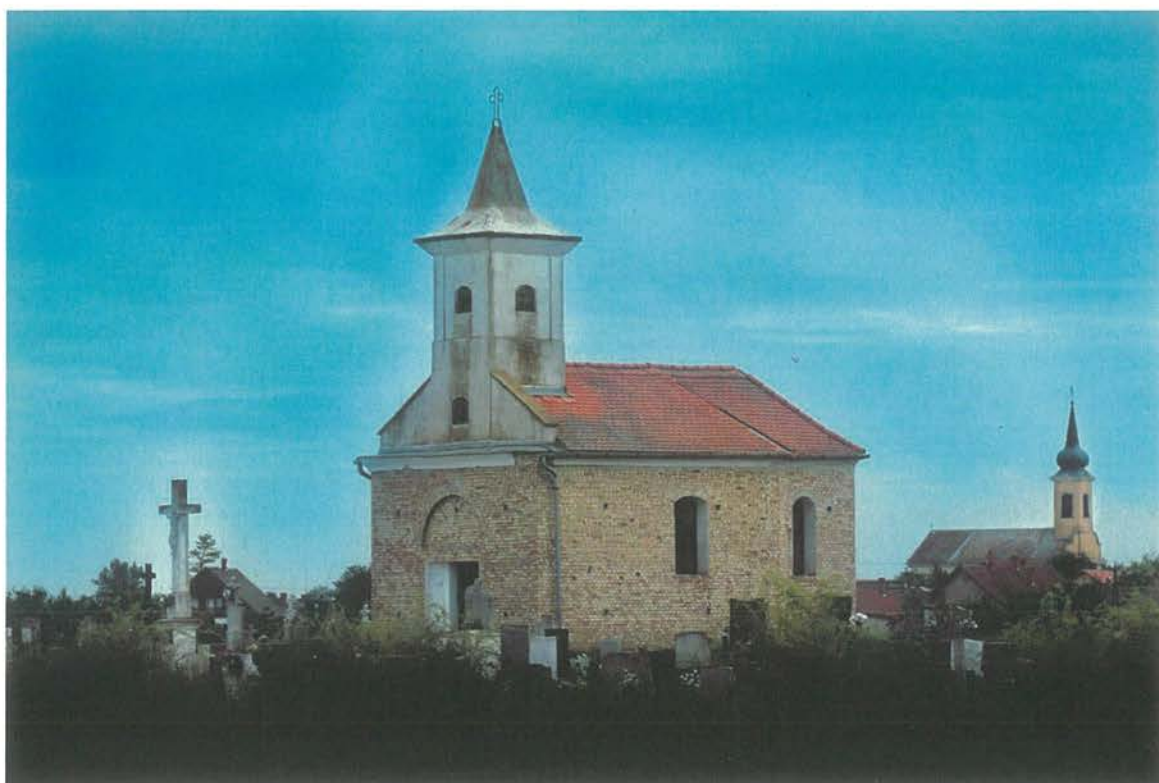
Nagyiván, 2025. augusztus 8.

Bári Ágnes
polgármester

Nagyiván Község
Településterve

FEJLESZTÉSI TERV

2025.

Készítette Nagyiván Község Önkormányzata megbízásából:

Kiszelovics és Társa Kft.
Szolnok, Szántó krt. 52, 5000

Vezető településtervező / ügyvezető:
Kiszelovics Ildikó

2025.

Aláírólap

Vezető településtervező:

Kiszelovics Ildikó
TT-1-16-0238
településmérnök, városépítési
városgazdasági szakmérnök

Közlekedéstervező:

Kovács Ferenc
Tkö-16-0568
Közlekedési vezető tervező

Táj- és zöldfelületi tervező:

Kollányiné Földi Hajnalka
TK 01-5242
okl. kertészmérnök

Környezetvédelmi tervező:

Desics Judit
környezetmérnök,
környezetgazdálkodási, közmű
üzemeltetői, ár – és belvízvédelmi
szakmérnök
MK 16-0706
SZ.K.V.1.1. – Hulladékgazdálkodás
SZ.K.V.1.2. – Levegőtisztaság védelem
SZ.K.V.1.3. – Víz és földtani közeg
védelem
SZ.K.V.1.4. - Zaj és rezgésvédelem

Távközlési tervező:

Puskás Béla
TH-16-0297
Távközlési mérnök

Elektromos energiaközmű tervező:

Verba József
TE – 15-0076
villamosmérnök

Vízközmű tervező:

Dócse Sándor Ferenc
16-0573
TV, VZ-TER, VZ-TEL, VZ-VKG

Halmai Ferenc László
16-01000
VZ-TER, VZ-TEL, VZ-VKG

Társadalompolitikai szakértő:

Papp György

Tartalom

Nagyiván Község Településfejlesztési terv jogszabályi alapjai és tervelőzmények.....	7
1. Jövőkép	8
2. Stratégia.....	12
2. a. A rövid, közép- és hosszú távú területi, tematikus és ágazati fejlesztési célok	13
2.a.a. Tematikus átfogó célok	13
ÁTFOGÓ CÉL 1.: Nagyiván, a Hortobágy kapuja: „zöld”, élhető település.....	13
ÁTFOGÓ CÉL 2.: Nagyiván mint energiatudatos és önfenntartó település	14
ÁTFOGÓ CÉL 3.: Nagyiván, a szolgáltató település.....	16
ÁTFOGÓ CÉL 4.: Agrár település, a nagyiváni hagyományos hortobágyi állattartás	18
2.a.b. Településfejlesztési elvek.....	20
2. b. A településfejlesztési célok rendszerének és a célok összefüggései vázlata	24
2.b.a. A Fejlesztési terv célrendszerének belső összefüggés vizsgálata	24
2.b.b. Kapcsolódás a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához.....	25
2. c. Az integrált és tematikus beavatkozási területek	29
2. d. Az épített és természeti örökség védelme követelményei	31
3. Cselekvési program	34
3.a. Beavatkozások, projektek és az átfogó célok illeszkedésvizsgálata	35
3.b. A forráslehetőségének vizsgálata.....	36
3.c. Az egyes beavatkozások, projektek forráslehetőségének vizsgálata	37
4. Fejlesztési tervlap	38

Ábrajegyzék

1. ábra: Fejlesztési terv célrendszere (átnézeti ábra)	23
2. ábra: Jász - Nagykun - Szolnok megye stratégiai célrendszere.....	26

Térképjegyzék

1. térkép: Településrészek lehatárolása.....	29
--	----

Táblázatjegyzék

1. táblázat: Fejlesztési terv átfogó céljai	13
2. táblázat: Átfogó tematikus célok vetületei	24
3. táblázat: Vármegyei Területfejlesztési Program céljai	25
4. táblázat: Nagyiván Község Településfejlesztési tervének célrendszere és a Vármegyei Területfejlesztési Program célrendszere illeszkedésvizsgálata	28
5. táblázat: Nagyiván Község Településfejlesztési tervének célrendszere és a Vármegyei Területfejlesztési Program célrendszere illeszkedésvizsgálata - Összefoglalás	28
6. táblázat: Beavatkozások, projektek és az átfogó célok illeszkedésvizsgálata	35
7. táblázat: Az egyes beavatkozások, projektek forráslehetőségének vizsgálata	37

Nagyiván Község Településfejlesztési terv jogszabályi alapjai és tervelőzmények

Nagyiván Község Önkormányzata Nagyiván Község – teljes közigazgatási területére vonatkozóan – településtervezési elkészítését rendelte el „a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) szerint.

Jelen dokumentum, Nagyiván Településfejlesztési terv Nagyiván Község teljes közigazgatási területére vonatkozó Településtervezési részeként, „a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet [továbbiakban: Rendelet] „A településtervek tartalma és azok felülvizsgálata” című III. fejezet „6. A fejlesztési terv” pontja szerinti tartalommal került kidolgozásra.

Korábban a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet szerint kidolgozott Nagyiván Község Településfejlesztési Konceptiója és Örökségvédelmi hatástanulmánya, valamint azok Megalapozó vizsgálata tervelőzményként rendelkezésre állnak.

A jelen tervezési munka azokra alapozottan szükséges, hogy elkészüljön.

A településtervezési Rendelet 1. §, mint értelmező paragrafus szerint alapvetően a) a településfejlesztési tervre (a továbbiakban: fejlesztési terv) és b) a településrendezési tervre (a továbbiakban: rendezési terv) tagolt. Jelen tervezői feljegyzés a „fejlesztési terv” kidolgozásával kapcsolatos javaslatokat tartalmazza.

Településfejlesztési terv főbb elemei a településfejlesztési terv a Rendelet 3. melléklete szerinti kidolgozottsággal és az ismert módszertani útmutatások betartása mellett készül. A Rendelet 10. § (3) bekezdés rendelkezései alapján, tekintettel arra, hogy Nagyiván Község a Központi Statisztikai Hivatal a tervezés elkezdésekor aktuális helységnévtára szerint ötezer főnél kisebb lakónépességű, a fejlesztési terv kidolgozása során a 3. melléklet 4., 6. és 7. pontja elhagyásra kerül.

A Rendelet alapján az tartalmazza a „jövőkép” és „stratégia” munkarészeket. Tekintettel a tervelőzményekre, a nevezett fejezetek a tervelőzmények adoptálásával, aktualizálásával történnek.

A tervezési feladat teljes körűen a fejlesztési terv és a rendezési terv (a továbbiakban együtt: településtervezési) elkészítésére irányul. A Rendelet 3. § (3) bekezdésének megfelelően a fejlesztési terv, a rendezési terv, a kézikönyv és a településképi rendelet egymással tartalmi összhangban készül, a tervezett változások időbeli ütemezésére figyelemmel. Jelen tervezési feladat tekintetében a Település Arculati Kézikönyv és a településképi rendelet („Nagyiván község településképi védelméről” szóló Nagyiván Község Önkormányzata Képviselőtestületének 15/2017. (XII. 18.) önkormányzati rendelete) tervelőzményként kerül figyelembe vételre. Tervelőzményként kerül figyelembe vételre Nagyiván Község településfejlesztési koncepciója, amely 2018. évben a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet „a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről” alapján készült.

A tervezési munka részeként külön kötetekben dokumentáltak elkészül a településfejlesztési terv részeként:

- Megalapozó vizsgálat (Rendelet II. fejezet és annak 1. melléklet szerinti tartalommal)
- Alátámasztó javaslat (Rendelet II. fejezet és annak 2. melléklet szerinti tartalommal)

A településfejlesztési tervre alapozva, a Rendelet 11. § (1) bekezdése elvárásainak megfelelően a fejlesztési tervvel összhangban készül el Nagyiván Község településrendezési terve (beleértve a szabályozási tervet és helyi építési szabályzatot) a Rendelet „A településtervek tartalma és azok felülvizsgálata” III. fejezet „7. A helyi és a kerületi építési szabályzat mint rendezési terv” pontja szerinti tartalommal. Struktúrájukból adódóan ezen munkarészek is külön kötetekben kerülnek dokumentálásra.

1. Jövőkép

A jövőkép Nagyiván Község hosszútávon bekövetkező víziója, azt az ideális állapotot határozza meg, amelyet a település 2035-ra szeretne elérni. Nagyiván egy erősödő, vonzó, versenyképes település, amely gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból is fenntarthatóan és harmonikusan fejlődik, természeti értékeinek védelme mellett környezeti adottságait kihasználva nyugodt életteret biztosít és a turisztikai szempontból a világörökségi helyszín közelségére építve a többi településsel közösen természetbarát turizmus lehetőségeit teremti meg.

A 2035-ra vonatkozó jövőkép, a következő:

Nagyiván a Hortobágy kapuja: a hagyományos hortobágyi állattartás modern kori megőrzésével, a nemzeti parki és Natura 2000 természetvédelmi területek védelmével, egy erősödő, vonzó, versenyképes település, amely gazdasági, társadalmi és környezeti szempontból is fenntarthatóan és harmonikusan fejlődik, környezeti adottságait kihasználva nyugodt életteret biztosít és a turisztikai szempontból a világörökségi helyszín közelségére építve, a kultúrtáj turisztikai értékeinek, attrakcióinak kiaknázásával a többi településsel közösen természetbarát turizmus lehetőségeit teremti meg.

Nagyiván Község jövőképe a Hortobágy kapujának településeként a világörökségi helyszín nyújtotta természeti környezet szakemberek által támogatott tematikus bemutatási lehetőségének biztosítása, így a turizmus alapjainak lefektetése. Nagyiván környezetét nem terhelő szolgáltató vállalkozásoknak helyet adó, agrár hagyományokat folytató, korszerű, elsősorban legeltető állattartásra építő, állattartó telepekkel és jelentős mezőgazdasági területekkel rendelkező külső eladásra termelő, a megújuló energiákat használó település, új gazdasági létesítményekkel, idegenforgalmi szempontból jelentős beruházásokkal, megújult intézményekkel és élhető, nyugodt települési környezettel.

A település gazdasági erejét, az élhetőbb település megteremtését korlátozza a munkalehetőségek és a munkaerőt megtartó munkahelyek alacsony száma. A vállalkozások letelepedését és a létesítmények megvalósítását befolyásolja a világörökségi helyszín és a természetvédelmi területek korlátozása.

A településfejlesztés elsődleges céljai közé tartozik a munkahelyek teremtése és megőrzése, a helyben lévő gazdasági vállalkozások fejlesztése, új, környezetét nem terhelő gazdasági létesítmények letelepedésének elősegítése, a mezőgazdasággal és állattenyésztéssel foglalkozó vállalkozások fejlesztésének ösztönzése és egyéb munkahelyteremtő vállalkozások támogatása.

Nagyiván legfontosabb potenciálja a természeti környezet, a Hortobágyi Nemzeti Park területe, az állattenyésztési és agrár hagyományok. A hagyományokkal rendelkező állattartó telepek fejlesztése, korszerűsítése és újabb állattartó telepek létesítése. A versenyképes mezőgazdasági vállalkozások ösztönzése, az agrárszférához kapcsolódó egyéb feldolgozóipar megteremtése, fejlesztése. Továbbá a megtermelt takarmány felhasználása és az állattenyésztéshez kapcsolódó feldolgozóipar fejlesztése. A meglévő gyümölcsös további fejlesztése, a helyben történő kisüzemi, hagyományos gyümölcsfeldolgozás megvalósítása.

A versenyképes gazdasági vállalkozások ösztönzése, újabb üzemek létrehozása, az ipari termelés volumenének növelése, újabb munkahelyek teremtése kiemelt feladat.

Szorgalmazni kell a mezőgazdaság, állattenyésztés és a feldolgozóipar együttműködését.

Támogatni kell a biogazdaságok létrehozását, a hagyományos kézműipari termékek előállítását.

A meglévő táj megőrzése, a kialakított természeti környezet fenntartása kiemelt feladat, ezen belül pedig a település legjelentősebb természeti értékének a Hortobágyi Nemzeti Parknak, mint turisztikai célterületnek a természetvédelmi hatósággal és természetvédelmi kezelővel egyeztetett vezetett, szakmai vezetővel irányított túra lehetőségének megteremtése. A települési élettér rendezése, fejlesztése, a zöldfelületek fenntartása, a közparkok kialakítása és a nyugodt települési környezet fejlesztése elsődleges prioritású.

A település elérendő céljai között szerepel az épített környezet elemeinek a védelme, a települési környezet alakítása. Az itt élők számára egy élhető, jó infrastruktúrával rendelkező, rendezett településképpű, működő intézményi szolgáltatásokkal rendelkező település megteremtése, működtetése. Kiemelt cél az esélyegyenlőség és a társadalmi szolidaritás biztosítása.

A település jövőképe:

▪ Térségi szerepkör szempontjából:

A járás az Észak-alföldi régió szívében, a Tisza-tó mellett található, székhelye Tiszafüred. Délről a Kunhegyesi és a Karcagi járások határolják. A járáshoz egy város (Tiszafüred) és 6 község tartozik: Nagyiván, Tiszaderzs, Tiszaigar, Tiszaörs, Tiszaszentimre, Tiszaszőlős. Erősségként tekinthetünk a járás táji, természeti, turisztikai adottságainak gazdagságára, a védelem alatt álló természeti környezetre (Tisza-tó). A 33. sz. és 34. sz. főutak közelsége és a járás székhelyén Tiszafüred településen jól kiépült közlekedési infrastruktúra mindenképpen kedvezően hat a fejlődési potenciálok kiaknázása kapcsán. Azonban egy városi ranggal rendelkező település van a járásban, amely az egyetlen dominánsabbnak nevezhető település mind gazdasági, mind földrajzi szempontból. A járás minden települése viszonylag messze található az autópályáktól és a megyeszékhelytől, a kerékpáros útvonalak hossza alacsony, így eddig a turisztikai lehetőségek is kihasználatlanok maradtak. A járási települések egy jelentős része vasúton nem érhető el.

Nagyiván közlekedésföldrajzi helyzete nem mondható előnyösnek. A községet országos mellékúton lehet megközelíteni, Tiszafüred és Tiszaörs felől.

Nagyivánnak vasútállomása nincs, a település Tiszafüred vasútállomásán át tud az ország településeivel vasúti kapcsolatot teremteni. A kiépített közúton csak a Tiszaörs - Tiszafüred irányban közlekedő autóbuszjáratok közlekednek, járatsűrűségük alacsony.

A térségi kapcsolat a közlekedés, a gazdaság, az oktatás és az egészségügy szempontjából lényeges. Gazdaság szempontjából a település közlekedésföldrajzi elhelyezkedése miatt, mint munkaerő felvevő üzemek Tiszafüred nagyobb munkaerő felvevő vállalkozásai mellett a távolabbi települések, gyárak, üzemek a nem helyben foglalkoztatott munkaerő nagy részét alkalmazzák. A munkába járás jellemzően a munkáltató által biztosított minibuszokkal napi ingázással, a távolabbi településekre pedig a munkavállaló saját járművével heti váltással történik. Oktatás tekintetében meghatározó, hogy a településen az alapfokú oktatás helyben biztosított, a tiszafüredi, kunhegyesi, karcagi, szolnoki és debreceni középfokú oktatási intézmények meghatározók. Az egészségügyi ügyeleti ellátás és a középfokú ellátás (szakorvosi ellátás) Tiszafüreden, míg a kórházi ellátás Szolnokon vehető igénybe. Közigazgatásilag a Tiszafüredi Járási intézmények biztosítják a hatósági feladatok egy részét, mely közelmúltban átalakított rendszer tovább fejlődik és a későbbiekben méginkább a járási hivatalok látják el a járás településeinek közigazgatási feladatait.

Térségi szerepkör szempontjából a Tisza – tó körüli településekkel történő együttműködés szorgalmazása, ezen belül turisztikai együttműködés, a turisztikai attrakcióinak kiegészítése, a turisztikai kínálat színesebbé tétele a cél. Kulturális együttműködés szempontjából ugyanezen településekkel közös rendezvénysorozatok szervezése, többhelyszínes kulturális események szervezése bővítheti a turisztikai kínálatot.

▪ Gazdaság szempontjából:

A település potenciálisan legnagyobb gazdaságfejlesztési lehetősége és kitörési pontja a mezőgazdaság és állattenyésztés fejlesztése, valamint ehhez kapcsolódó feldolgozóipar további bővítése. A településen a kisebb gazdasági telephelyek, üzemek fenntartását és a letelepülő vállalkozásokat ösztönözni kell, melyek húzóerővel hatnak a gazdaság fejlesztésére.

Gazdasági szempontból meghatározó néhány helybeli ipari és szolgáltató jellegű vállalkozás. A meglévő, működő vállalkozások mellett környezetbarát üzemek, vállalkozások létrehozását, és mezőgazdasági telepek bővítését, korszerűsítését is szorgalmazni kell a helyi adottságokra alapozva. Meg kell teremteni

a kézműipari vállalkozások letelepedésének lehetőségét, ösztönözni kell a gyümölcsstermesztést és feldolgozást.

A település elsődleges feladata a gazdaságfejlesztéssel együtt a munkahelyteremtés. Mely egyrészt a helyben meglévő ipari és mezőgazdasági vállalkozások fejlesztéseivel munkahelyteremtésével, másrészt az újonnan letelepülő vállalkozások munkahely teremtésével biztosíthatók.

▪ **Társadalmi szempontból:**

A település célja a lakosságmegtartás, mely elsődlegesen a születések számának növelését, a fiatalok letelepedésének ösztönzését, továbbá a bevándorlást jelenti. Nagyiván esetében a legnagyobb vonzóerő, a rendezett településkép, a természeti adottságok, a meglévő, jó intézményi háttér és a kedvező ingatlanárak. A kedvező népesedési folyamatok növelhetők a helyi munkahelyteremtéssel, a helyben foglalkoztatottak számának növelésével, és helyi lakókörnyezet fejlesztésével, a település letelepedést ösztönző juttatásaival. A helyben maradáshoz a szociális védőháló is erősítheti a családgondozással, továbbá a felnövekvő nemzedék számára megfelelő oktatási intézményekben történő elhelyezéssel, az oktatási intézményen belül tehetséggondozással. A rendezett, kulturált településkép, megfelelő településközponttal is hozzájárulhat a település fejlesztéséhez, a népességmegtartáshoz. Hozzá tartozik az identitástudat növelése, mely jelenti a helyi hagyományok őrzését és a kulturális hagyományok ápolását. Nagyiván világörökségi helyszínén lévő természeti környezete, csendes, kulturált településképe miatt kedvelt lakóterületté válhat.

▪ **Táji, természeti szempontból:**

Nagyiván legnagyobb természeti értéke a Hortobágy, a puszta, mint a világörökség része. A puszta látványa, a legelők állatvilága, a gazdag madársereg, a délibáb, mint látványosság táji, természeti szempontból kiemelkedő. A külterület védett növény és állatvilága megőrzését hosszútávon biztosítani kell. Lehetőség szerint meg kell ismertetni a védett állat és növényfajokat, az ornitológia kedvelőinek a madárfajokat és a természetközeli, vezetett, csoportos turizmust is támogatni kell.

Fel kell készülni a klímaváltozás hatásainak megakadályozására, ennek érdekében vissza kell szorítani a gépjármű használatot, és a fűtés környezetkímélő módjait kell választani, az alternatív fűtési módot a közintézményekre ki kell terjeszteni, valamint a lakóterületeket is be kell vonni. A napelemes energiahasználatot preferálni kell mind az intézményeknél, mind a magántulajdonú épületeknél.

▪ **Épített környezeti szempontból:**

A település helyi művi értékének védelem alá helyezésével biztosíthatók a helyi identitáshoz tartozó épített értékek megőrzése. Pályázatok révén a közintézmények és lakóingatlanok értékőrző felújítását ösztönözni kell. A települési arculat megőrzése, a településközpont rehabilitációja, megújítása kiemelt jelentőségű. A település központi részén intenzív zöldfelülettel, egységes zöldfelület rendezéssel, parkosítással a település intézményeinek összekapcsolása. A település építészeti és infrastrukturális felújítása, korszerűsítése. A településközpontban a közterületek zöldfelületi rehabilitációja hozzájárul a környezet minőségi fejlesztéséhez. A település jelentős zöldfelületeit egységes kertészeti tervek alapján kell felújítani és fenntartani így biztosítva a települési zöldfolyosó kialakítását.

2. Stratégia

2. a. A rövid, közép- és hosszú távú területi, tematikus és ágazati fejlesztési célok

2.a.a. Tematikus átfogó célok

Nagyvén Község fejlesztési terve tematikus célokat, átfogó célokat rögzít, amelyből négy átfogó cél az alábbi:

Á1: Nagyvén a Hortobágy kapuja	Nagyvén a Hortobágy kapuja: „zöld”, élhető település (Á1.)
Á2: Nagyvén önnfenntartó település	Nagyvén mint energiatudatos és önnfenntartó település (Á2.)
Á3: Nagyvén szolgáltató település	Nagyvén a szolgáltató település (Á3.)
Á4: Nagyvén agrártelepülés	Nagyvén agrártelepülés, a nagyvéni hagyományos állattartás (Á4.)

1. táblázat: Fejlesztési terv átfogó céljai

(saját szerkesztés)

Az egyes tematikus átfogó célok részletes bemutatására a lentiekben kerül sor.

ÁTFOGÓ CÉL 1.: Nagyvén, a Hortobágy kapuja: „zöld”, élhető település

Nagyvén a Hortobágy kapuja, a külterületének jelentős része a Hortobágyi Nemzeti Park világörökségi területe, ritka növény- és állatvilág számára nyújt életlehetőséget. A nagyvéni tájra jellemző, hogy a hullámozó, végtelen füves, kopár térséget, szikes legelőket nádasokkal tarkított, széles medrű, festői kanyargó időszakos vízfolyások, a Sarkad-Sárosér egy szakasza és az öntözőcsatornák határozott egyenes vonala szabdalja fel. A külterület zöme gyepterület, melyet legeltetésre hasznosítanak. Kisebb kiterjedésű szántóterületek mellett jelentős kiterjedésű mocsaras, nádas területek is találhatók a külterületen. A teljes külterület védett természeti terület, egy része a Hortobágyi Nemzeti Park, mint világörökségi helyszín része. A törvény erejénél fogva Különleges madárvédelmi területek és Kiemelt Jelentőségű Különleges Természetmegőrzési Területek találhatók itt. A külterület keleti része, igen nagy kiterjedésű területen a bombatér területe, melynek lőszertmentesítése a közelmúltban fejeződött be. Ez a terület továbbra sem látogatható és hasznosítható.

A község külterületét a természeti értékek gazdagsága jellemzi. Sokszínű élővilágnak adnak otthont a kiterjedt puszták, legelők és a szántóföldek, valamint a vízállásos, mocsaras területek széles határsívjai. A végeláthatatlan rövidfűvű puszta, a delelő-helyek, a hodályok, a Sarkad-ér hullámozó partvonala, vízfelületének nagysága, kunhalmok kiemelkedései mind meghatározzák Nagyvén környezetének változatos látványát és hangulatát. A Nemzeti Park területe mintegy körbeöleli a belterület nagy részét mind kiterjedésében, mind meghatározó táji látványában Nagyvén kiemelkedő értéke. A nemzeti park védett területén túl Natura 2000 természetmegőrzési és madárvédelmi területek is találhatók a településen, melyek nagy része a nemzeti park területével fedésben található. Az egyes, természetvédelmi szempontból értékes területegységek természet közeli jellege által meghatározott tájkarakter és a jellegzetes tájhasználat megőrzése fontos. A külterületen jellemzően állattartó major területek és nádüzemmel találkozunk.

A településfejlesztés során ezt a rendkívüli adottságot figyelembe kell venni, így olyan beruházásokat kell megvalósítani és támogatni melyek környezetbarátnak minősülnek. A külterületi védett területeken továbbra is biztosítani kell az élőhely megőrzését. A természetvédelmi szakemberekkel egyeztetve előtérbe kell helyezni a természetbarát turizmus alapjainak megteremtését. A védett terület azon értékeinek bemutatását, melyeket szakemberek segítségével, mint az egyetemes örökség része a

szakemberek és a csoportok számára lehetőség szerint biztosítani kell. A nemzeti park, a pusztai helyszínhez kapcsolódó turisztikai desztinációkkal a települési és a térségi turizmus összekapcsolásával Nagyiván egy tematikus útvonal kiinduló és célállomása lehet.

Nagyiván Község számára kitörési pontot jelenthet a helyi, térségi jelentőségű, turisztikai vonzerők, kiemelten a természeti örökség turisztikai hasznosítása, fejlesztése; helyi aktív- és ökoturisztikai fejlesztések megvalósítása.

A Hortobágyi Nemzeti Parkkal együttműködve számos közös program megvalósítható.

Javasolt az 1992-ben létrehozott, és számos kiemelt hazai projektet már finanszírozó, egyetlen dedikáltan környezet- és természetvédelmi, valamint éghajlat-politikai célkitűzéseket támogató programban, a LIFE (*L'Instrument Financier pour l'Environnement*) programban projektek megvalósítása. A LIFE természetvédelmi pályázatok keretében jelentős léptékű élőhely-rekonstrukciók és fajmegőrzési programok valósulhatnak meg, amelyek a természet és biológiai sokféleség, a körforgásos gazdaság és életminőség, az éghajlatváltozás mérséklése és alkalmazkodás valamint a tiszta energiára való áttérés célterületeit integrálják.

A Hortobágyi Nemzeti Park kiemelt célja a biológiai sokféleség megőrzése, így a belterülettől északra eső területek alkalmasak LIFE programban definiálható projekt megvalósítására, aktív- és ökoturizmus célú fejlesztések (vizes élőhelyek csatorna áthelyezéssel) megvalósítására. További potenciát rejt a külterületen a Sáros – ér partján túraútvonal menti fejlesztési lehetősége.

Ennek keretében a térségi turisztikai alapú meglévő kapcsolatok erősítése, újabbak kialakítása; szuprastruktúra minőségi fejlesztése, bővítése a cél.

ÁTFOGÓ CÉL 2.: Nagyiván mint energiatudatos és önfenntartó település

A fenntartható fejlődés keretén belül a település célkitűzése az energiafelhasználás optimalizálása, a megújuló energiahasználat további fejlesztése. A megyei és térségi megújuló energiahasználatot figyelembe véve Nagyiván alkalmazza a megújuló energiákat, intézményei egy része napelemekkel felszerelt. A cél minden közigazgatási egység energiahasználatának csökkentése, a megújuló energiák alkalmazása, valamint a lakossági energiahasználat korszerűsítése, kiváltása, a megújuló energiahasználat keretein belül a napkollektorok elterjedésének támogatása, továbbá az egyedi ingatlanok hőszigetelésének és energetikai korszerűsítésének népszerűsítése.

A település közvilágításának korszerűsítése, gazdaságosabb üzem móddal, a színvonal megtartása vagy fejlesztése mellett.

Az önkormányzatokat és a gazdaságot sújtó energetikai válság rámutatott, hogy kiemelt cél kell, hogy legyen az energiahatékonyság előmozdítása és az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése. Ezen fejlesztések során figyelemmel kell lenni az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye alapján elfogadott Párizsi Megállapodásra, az ENSZ fenntartható fejlődési céljaira, valamint az (EU) 2020/852

európai parlamenti és tanácsi rendelet 17. cikkének értelmében vett, a jelentős károkozás elkerülését célzó (DNSH1: Do no significant harm) elvekre is.

A helyi önkormányzati épületek komplex energiahatékonysági beruházásai segítik a klímaváltozással szembeni ellenállóképesség növelését. A tervezett beavatkozásokhoz szemléletformáló tevékenységek kapcsolódhatnak, a lakossági energiafelhasználás optimalizálása érdekében. Cél az energiahatékony rendszerek lakossági alkalmazásának ösztönzése, szemléletformáló programok szervezése: a megújuló energiaforrások használatának elterjesztését segítő szemléletformálási akciók, figyelemmel a táj- és természetvédelem, valamint a klímaváltozás elleni küzdelem, összehangolt szempontrendszerére.

Nagyvén Község területén kinyerhető termál víz, így megvizsgálandó, hogyan lehetséges a geotermikus energia adta lehetőségek további kiaknázása. A geotermikus energia a Föld belső hőjéből származó energia. Azon mezőgazdasági vállalkozások, amelyek az üveg- és fóliaházak fűtésére vagy a termények szárítására a hagyományos fosszilis megoldásokról geotermikus energiaforrásra váltanak, igen jelentős energiamegtakarítást érnek el. Nagyvén Község területén fellelhető termálvíz is lehetőséget biztosít arra, hogy ezirányú fejlesztések kerülhessenek elindításra. A geotermikus energia felhasználásával nemcsak a növények számára biztosíthatók a legjobb környezeti és fejlődési feltételek az egész evolúciós szakaszuk alatt, hanem az energiaköltségek is nagyban csökkenthetők, és ami még fontosabb, a légszennyezés is maximálisan. A termálkút üzemeltetési költségei a kinyerhető hőenergiához viszonyítva alacsonyak még akkor is, ha a termálkútfúrás költsége kifejezetten magas és a rendszeres ellenőrzéstől, karbantartástól, időszakos átfogó vizsgálatoktól e technológia esetében sem lehet eltekinteni, ezért a termálvízre alapozott fűtés versenyképes. Szükséges annak felmérése, hogy hogyan oldható meg a leghatékonyabban a termálvíz hasznosítása mezőgazdasági célokra (üvegház) Nagyvén Községben.

A geotermikus energia és a termálvíz hosszabb távon turisztikai fejlesztéseket is megalapozhat, ilyen jellegű beavatkozások elindítása előtt átfogó versenytárselemzés és átgondolt üzleti terv készítése szükséges. Konkrét beavatkozásként megfogalmazott fejlesztés a napenergia hasznosítására tervezett napelempark megvalósítása.

Nagyvén Község törekszik a települési zöld és kék infrastruktúra fenntartható fejlesztésére, a környezeti minőség javítására, beleértve az emberi egészséget és a települési környezetet hátrányosan érintő hatások enyhítését (pl. levegő-, zaj- és fényszennyezés), a helyi természeti erőforrások fenntartható hasznosítását és megőrzését.

A település egyik célja az önfenntartás megteremtése. Az önfenntartás egyszerre jelenti a megújuló energiák lehetőségeinek kihasználását, valamint a szükségletek megtermelését. Az önfenntartás jelenti a függetlenséget és a település jövőjét.

Ez jelenti egyrészt az energiát, melynek első lépései az intézmények energetikai fejlesztése (napkollektorok) kapcsán elkezdődtek. Támogatni szükséges az energiahatékonysági beruházásokat, melyek hosszútávon megtérülő befektetések.

Az élelmiszer termelés kapcsán az önkormányzati tulajdonú területeken növénytermesztés, valamint állattenyésztési program bevezetése és a meglévő gyümölcsös fenntartása. A helyben tenyésztett állatok értékesítése és helyben történő feldolgozásának szorgalmazása. A gyümölcsstermesztéssel összefüggésben annak helyi feldolgozását szorgalmazni kell. Cél, hogy létesüljenek önkormányzati feldolgozó üzemek, a helyi termékciklus megteremtése érdekében (helyi léptékű körforgásos gazdaság megteremtése).

ÁTFOGÓ CÉL 3.: Nagyiván, a szolgáltató település

Nagyivánon a mezőgazdasági és állattenyésztési mellett a szolgáltató jellegű vállalkozások jellemzőek. A szolgáltatások egyrészt a helybeli igényeket elégítik ki, de egyes szegmensekben ezeken túlmutatnak és kistérségi szerepkört is jelentenek. A település célkitűzése, hogy a lakosság részére a szolgáltatások helyben elérhetővé váljanak, így egy komfortosabb, szolgáltató település jöhet létre. A település legfontosabb célja a népességmegtartás és népességnövelés. A legnagyobb népességmegtartó erő a munka záloga a versenyképes vállalkozások letelepedése, a munkaerő mobilitás fokozása. A munkaerőpiaci versenyképesség alapja a képzett munkaerő, az elsősorban munkaerőfelvétel ágazatoknak megfelelő képzettségi szint elérése.

A településen a természeti és az öko-turizmus érhető tetten, ennek fejlesztése – kiemelten a nemzeti parkkal karöltve – indokolt. A Hortobágyra vezető út melletti Görbe csárda történelmi jelentőségű. A legenda szerint itt bújt meg Rózsa Sándor és alagútrendszer köti össze a Hortobágy – széli csárdákkal. A településen a népi építészetet őrzi a nemzeti park tájháza, mely udvari elrendezésében is ennek a vidéknek az építészettét mutatja meg. Az egykori lakóházból (5363 Nagyiván, Szabadság út 2.) 1977-ben alakított ki tájházat a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság, mely az 1930-as évek életmódját és gazdálkodását mutatja be a nagyiváni pusztán szélén. A kiállító tér egy szabadkéményes konyhából és két szobából áll. A Hortobágyi Nemzeti Park programcsomagjaiban, ajánlatott tematikus túraútvonaláiban is állomásként szerepel a tájház.

A helyi önkormányzat rentábilis fenntartása, önkormányzati településfejlesztési tevékenységek erősítése, a közszolgáltatások, az egészségügyi és szociális szolgáltatások fejlesztése, körének bővítése, minőségük és üzemeltetésük gazdaságosságának javítása. Nagyiván Község Önkormányzata célul tűzte ki a tercier szektor megerősítését, szolgáltató cégek betelepülésének elősegítését befektetés-ösztönzési programok segítségével (adópolitikai célkitűzések), a településmarketing intenzitásának növelését (Településmarketing tevékenységek). Településmarketing (szolgáltatási regiszter, kiadványok, internetes tájékoztató felület). A „Nagyiván mint energiatudatos és önfenntartó település” átfogó cél keretében megfogalmazásra került célkitűzés, hogy a helyben tenyésztett állatok értékesítése és helyben történő feldolgozásának szorgalmazása történjen. A településmarketing tevékenységekhez tartozóan törekedni szükséges a helyi termékek megismertetésére, bemutatására szélesebb közönség számára, brand-építés megvalósításával.

A digitalizáció vitathatatlanul a 20. és 21. század egyik meghatározó jelensége, amely alapvetően változtatja meg egy ország nemzetgazdaságának működését, állampolgárai mindennapi életét. Országos célkitűzés, hogy korszerű, nagysebességű szélessávú infrastruktúra, a digitális gazdaság, a digitális kompetencia fejlesztése és a digitális közszolgáltatások megvalósuljanak. Nagyiván Község esetében is fontos, hogy az optikai lefedettség megvalósuljon, tovább növekedjen (optikai hálózat fejlesztés), hiszen a korszerű infrastruktúra alapvető feltétele annak, hogy a magánemberek, vállalkozások, települések sikeres szereplői lehessenek az elkerülhetetlen digitális átalakulásnak.

A településvezetésnek törekedni szükséges az együttműködések fejlesztésére kiemelten a szolgáltató tercier szektor szereplőivel; a társadalmasítás, formálisabb és gyakoribb kapcsolattartás a településen található szereplőkkel (vállalkozókkal) javasolt. (egyeztető fórumok, „reggeli a polgármesterrel” típusú üzleti események generálása; együttműködés, kommunikáció és hálózatépítés).

Törekedni szükséges a meglévő gazdaság, ipar bővítésére, továbbfejlesztésére, üzleti infrastruktúra fejlesztésre, kialakítására, annak hatékony kiejánlására. Ennek előfeltétele a működési környezet javítása: hiányzó infrastrukturális elemek megvalósítása, meglévők minőségi fejlesztése. A településmarketing tevékenység keretében gazdaságfejlesztési tartalmú, például befektetést ösztönző kiadványok javasoltak. A fentiekén túl a „szolgáltató” település víziójához tartozóak a magas minőségű (köz)szolgáltatások, egészségügyi és szociális szolgáltatások is. Így – összhangban Nagyiván Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjával – feladat az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés biztosítása és az egészségügyi rendszerek rezilienciájának növelése – ideértve az alapellátást is –, valamint az intézményesített ellátásról a családi alapú és a közösségi alapú ellátásra való átállás előmozdítása. Fejlesztendő a korai gyermekgondozási szolgáltatások, minőségi oktatáshoz, egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása feladat. Átfogóan szükséges foglalkozni a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek – többek között a leginkább rászoruló személyek és a gyermekek – társadalmi integrációjának előmozdításával. A helyi társadalom belső kohéziója erősíthető a helyi közösségi és kulturális, sport és szabadidős terek és szolgáltatások fejlesztésével, mellyel a helyi társadalom összetartozásának erősítése, a kulturális intézmények innovatív módon történő felújítása, eszközfejlesztése valósulhat meg.

ÁTFOGÓ CÉL 4.: Agrár település, a nagyiváni hagyományos hortobágyi állattartás

A település adottsága a nagykiterjedésű legelőterületek mellett a termőföld, melynek művelése és az agrárium fejlesztése cél. Ösztönözni és támogatni kell az agrár szférában dolgozókat. A hortobágyi szarvasmarhatartás még a XX. század elején is a hagyományos módon folyt, ez Nagyiván tekintetében is elmondható. A települési agrárium napjainkban is az állattartásra alapul. Közel háromezer hektár gyeper van használatban a helyi gazdaságok által. Tekintettel arra, hogy a település határának jelentős része ma védett terület, a világörökséghez tartozóan, egyéb típusú mezőgazdasági tevékenységre jellemzően nincs mód, lehetőség. A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) európai uniós és hazai jogszabályi felhatalmazás alapján teljes körű mezőgazdasági összeírást hajtott végre „Agrárcenzus, 2020” elnevezéssel. A census településsoros adatai is abszolút tükrözik, hogy a nagyiváni mezőgazdaság az állattartásra épül. A településen legnagyobb egyedszámban a juhok találhatók meg, de jelentős a szarvasmarha és a sertésállomány egyedszáma is. Az Agrárcenzus 2020 településsoros adatai alapján 1 633 darab szarvasmarha és 1 633 darab sertés, valamint 2 667 darab juh volt a településen.

Ösztönözni kell a legelőterületek fenntartását, azok folyamatos legeltetésre használatát. A meglévő állattartó telepek infrastrukturális és technológiai fejlesztésén túl a külterületi alkalmas területeken lehetőség szerint új állattartó telepek létesítését szorgalmazni kell. Az állattenyésztésnél a megújuló energiák környezettudatos alkalmazása (biomassza stb.) révén az állattartó telepek környezetbaráttá és energiatakarékosabbá tehetők. A külterület rendezettségéhez szükséges a mezőgazdasági üzemek megfelelő lehatárolása, a roncsolt felületek rekultivációja, törekedve a hagyományos tájszerkezet megőrzésére, kiemelten figyelve arra, hogy a hálózati elemek (utak, csatornák) zöldfolyosó szerepe erősödjön. Az élelmiszer termelés kapcsán az önkormányzati tulajdonú területeken növénytermesztés, valamint állattenyésztési program bevezetése és a meglévő gyümölcsös fenntartása. A helyben tenyésztett állatok értékesítése és helyben történő feldolgozásának szorgalmazása. A gyümölcstermesztéssel összefüggésben annak helyi feldolgozását szorgalmazni kell.

Nagyiván Község számára kitörési pontként definiálható a vidéki (agrár)gazdaság üzleti infrastrukturális háttérének támogatása az agrár-vidékfejlesztési támogatásokat kiegészítve. Tekintettel arra, hogy a település külterületének jelentős részét lefedi a Hortobágyi Nemzeti Park, releváns a védett őshonos állatok (például magyar szürke szarvasmarha) jelenléte. A különböző gazdálkodási rendszerekben a magas genetikai értéket képviselő és sokszor kihalással/genetikai erózióval fenyegetett mezőgazdasági szempontból értékes növény- és állatfajok/fajták védelmét szükségessé teszi számos ökológiai, gazdasági ok. A helyi viszonyokhoz jobban simuló tájfajták hozzájárulnak a tájfenntartáshoz és a biodiverzifikációhoz. Az őshonos fajták megőrzése egyúttal hatékonyabb termelést is biztosíthatnak a jobb alkalmazkodásból kifolyólag, illetve a növekvő helyi termékek iránti igény emelt keresletet elégíthet ki. Így ösztönözni szükséges az alacsony létszámmal rendelkező védett őshonos, veszélyeztetett mezőgazdasági és fajtarekonstrukció alatt álló állatfajták állományának a fajták hagyományos tartási-, takarmányozási körülmények, in situ feltételek közötti populációjának fenntartását a genetikai állomány megőrzéséről és az adott állatfajták fennmaradását biztosító tenyésztési programokról szóló jogszabályok keretein belül. A védett természeti területek határában a természetvédelmi érdekeket szem előtt tartó területhasználatok, gazdálkodási formák előnyben részesítendőek. Az állattartás feltételrendszerének javítása nemcsak gazdasági, hanem társadalmi szempontból is kiemelt fontosságú, hiszen a gazdálkodói korszerkezet kedvezőtlen tendenciájú, a fiatal gazdálkodók aránya alacsony, a gazdálkodói réteg öregedése folyamatosan növekszik. Amennyiben nem kapcsolódnak be elégséges mértékben fiatalok a gazdálkodásba, a mezőgazdaság humán feltételei nem lesznek megfelelően biztosítottak. A jövő fenntartható mezőgazdaságának megteremtéséhez, biztosításához az egyik legfontosabb feladat a mezőgazdaságban szakember és gazdálkodói utánpótlás biztosítása, a fiatalok életképes gazdálkodóvá válásának segítése, a fiatal gazdák támogatása. A magyar táj változatossága és értékgazdagsága szempontjából különösen lényeges annak a gazdálkodói tudásnak az átadása, amely

generációk (apa és fia) között valósulhat meg és biztosíthatja a táji, klimatikus adottságokhoz való alkalmazkodást a gazdálkodás során. A generációk közötti tudásátadás fejlesztése szükséges a generációváltás során. Cél a mezőgazdálkodásban a generáció váltás problémáinak orvoslása, ismeretátadás, a mezőgazdálkodás, az állattartás elismertségének növelése, vonzóvá tétele.

A fentieket kiegészítendő – hozzájárulva Nagyiván turisztikai potenciálját erősítő – megvizsgálandó az őshonos fajták tekintetében bemutatóhely-fejlesztési beavatkozások megvalósíthatósága, a közösségi jelentőségű fajok és élőhely-típusok ismertségének és társadalmi elfogadottságának javítása érdekében.

2.a.b. Településfejlesztési elvek

A településfejlesztési irányok kijelölése során vannak olyan meghatározó alapelvek, amelyek meghatározóak a település fejlesztésének egésze, a beavatkozások tervezése szempontjából.

Nagyiván településfejlesztési alapelvei az alábbiak:

Fenntartható fejlődés:

A fenntartható fejlődés az emberiség, az egyes emberek és társadalmak közvetlenül vagy a gazdaság révén szükségleteik kielégítése érdekében természetes környezetükből veszik el azokat a javakat, amelyeket a földi rendszer létezése óta felhalmozott. A fenntarthatóság biztosítása azt kívánja tőlünk, hogy a jelen és jövő generációk létfeltételeihez szükséges természeti és épített környezet minőségét, értékeit megőrizzük. Ettől a rendszertől az ember annyit és olyan körülmények között vehet el, hogy ne sértse saját létkielégítésének jövőbeli esélyeit. A fenntartható fejlődés célja mindezek értelmében az emberi társadalom fenntartása.

Ebben a feladatban a környezet feltételként jelenik meg, amely azt jelenti, hogy addig a mértékig használhatjuk természetes környezetünk erőforrásait, amíg nem sértjük annak megújulási lehetőségét. A gazdaság a társadalom fenntartásának és ezen keresztül a környezet használatának eszköze. Ezt az eszközt bölcsen, a társadalom hasznára, a környezet sérelme nélkül kell használnunk.

A klímaváltozás kockázata két módon jut érvényre: egyfelől visszafordíthatatlan vagy csak igen nagy erőfeszítésekkel korrigálható veszteségeket okoz (emberi egészségkárosodás/többlethalalozás, pótolhatatlan biodiverzitás csökkenése, módosuló hidrológiai ciklus stb.), másfelől tekintélyes anyagi erőforrásokat (védekező, helyreállító tevékenységek növekvő ráfordításai) von el a további fejlődéstől-fejlesztésektől. Ezért a növekvő klímaváltozás korunk egyik legfenyegetőbb, ún. fenntarthatatlan folyamata. A klímaváltozás elleni védekezés, valamint az ahhoz történő kényszerű alkalmazkodás egyik leghatékonyabb rendezőelve a manapság világszerte és hazánkban is egyre nagyobb figyelmet keltő fenntartható fejlődés (a továbbiakban: FF) gyakorlata.

A fenntartható fejlődés, olyan fejlődési-fejlesztési folyamatok együttese, amely az életminőség hosszú távú, egyenletesen biztosítható javulását szolgálja az adott ökológiai keretek között. Ezért a természeti erőforrásokkal, a környezettel való fenntartható gazdálkodásnak együtt kell érvényesülnie a jólét elérését, megtartását elősegítő gazdasági fejlődéssel, valamint a szociális esélyegyenlőség folyamatos növelésével - a FF fogalmában tehát a gazdasági, társadalmi fejlődést egységben kell értelmezni az ökológiai fenntarthatósággal (Szlávik 2004). Mára a fenntarthatóság jelentősége a nemzetközi és nemzeti intézmények célkitűző és tervező-stratégiai tevékenységében olyan domináns szerepet tölt be, hogy joggal említhetjük a XXI. század elejének „civilizációs fordulataként”.

Az EU a tagállamok mellett felkért társult országokat is, hogy az EU stratégiával összhangban készítsék el saját stratégiájukat. A Bizottság a fenntartható fejlődés stratégiáját meghatározó alapelvekről szóló, 2005-ben született deklarációja szerint az Unió elkötelezett a fenntartható fejlődés mellett, amely minden politikáját és cselekedetét meghatározza. Az Unió megújított Fenntartható Fejlődés Stratégiájának jóváhagyása a 2006. júniusi Európai Tanács napirendjén szerepelt.

1992-ben Rio de Janeiro -ban rendezett ENSZ Környezet és Fejlődés Konferencián elfogadott „Agenda 21” program („LA 21”) értékelése kapcsán fogalmazódott meg a fenntartható fejlődés helyi, lokális programja.

Ezzel a modellel - általános „receptúrával” - a cél az, hogy elveket (vezérfonalat) fogalmazzon meg a helyi önkormányzat(ok), valamint a helyi lakosok, közösségek számára a fenntarthatóság tennivalóinak, helyi programjának kidolgozása, megvalósítása érdekében.

A „Local Agenda 21” program az általános érvényű fenntartható fejlődés konkrét, gyakorlati megvalósítását a helyi adottságok, érdekek alapján, az önkormányzat és a helyi lakosok, közösségek széleskörű együtt munkálkodásával javasolja folytatni. Az alapfeladat itt a helyi hatáskörben befolyásolható fejlődés (beruházások, fejlesztések, felújítások, intézkedések, szabályozás stb.) olyan irányú alakítása, amely mind jobban előtérbe helyezi „a helybeni” életminőség, környezeti állapot

jávitását, valamint a helyi erőforrások - talaj, vízkészlet, energia, emberi- és jövedelemtermelő erőforrások stb.- tartamos, azaz nem kimerítő kiaknázását. További fontos elvárás, hogy valamennyi nem helyi erőforrásra támaszkodó, de helyi felhasználásban szerepet játszó beruházó-fejlesztő, termelő-szolgáltató- és fogyasztó törekedjen a fenntarthatóságot figyelembe vevő megoldások, eljárások igénybe vételére, szokások kialakítására. Ennek megvalósíthatóságát a megfelelő politikai akarat megléte és helyi társadalmi-közösségi kultúra jellege együttesen szabja meg és egy racionális tervezési folyamat útján kimunkált stratégia foglalja rendezett keretbe.

A Fenntartható Fejlődés Nemzeti Stratégia (FFNS) globális összefüggéseket is tükröző, nemzeti szintű prioritásai és fókuszai - az előzőekkel is összefüggésben - a következők:

- a gazdaság anyag- és energiaigényességének racionalizálása;
- a fenntarthatatlan társadalmi folyamatok kezelése és szabályozása;
- környezeti rendszerek fenntartható hasznosítása.

Nagyivánban a fenntartható fejlődés tekintetében figyelembe kell venni a Hortobágyi Nemzeti Park világörökségi területét, ahol biztosítani kell a növény és állatvilág élőhelyének megmaradását, szigorúan be kell tartani a természetvédelmi előírásokat.

Fenntartható növekedés:

Környezetiileg fenntartható növekedés elősegítése, amely elsősorban a meglévő erőforrások hatékonyabb felhasználását, a környezetbarát településfejlesztést segíti. Ennek a legfőbb elemei a következők:

- A település fejlesztési koncepciója a klímabarát növekedést alapelvnek tekinti. Bármilyen fejlesztés is valósul meg a jövőben, az bizonyíthatóan járuljon hozzá a fenntartható fejlődéshez, csökkentse a környezeti terhelést.
- Fenntartható építés alkalmazása a településfejlesztés során.
- Környezetbarát iparfejlesztés a gazdaságfejlesztés kapcsán.
- Gazdasági üzemek fejlesztése, létesítése során előtérbe kell helyezni a megújuló energiahasználatot és az energiafogyasztás racionalizálását.
- A helyi gazdaság fejlesztése különös tekintettel a külterületi telepekre
- Energiahatékonysági beruházások támogatása
- Megújuló energia alkalmazása
- A megújuló energiahasznosítási területén belül napelempark létesítése
- A környezeti terhelés csökkentése érdekében preferálni kell a kerékpáros és gyalogos közlekedést, melynek feltétele a kiépített gyalogos és kerékpáros úthálózat

A fenntartható társadalom és gazdaság elveinek megvalósítására törekedni a lehetőségekhez mérten az egyes fejlesztési projektekben.

Egységes növekedés:

Nagyiván fejlesztése során kiemelt szempont a területileg egységes társadalmi, gazdasági fejlődés elve. A fejlesztések során figyelembe kell venni az eltérő fejlettségű és adottságú településrészek, és az egymástól térben távolabb eső településrészek kiegyensúlyozott fejlesztését. A területi kohézió, a hátrányok mérséklése olyan alapelvek, amelyek lehetővé teszik, hogy a település elkülönülő részei ne ellentmondásosan, hanem tudatosan és egyenlő mértékben fejlődjenek.

Versenyképes fejlődés:

Településfejlesztés során kiemelten kell azokra a területekre, helyzeti előnyökre figyelni, ahol Nagyivánnak versenyelőnyei vannak. Elsősorban a mezőgazdasági termékfeldolgozáshoz és állattenyésztéshez köthető ipari – szolgáltató vállalkozások, mezőgazdaság, agrárszféra, és állattartás fejlesztését kell előtérbe helyezni. Ezeknek a területeknek a fejlesztésével biztosítható, hogy stabilizálódjanak és kibontakozzanak a település tartós versenyelőnyei. Ezeknek a területnek a kiaknázatlan lehetőségeit kell a jövőben hasznosítani és ezen terület versenyképes fejlesztésének pozícionálása a jövő záloga.

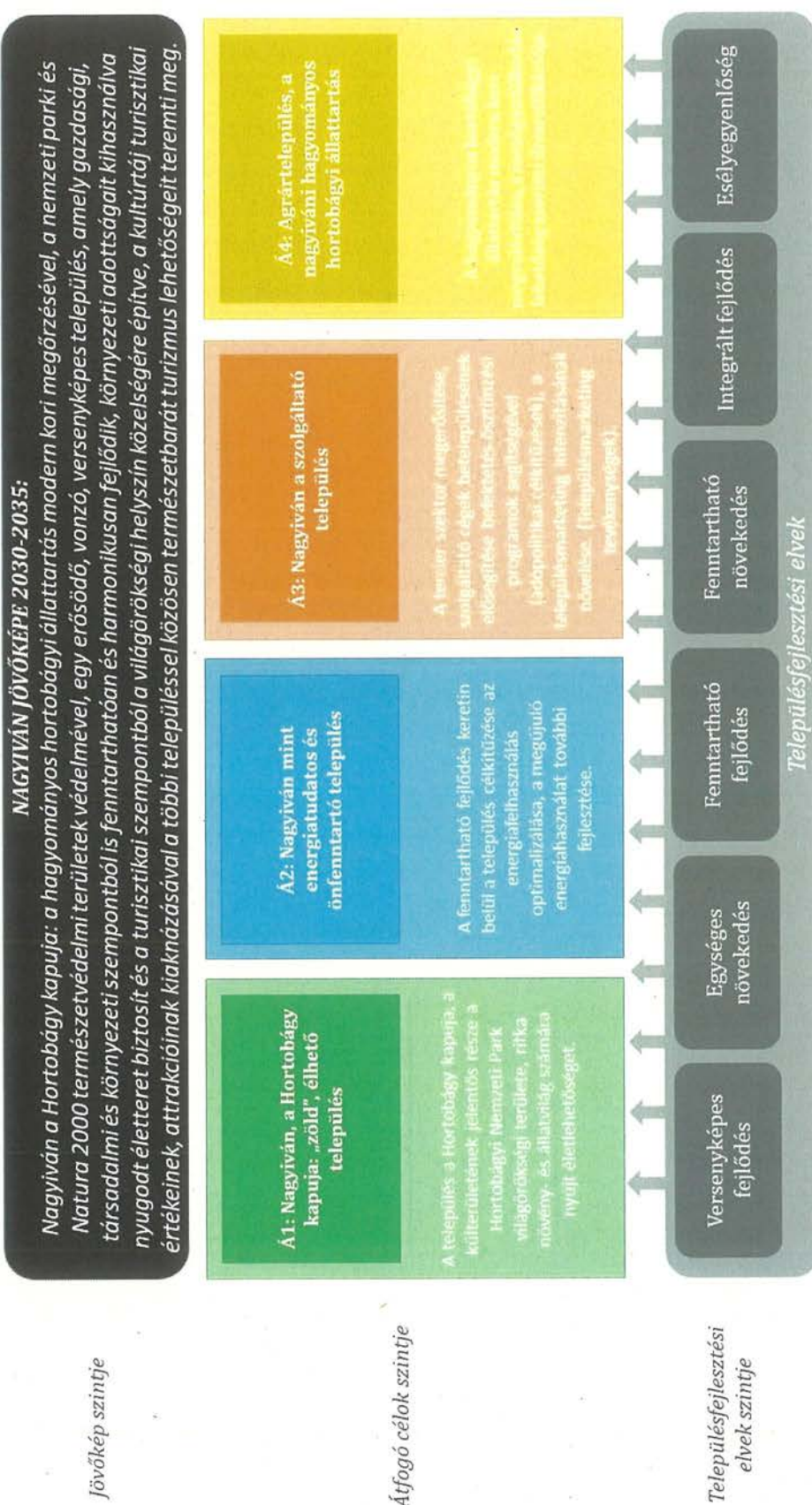

Integrált fejlődés:

Az integrált megközelítés egyszerre tartalmazza a fizikai és az ágazati szemléletet. Az integrált fejlesztési szemlélet alapján olyan fejlesztésekre van szükség, amelyek egyszerre járulnak hozzá a település fizikai, társadalmi, gazdasági, környezeti és műszaki környezetének fejlődéséhez. A pontszerű fejlesztések helyett a komplex, egymással hatással bíró fejlesztéseket kell előtérbe helyezni. Az integrált fejlesztési szemlélet része, hogy a településfejlesztési politikában az önkormányzati fejlesztések ösztönzik a magán erő, magántőke mobilizálását.

Esélyegyenlőség és társadalmi szolidaritás biztosítása:

Nagyiván fejlesztési elképzelései kapcsán törekedni kell az esélyegyenlőség biztosítására, mely alapján a településen élő különböző társadalmi osztályok és rétegek is egyenlő módon, egységesen részesülhessenek a fejlesztés eredményeiben. A társadalmilag alacsonyabb jövedelemmel rendelkező réteg segítése érdekében a fejlesztés eszközeivel is biztosítani kell a társadalmi szolidaritást.

1. ábra: Fejlesztési terv célrendszere (átnézeti ábra)

(saját szerkesztés)

2. b. A településfejlesztési célok rendszerének és a célok összefüggései vázlata

2.b.a. A Fejlesztési terv célrendszerének belső összefüggés vizsgálata

A Fejlesztési tervben megfogalmazott átfogó célok számos vetülettel rendelkeznek, egymást erősítő hatásúak. Az egyes beazonosítható vetületeket (társadalmi, gazdasági, infrastrukturális, környezeti) a lenti táblázatban kerültek összefoglalásra.

	Átfogó célok			
	Á1: Nagyvén a Hortobágy kapuja	Á2: Nagyvén önfenntartó település	Á3: Nagyvén szolgáltató település	Á4: Nagyvén agrártelepülés
Társadalmi vetület	Civil közösségben a tudatos természetvédelem megteremtése	Népességmegtartás, népesség növelés Civil társadalom energiatudatos fogyasztóvá tétele	A szolgáltatások fejlesztése	Agrár szférában és állattenyésztésben dolgozók ösztönzése
Gazdasági vetület	A környezetbarát turizmus feltételeinek megteremtése	Energiafelhasználás optimalizálása	Munkahely teremtés Vállalkozás ösztönzés	Állattartó telepek, mg-i termékfeldolgozó üzemek
Infrastrukturális vetület	Környezetbarát infrastruktúra megvalósítása	Napkollektor létesítésének támogatása	Nagysebességű adatátvitel megvalósítás Gyorsforgalmi útkapcsolat	Megújuló energia alkalmazása
Környezeti vetület	A meglévő élettér, környezet megvédése, a környezeti feltételek megőrzése	Megfelelő életminőségű élettér	Környezetbarát technológiák	Környezetkímélő gazdálkodás
	Élettér fenntartás	Egyedi ingatlanok hő- és hangszigetelése, energetikai korszerűsítés		Öntözéses gazdálkodás
	Közterületek fejlesztése, zöldterületek fenntartása	Energiatakarékos közvilágítás Megújuló energia hasznosítása		

2. táblázat: Átfogó tematikus célok vetületei

(Saját szerkesztés)

2.b.b. Kapcsolódás a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Területfejlesztési Konceptiójához és Programjához

A területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény (a továbbiakban: Tftv.) határozza meg részletesen a megyei önkormányzatok területfejlesztéssel kapcsolatos feladat- és hatásköreit. A Tftv. 11. § (1) bekezdése a területfejlesztési feladatok kapcsán írja elő, hogy a megyei önkormányzatnak a területfejlesztési tervezéssel összefüggő feladatok ellátása körében az országos fejlesztési és területfejlesztési koncepcióval összhangban ki kell dolgoznia és el kell fogadnia a megye területfejlesztési koncepcióját és területfejlesztési programját. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 27. § (1) bekezdése szerint a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatokat lát el. A törvény alapján a területfejlesztés lett a megyék (megyei önkormányzatok) egyik legfontosabb feladata, amelyet a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény későbbi módosításai tovább erősítettek. A 2021. év kiemelt feladata az átfogó céljait tekintve 2030-ig érvényes területfejlesztési koncepció felülvizsgálata és aktualizálása, valamint a 2021-2027-es időszakra új területfejlesztési program (stratégiai és operatív programrészek) kidolgozása.

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlése a 12/2021. (III.30.) számú határozatával fogadta el a 2021 – 2027 időszakra vonatkozó Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Programot.

Megyei Területfejlesztési Program 2021-2027. céljai	
Átfogó célok	A1) BŐVÜLŐ GAZDASÁG – Kapcsolódás a makrogazdasági fejlődési tengelyekre
Átfogó célok	A2) ÉLTETŐ ÉS ÉLHETŐ KÖRNYEZET – Társadalom - kultúrtájak dinamikus egyensúlya
Átfogó célok	A3) EMELKEDŐ KÖZJÓ – Gyarapodó - együttműködő társadalom
Stratégiai területi célok	T1) ÚJ NÖVEKEDÉSI ÖVEZET – Jászság és a szolnoki településegység Budapest kiteljesedő erőterében
Stratégiai területi célok	T2) FELZÁRKÓZÓ TISZÁNTÚLI TÉRSÉGEK – Új lehetőségek a belső periférikus helyzet felszámolására
Stratégiai területi célok	T3) FORMÁLÓDÓ TISZA-ÖKORÉGIÓ – Nemzetközi együttműködés a fenntartható Tisza-völgyért
Stratégiai specifikus célok	S1) ÉPÍTŐ MUNKA – A munkába állás feltételeinek fejlesztése a gazdasági növekedés, valamint a területi és társadalmi felzárkózás érdekében
Stratégiai specifikus célok	S2) ÉRTÉKŐRZŐ TÁJHASZNÁLAT – Megújuló agrárium és kiteljesedő természetközeli turizmus
Stratégiai specifikus célok	S3) VONZÓ TELEPÜLÉSEK – Komfortosodó városok, községek
Stratégiai specifikus célok	S4) ÉRVÉNYESÜLŐ KÖZAKARAT – A helyi társadalom bevonása a fejlesztéspolitika alakításába

3. táblázat: Vármegyei Területfejlesztési Program céljai

(Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Területfejlesztési Konceptió 2021-2030 (elfogadta: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 11/2021. (III.30.) számú határozatával))

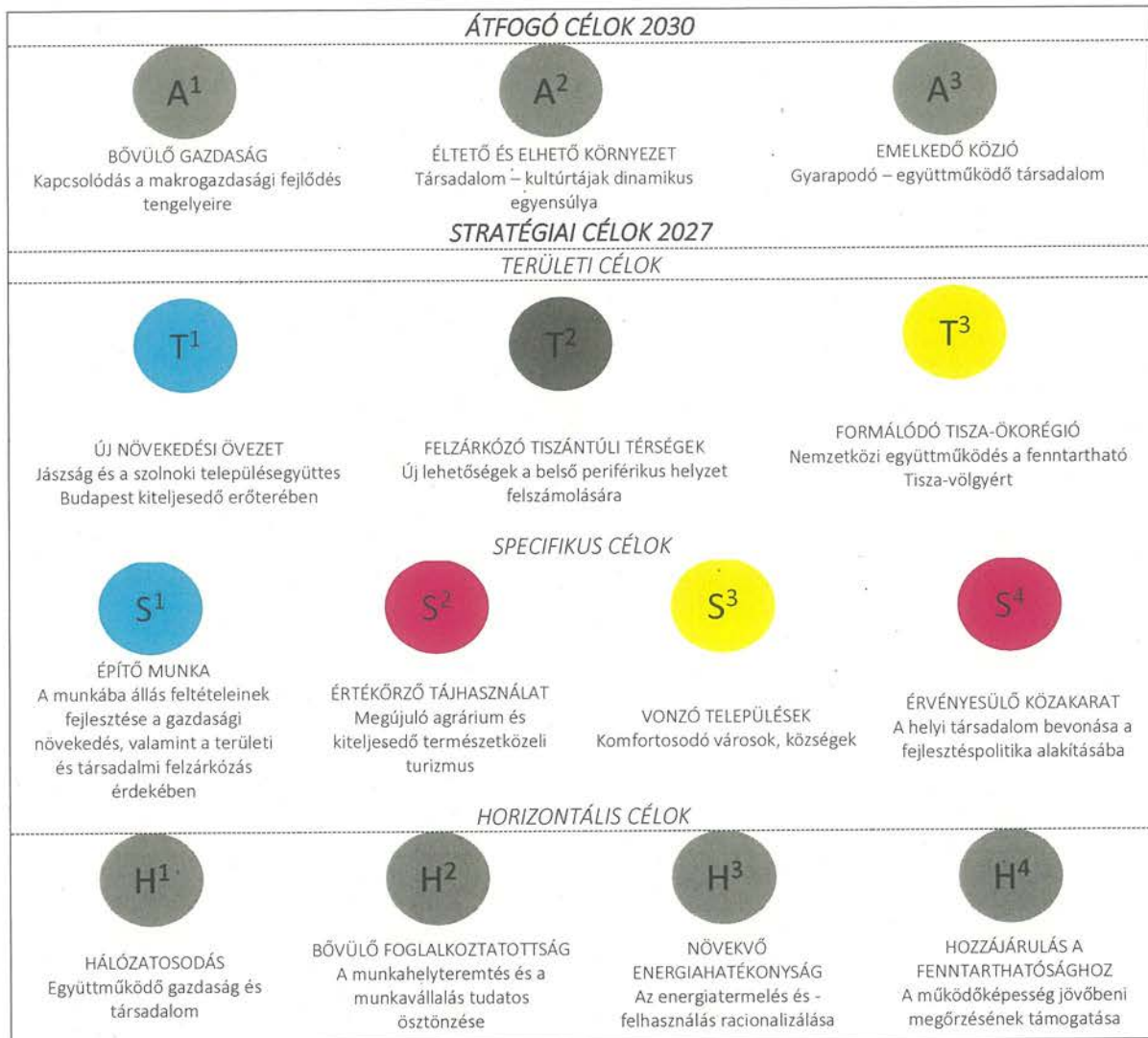
Jász – Nagykun – Szolnok Vármegye - 2021-2027

Jász-Nagykun-Szolnok megye Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 33/2021. (VI.30.) számú határozatával fogadta el a 2021-2027. programozási időszakra vonatkozó Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Előzetes Integrált Területi Program 1.0 változatát. Annak 3.0. verziószámú változatát a (Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 22/2024 (V.24.) számú határozatával fogadták el.

2021-2027 közötti időszakra vonatkozó stratégiai célrendszere három átfogó célt tartalmaz, amely az alábbiak:

- **A1:** Erőteljes kapcsolódás a makrogazdaság fejlődési tengelyeihez
- **A2:** Változatos kultúrtájak dinamikus egyensúlya
- **A3:** Egészséges, képzett lakosság, együttműködő társadalom

2. ábra: Jász - Nagykun - Szolnok megye stratégiai célrendszere

(Forrás: Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés 33/2021. (VI.30.) számú határozatával elfogadott, a 2021-2027. programozási időszakra vonatkozó Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Előzetes Integrált Területi Program 1.0 változata)

Nagyiván Község Településfejlesztési tervében rögzített célok és Jász –Nagykun – Szolnok Vármegye 2021-2027. időszakra vonatkozó célkitűzéseinek illeszkedésvizsgálatát az alábbi táblázat tartalmazza:

Vármegyei fejlesztési célok	Nagyiván Község Településfejlesztési tervének céljai			
	Á1: Nagyiván a Hortobágy kapuja	Á2: Nagyiván önfenntartó település	Á3: Nagyiván szolgáltató település	Á4: Nagyiván agrártelepülés
A1) BŐVÜLŐ GAZDASÁG	Nagyiván Községben a Hortobágy kapujaként, kihasználva a Hortobágyi Nemzeti	Nagyiván Községben nemcsak a közületi és a lakossági szektor, hanem a kkv szektor is	Nagyiván Községben a lakosság részére egyre több szolgáltatás helyben elérhetővé	Nagyiván Községben a hagyományos hortobágyi szarvasmarhatartás és

Vármegyei fejlesztési célok	Nagyiván Község Településfejlesztési tervének céljai			
	A1: Nagyiván a Hortobágy kapuja	A2: Nagyiván önfenntartó település	A3: Nagyiván szolgáltató település	A4: Nagyiván agrártelepülés
	Parkban rejlő turisztikai potenciált, például a belterületől északra Life program (ökoturizmus, aktív, vizes élőhelyek csatorna áthelyezéssel) megvalósításával, az idegenforgalom nő.	sokat lép az energetikai fejlesztések területén, egyre jelentősebb a megújuló energia aránya a településen.	válik, így egy komfortosabb, szolgáltató település jöhet létre, diverzifikálódik a település gazdasága.	egyéb élelmiszer előállítás erősödő. Az élelmiszerek elsődleges feldolgozása is egyre nagyobb arányban történik a településen.
A2) ÉLTETŐ ÉS ÉLHETŐ KÖRNYEZET	Nagyiván Község erőteljesen elmozdul a gazdaság - társadalom - természet tartós harmóniája felé, a természeti örökség megőrzése és annak turisztikai potenciáljának kiaknázása irányába.	Nagyiván Községben az életminőség fejlődése környezetbarát módon, az energiatudatosság és a külső energiaellátásoktól való fokozatos leválás, az önfenntartás irányába történik.	A teremtett és mesterséges környezet kapcsolatára vonatkozó vármegyei célkitűzés tématerületei nincs fedésben Nagyiván szolgáltató település átfogó céllal.	A teremtett és mesterséges környezet kapcsolata Nagyiván Községben a külterületének túlnyomó többségét lefedő Hortobágyi Nemzeti Park miatt kiemelt fontosságú szempont. A természeti örökség megőrzése a hagyományos, a nemzeti parki területekkel összeegyeztethető agrárfejlesztésekkel valósítható meg.
A3) EMELKEDŐ KÖZJÓ	A társadalmi felzárkóztatásra vonatkozó vármegyei célkitűzés tématerületei nincs fedésben Nagyiván a Hortobágy kapuja átfogó céllal.	A társadalmi felzárkóztatásra vonatkozó vármegyei célkitűzés tématerületeihez a „Nagyiván önfenntartó település” az alapvető szükségletek helyben történő előállítására való törekvéssel az önfenntartás irányába való elmozdulás kapcsolódik. Kiemelt területként a helyben tenyésztett állatok értékesítése és helyben történő feldolgozásának szorgalmazása rendelhető ide.	Nagyiván Községben a népesség képzettségének és egészségi állapotának folyamatos emelése a szolgáltató település egyik alapvető célkitűzése, mellyel biztosítható a társadalmi felzárkózás.	A társadalmi felzárkóztatásra vonatkozó vármegyei célkitűzés tématerületei nincs fedésben Nagyiván agrártelepülés átfogó céllal.
T1) ÚJ NÖVEKEDÉSI ÖVEZET	Nem releváns (a vármegyei területi cél területi fókuszja miatt)	Nem releváns (a vármegyei területi cél területi fókuszja miatt)	Nem releváns (a vármegyei területi cél területi fókuszja miatt)	Nem releváns (a vármegyei területi cél területi fókuszja miatt)

Vármegyei fejlesztési célok	Nagyiván Község Településfejlesztési tervének céljai			
	Á1: Nagyiván a Hortobágy kapuja	Á2: Nagyiván önfenntartó település	Á3: Nagyiván szolgáltató település	Á4: Nagyiván agrártelepülés
T2) FELZÁRKÓZÓ TISZÁNTÚLI TÉRSÉGEK	Nem releváns (a vármegyei területi cél területi fókusza miatt)	Nem releváns (a vármegyei területi cél területi fókusza miatt)	Nem releváns (a vármegyei területi cél területi fókusza miatt)	Nem releváns (a vármegyei területi cél területi fókusza miatt)
T3) FORMÁLÓDÓ TISZA-ÖKORÉGIÓ	Nagyiván Község számára a külterületének túlnyomó többségét lefedő Hortobágyi Nemzeti Parkhoz tartozó területekben rejlő turisztikai potenciál azonosítható be fejlődési lehetőségként.	A „T3) Formálódó Tisza-ökorégió” vármegyei területi cél a vármegyei térszerkezet és a térszerkezetben rejlő fejlesztési potenciál tekintetében fogalmaz meg célkitűzéseket, nem tematikus logikájú.	A „T3) Formálódó Tisza-ökorégió” vármegyei területi cél a vármegyei térszerkezet és a térszerkezetben rejlő fejlesztési potenciál tekintetében fogalmaz meg célkitűzéseket, nem tematikus logikájú.	A „T3) Formálódó Tisza-ökorégió” vármegyei területi cél a vármegyei térszerkezet és a térszerkezetben rejlő fejlesztési potenciál tekintetében fogalmaz meg célkitűzéseket, nem tematikus logikájú.

4. táblázat: Nagyiván Község Településfejlesztési tervének célrendszere és a Vármegyei Területfejlesztési Program célrendszere illeszkedésvizsgálata

(Saját szerkesztés)

A fenti illeszkedésvizsgálat összefoglaló, az illeszkedések koherenciájának erősségét is szemléltető táblázata az alábbi:

Vármegyei fejlesztési célok	Nagyiván Község Településfejlesztési tervének céljai			
	Á1: Nagyiván a Hortobágy kapuja	Á2: Nagyiván önfenntartó település	Á3: Nagyiván szolgáltató település	Á4: Nagyiván agrártelepülés
A ¹	xx	x	x	xx
A ²	xx	x		xx
A ³		x	x	
T ¹				
T ²				
T ³	xx			

xx	erős kapcsolat
x	közepes kapcsolat
	gyenge vagy nincs kapcsolat

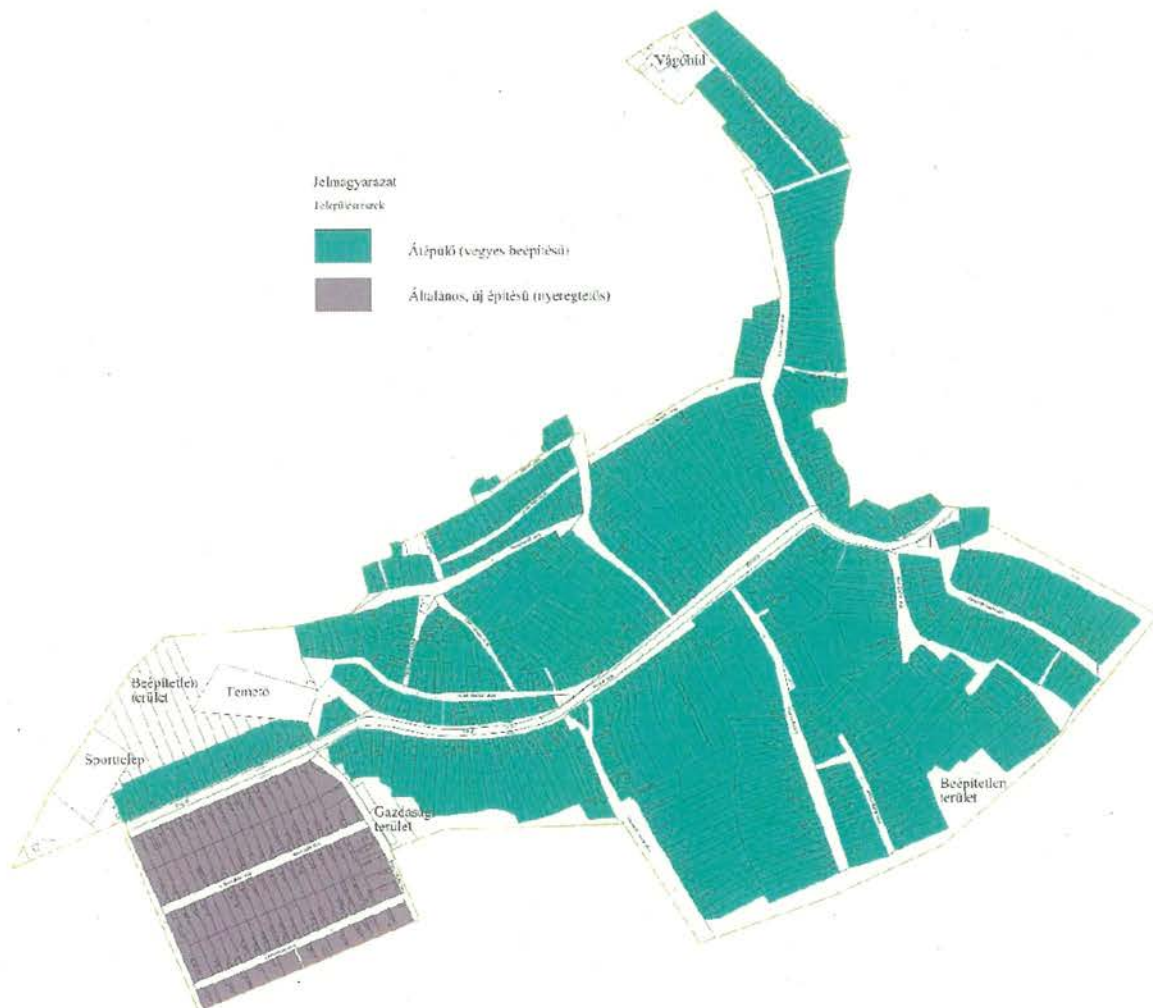
5. táblázat: Nagyiván Község Településfejlesztési tervének célrendszere és a Vármegyei Területfejlesztési Program célrendszere illeszkedésvizsgálata - Összefoglalás

(Saját szerkesztés)

2. c. Az integrált és tematikus beavatkozási területek

Nagyiván területén a településrészek lehatárolásánál figyelembe lett véve a településszerkezet, az elhelyezett létesítmények, a településrészek jellege. Fentiek alapján a belterületen a településképi arculati kézikönyvvel összhangban a következő településrészek találhatók:

- Átéptető (vegyes beépítésű) településrész
- Általános (új építésű) településrész

1. térkép: Településrészek lehatárolása

(Saját szerkesztés)

Jelen stratégia az akcióterületi lehatárolás módszertanát nem alkalmazza, tekintettel a település méretére, lakosságszámára, illetve a településszerkezet viszonylagos homogenitására. A módszertani elvárásoknak megfelelő akcióterület (elvárt minimális lakosságszám, stb.) nem jelölhető ki. Jelen Akcióterületek kijelölésére lehetőség van a Stratégia későbbi felülvizsgálatakor és/vagy kiegészítésekor. Emiatt jelen Stratégia nem rögzít akcióterületekhez köthető projekteket (akcióterületi projektek).

Fejlesztési célok az egyes településrészekre:

1. Átépülő településrész

A település központi területén településközpont rehabilitáció tervezett, amely jelenti egyrészt az intézmények és lakóépületek külső felújítását és energetikai korszerűsítését. A településrészen a belterületi úthálózat fejlesztése kiemelt fontosságú. A központi részen a megújult intézmények fenntartása, a megújuló energiahasználat támogatása kiemelt fontosságú. A Fő út 98/a alatti ingatlanon mini bölcsőde létrehozása tervezett. Az intézmények parkolóinak fejlesztése, és az egységes zöldfelületi rendszer létrehozása a településképet javítja. A központi részen a Fő út 36 szám alatti ingatlanon játszótér kialakítása és folyamatos fenntartása kiemelt cél. Az üresen álló, bontandó, vagy felújításra szoruló családiházak felújítása a településképet vonzóbbá teszi.

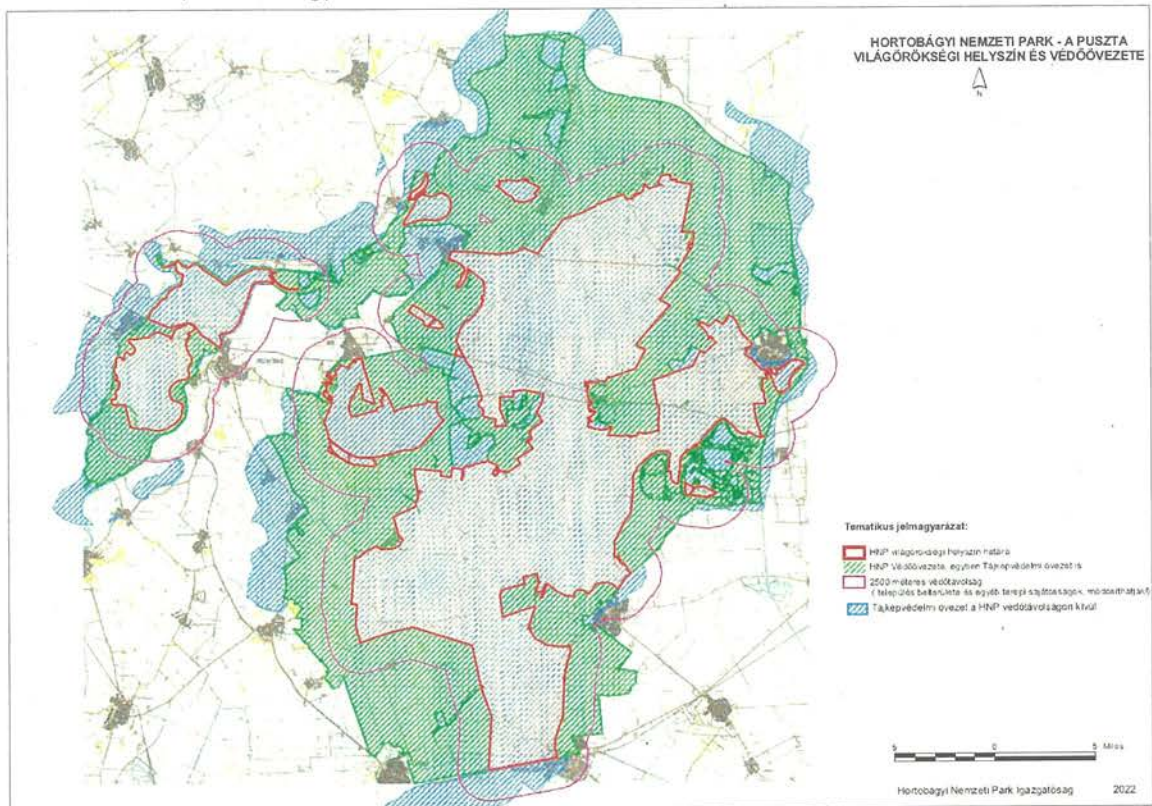
2. Általános településrész

A területen a családiházak energetikai korszerűsítését, felújítását támogatni kell, az üresen álló telkek beépítését szorgalmazni szükséges. A rossz állagú épületek felújítása, vagy az avult épületek bontása és az így felszabaduló terület beépítése a településképet vonzóbbá teszi. A közterületek rendezésével, utcafásításokkal az utcaképek megváltoznak, vonzóvá teszik a területet.

2. d. Az épített és természeti örökség védelme követelményei

Az országos védelem alatt álló művi értékeket, azok műemléki környezetét a fejlesztések kijelölése során figyelembe kell venni. A művi érték környezetében olyan fejlesztés, amely az érték bemutathatóságát, fenntartását veszélyeztetné nem létesíthető. Nagyivánon a belterületen három országos védelem alatt álló művi érték található, melyek a fejlesztési tervlapon műemléki környezetükkel lehatárolásra kerültek.

Nagyiván közigazgatási területének nagy része világörökségi helyszín, Hortobágy, a puszta természeti értékek területe, a Hortobágyi Nemzeti Park része.

A fejlesztések során cél a tájat meghatározó természeti értékek védelme, különösen rövidfűvű szikes gyepek, mocsarak, vizes élőhelyek vegetációjának és élőhelyének megőrzése. A tájkép, az egyedi látvány megőrzése így a természeti és művi elemek egységes megjelenésének védelme, a kevés számú, elszórtnan fellelhető tájalkotó elem megőrzése, a táji művi értékek (hodály, gémeskút) fennmaradásának biztosítása. A tájkép, a végeláthatatlan füves puszta, a délibáb és a töretlen látóhatár megőrzésének biztosítása, védelme a fő fejlesztési cél. A tájhasználat során csak az extenzíven legeltethető őshonos és honosult állatok hagyományos legeltetése tartható fenn. A világörökségi területen a kialakult természetes állapot megőrzését kell biztosítani.

A Hortobágyi Nemzeti Park, mint puszta kiemelkedő egyetemes érték attribútumai a Hortobágyi nemzeti Park Igazgatósága adatszolgáltatása alapján:

Érték ka- tegória	Attribútum-csoportok	Attribútumok
A tájat megha- tá- rozó ter- mészeti értékek	Szikes talajok és változatos mikro-mor- fológiájuk	Sziki mikro-formák (padkák, szikfokok, szikes lapo- sok)
	Szik által befolyásolt száraz és vizes pusztai élőhelyek élővilága	Rövidfűvű szikes gyepek, zsombékosok, löszgyepek, mocsarak, mocsárrétek vegetációja
		Térben és időben dinamikus változó élőhelyek mozaikossága
		Füves puszták madárvilága (pl. bibic, mezei pa- csirta, vörös vércse)
		Vizes élőhelyek madárvilága (pl. barna rétihéja, gu- lipán, piroslábú cankó)
	Folyóvizek menti vizes élőhelyek élővi- lága	Ártéri ligeterdők, morotvák, lápok, nyílt vízfelületek társulásai
		Tisza menti madárvilág (pl. fattyúszerkő, tőkésréce, szárcsa, dankasirály)
Tájkép, kiemelke- dő, egyedi látvány-mi- nőség	Természeti és művi tájalkotó elemek együttes és egységes megjelenése	Kevés számú, elszórtan elhelyezkedő tájalkotó elem és az ebből adódó harmónia
		Hagyományos tájhasználatból összefüggő művi ele- mek (hodályok, gémeskutak, kunyhók) illeszkedése a tájba
		Mélységet adó látványelemek (szárnyékerdők, hal- mók, pásztoréptornyok)
	Tájkép sajátos téraránya	Töretlen látóhatár - horizont takaratlansága
		Fátlan, nyílt legelőtáj
	Természeti jelenségek, tűnemények	Délibáb, lemenő és felkelő nap, „felhőjáték”, csil- lagkupola, évszakok színváltozása
	Állatok csoportos megjelenése a tájban	Vonuló darvak, vadludak, seregélyek, fenyőrigó
		Legelő csordák, nyájak, ménesek
Táj-haszná- lat	Hagyományos legeltetési állattartás	Extenzíven legeltethető, őshonos és honosult állat- fajták (szürkemarha, rackajuh, nóniuszló)
		Legeltetés múltban gyökerező pásztorolói tartási módok (szabad, szabad láb alóli, áthajtó, túlle- geltetés)

Nagyiván zöldinfrastruktúra-hálózatának külterületi részét a különböző fokozatú természetvédelmi oltalom alatt álló területek, természetes pusztai és vízi élőhelyek teszik ki. (Európai közösségi jelentőségű Natura2000 területek: kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési területek (Hortobágy HUH20002) és különleges madárvédelmi területek (Hortobágy HUH10002, IBA területek). Nyilvántartott Ramsari terület, bioszféra rezervátum terület és magterület a község déli határában lévő Kun-kápolnási mocsarak területe.

Lényeges a jelenlegi természetvédelem alatt álló területek természetes állapotának fenntartása, gyepterületek és szikesek fajban gazdag növénytakaságainak megőrzése, a biodiverzitás megtartása.

Kiemelten fontos a Hortobágyi Nemzeti Park területén a fátlan Pusztai táji jellegzetességének megőrzése. Lényeges és fontos Nagyiván történelmi tájhasználatához köthető a természetvédelmi törvényben foglaltak alapján az ex lege (a törvény erejénél fogva) védett táji értékek (kunhalmok, gémeskutak, régészeti lelőhelyek, kőkeresztek) és a kialakult táji, tájképi karakterek jelenlegi állapotának megtartása, további fennmaradásának biztosítása.

A nagyiváni tájra jellemzőek a nádasokkal tarkított, szélesen kanyargó és az időszakos vízfolyások menti vizes élőhelyek, melyek meghatározó jelentőségű, védett táji, tájképi elemek. Jelentős külterületi fejlesztési terület a Life program keretében tervezett a település északi határában lévő vizes élőhely és természetközeli terület rehabilitációja a meglévő csatorna felújításával.

A vízgazdálkodási területeken, élővizek mellett, azok közvetlen közelében fokozott figyelmet kell fordítani a vízparti sávban az élőhelyek védelmére, biodiverzitásának megőrzésére a környezeti terhelés minimalizálására.

Nagyiván igazgatási területének nagyobb része magterületként a fennmaradó határrészek pufferterületként Országos Ökológiai Hálózat részeként nyilvántartottak.

Kiemelt jelentőségű az ökológiai magterületek jelenlegi állapotának megőrzése, fenntartása, helyreállítása, az ökológiai hálózat folytonosságának további biztosítása.

A rendezési tervben kijelölt túraútvonalak település déli határában lévő körgáton (081/17, 081/36 hrsz.) és a Sarkad-Sáros-éri főcsatorna mellett (064 hrsz.) tervezettek. Kiemelten fontos, hogy a túra utak a HNP Igazgatóság engedélyével, jóváhagyásával kerüljenek kialakításra és az útvonalak használata során ne sérüljenek a táj- és természetvédelmi érdekek, értékek.

Nagyiván külterületének termőföld hasznosítása a termőföld és a talaj védelmével, fenntartható földhasználat (környezeti terhelés ésszerű csökkentése) történő, a klímaváltozáshoz alkalmazkodó növénytermesztéssel, a biogazdálkodással javasolt. A természetvédelmi oltalom alatt lévő területeken cél a természetvédelemnek alárendelt tájhasználat: természetvédelmi kezelői, fenntartási előírásoknak megfelelően kell a mezőgazdasági művelést, állattartást folytatni.

A Start közmunkaprogram keretében létesített gyümölcsöskert zöldfelülete fontos része Nagyiván zöldinfrastruktúra-hálózatának, megfelelő fenntartását, környezetkímélő, szakszerű kezelését továbbra is biztosítani kell.

Gyepterületek az összterülethez viszonyítva jelentősek, természetvédelmi, tájvédelmi szempontból igen értékesek. Lényeges a jelenlegi természetvédelem alatt álló területek természetes állapotának fenntartása, gyepterületek és szikesek fajban gazdag növénytakaságainak megőrzése, megtartása.

Fontos a kis kiterjedésű, megmaradt potenciális erdőtakaság (kőrises tölgyes) és a védelmi célú erdőtakaságok fenntartása, megőrzése. Tájképi és ökológiai szempontból is lényeges az ökológiailag stabil állományú (az eredeti fás-szárú növénytakaságok faj-összetételét tükröző őshonos fajok) tájfasítások, fasorok ültetése. Javasoljuk az út menti fasorok felmérését, pótlását, telepítését a HNPI területén kívüli külterületen és a belterületen.

3. Cselekvési program

3.a. Beavatkozások, projektek és az átfogó célok illeszkedésvizsgálata

Ssz.	Fejlesztés / beavatkozás megnevezése	Fejlesztés tervezett időtávja	Fejlesztés projektgazdája	Fejlesztés rendezési terv szerinti kategóriája	Kapcsolódó Átfogó Cél
Külterületi fejlesztések					
1	Life program - aktív vizes élőhelyek (csatorna-áthelyezés ökoturizmus)	Hosszútáv	Nemzeti Park	Akcióterületek	Á1: Nagyiván a Hortobágy kapuja
2	Sáros – ér partján túraútvonal és kerékpárút kijelölése	Középtáv	Helyi önkormányzat (Nagyiván)	Akcióterületek	Á1: Nagyiván a Hortobágy kapuja
3	Körgáton túraútvonal és kerékpárút kijelölése	Középtáv	Helyi önkormányzat (Nagyiván) / Nemzeti Park	Vonalas fejlesztések	Á1: Nagyiván a Hortobágy kapuja
Belterületi fejlesztések					
1	Tervezett napelempark	Középtáv	Helyi önkormányzat (Nagyiván)	Akcióterületek	Á2: Nagyiván önfenntartó település
2	Tervezett cukrászati üzem	Rövidtáv	Helyi önkormányzat (Nagyiván)	Pontszerű fejlesztések	Á3: Nagyiván szolgáltató település
3	Gazdasági terület rehabilitáció	Középtáv	Magánszemély	Akcióterület	Á3: Nagyiván szolgáltató település
4	Intézmények energetikai korszerűsítése	Rövidtáv	Helyi önkormányzat (Nagyiván)	Pontszerű fejlesztések	Á2: Nagyiván önfenntartó település
5	Szennyvízhálózat fejlesztés	Hosszútáv	Helyi önkormányzat (Nagyiván)	Vonalas fejlesztések	Á2: Nagyiván önfenntartó település

6. táblázat: Beavatkozások, projektek és az átfogó célok illeszkedésvizsgálata

(Saját szerkesztés)

3.b. A forráslehetőségének vizsgálata

Egy település fejlesztési lehetőségeit nagymértékben befolyásolja a rendelkezésre álló külső források elérhetősége. Noha kisebb léptékű (elsősorban soft jellegű) beavatkozások megvalósíthatóak akár önkormányzati saját forrásból, akár helyi szervezetek, erőforrások mozgósításával, azonban a jelentősebb infrastrukturális beruházások európai uniós és kormányzati hozzájárulások nélkül nem valósíthatók meg.

projektek megvalósításának pénzügyi háttérét az alábbi fő források biztosíthatják az elkövetkező években:

▪ **Saját források:**

Nagyiván Község Önkormányzata saját költségvetéséből csak minimális mértékben tud fejlesztéseket finanszírozni.

▪ **Állami források:**

Az állami fejlesztési előirányzatok elsősorban a különböző európai uniós támogatások hazai társfinanszírozásaként jelennek meg, a kizárólag magyar költségvetésből finanszírozott támogatási programok száma és összege erőteljesen lecsökkent. Bizonyos fejlesztések finanszírozásához egyedi kormánydöntés is biztosíthat hazai forrást, de ezek tervezhetősége bizonytalan.

▪ **Európai uniós források:**

Az EU 2021-2027 hosszú távú költségvetése és helyreállítási terve összesen 1824,3 milliárd eurót foglal magában, amelyben a kohéziós politika továbbra is az egyik legnagyobb tételt jelenti. A 2021-2027-es költségvetés két részből áll:

- 1074,3 milliárd EUR összegű többéves pénzügyi keret (MFF),
- 750 milliárd EUR összegű Next Generation EU helyreállítási alap.

A 2021-27-es 7 éves keretköltségvetésből 35,1, a Next Generation EU nevezetű új keretből pedig várhatóan 16,2 milliárd eurónyi forrásra lesz jogosult Magyarország. A felhasználás feltételei várhatóan szigorúbbak lesznek a korábbiaknál, miközben a támogatásintenzitás csökkenhet.

Nagyiván településnek további forrást jelenthetnek az egyéb EU források, a transznacionális programokban való részvétel is.

Magyarország 2021-2027-es időszak Partnerségi Megállapodásában kijelölt fejlesztési irányok alapján a következő programozási időszakban 7 operatív program keretében kerül felhasználásra az Európai Unió által biztosított támogatás, amelyek a következők:

- Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program Plusz (GINOP Plusz)
- Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)
- Integrált Közlekedésfejlesztési Operatív Program (IKOP Plusz)
- Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program Plusz (KEHOP Plusz)
- Digitális Megújulás Operatív Program Plusz (DIMOP Plusz)
- Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program Plusz (EFOP Plusz)
- Magyar Halgazdálkodási Operatív Program Plusz (MAHOP Plusz)

A Partnerségi Megállapodáshoz kapcsolódó legfontosabb nemzeti programok:

- Modern Városok Program – nem releváns Nagyiván Község tekintetében
- Magyar Falu Program,
- Kisfaludy Program,
- „Felzárkózó települések” program,
- Kedvezményezett Települések Gazdaságélénkítő Programja
- Országos Környezeti és Kármentesítési Program.

A 7 operatív program közül a Terület és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz) a 2014-2020 közötti TOP tematikáját és integrált területi programokon keresztül megvalósuló modelljét

folytatja. A program Magyarország kevésbé fejlett régióinak és fejlett régiójának területi alapú, térségi és települési fejlesztéseit támogatja, kiemelt figyelmet fordítva a legkevésbé fejlett régiók és elmaradott térségek fejlesztésére. A program elsődlegesen a helyi önkormányzati fejlesztéseket finanszírozza, valamint szerepet vállal a kiemelt térségek és gazdasági zónák fejlesztésében és az elmaradott térségek felzárkózásának támogatásában is.

A TOP Plusz új elemei:

- elsődlegesen a helyi önkormányzati fejlesztéseket finanszírozza, fejlesztési tematikája kiterjed a helyi gazdaságfejlesztésre és foglalkoztatásra, a települési infrastruktúra, településüzemeltetés és helyi közszolgáltatások fejlesztésére,
- a kiemelt térségekben ezeket a fejlesztéseket térségi alapon összehangolja és ezeken túlmenő térség-specifikus fejlesztéseket is finanszírozhat,
- fenntartható városfejlesztési intézkedése keretében a helyi fejlesztési stratégiájuk alapján kiválasztott városok a fenti fejlesztéseket integrált helyi városfejlesztési programokban valósíthatják meg, illeszkedve a helyi klímastratégiákhoz,
- szerepet vállal a helyi jelentőségű turizmus fejlesztésében,
- szerepet vállal a komplex programmal fejlesztendő járásokban helyi társadalmi felzárkózási programok támogatásában.

3.c. Az egyes beavatkozások, projektek forráslehetőségének vizsgálata

Ssz.	Fejlesztés / beavatkozás megnevezése	Finanszírozás lehetséges forrása
Külterületi fejlesztések		
1.	Life program - aktív vizes élőhelyek (csatorna-áthelyezés, ökoturizmus)	Life program (közvetlen forrás) / GINOP Plusz / Kisfaludy Program
2.	Sáros – ér partján túraútvonal	TOP Plusz / „Felzárkózó települések” program
3.	Körgáton túraútvonal és kerékpárút kijelölése	Life program (közvetlen forrás) / GINOP Plusz / KEHOP Plusz
Belterületi fejlesztések		
1.	Napelempark kijelölése a belterületen	Akcióterületek
2.	Tervezett cukrászati üzem	TOP Plusz / GINOP Plusz
3.	Gazdasági terület rehabilitáció	Akcióterületek
4.	Intézmények energetikai korszerűsítése	KEHOP Plusz / GINOP Plusz
5.	Szennyvízhálózat kiépítés	KEHOP Plusz / GINOP Plusz

7. táblázat: Az egyes beavatkozások, projektek forráslehetőségének vizsgálata

(Saját szerkesztés)

4. Fejlesztési tervlap

Külön dokumentálva.

Nagyiván Községi Önkormányzat
Polgármesterétől
5363 Nagyiván, Hősök tere 5.

ELŐTERJESZTÉS

a Helyi Építési Szabályzatról

Tisztelt Képviselő-testület!

A település korábbi Helyi Építési Szabályzata (HÉSZ) elavulttá vált, ezért a képviselő-testület új HÉSZ készítését rendelte el. Az eljárás során a megalapozó vizsgálatok és a tervezési program elkészítése, a partnerségi egyeztetés lefolytatása a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 38–40. §-a szerint, a szakmai véleményezési eljárás és államigazgatási egyeztetés megtörtént. A tervező a beérkezett észrevételek alapján véglegesítette a dokumentumokat. A rendelet-tervezet az előterjesztés melléklete. A rendelet kihirdetésével egyidejűleg a korábbi HÉSZ hatályát veszti.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a értelmében a jogszabály előkészítője – a jogszabály feltételezett hatásaihoz igazodó részletességű – előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felméri a szabályozás várható következményeit. Az előzetes hatásvizsgálat eredményéről a Kormány által előterjesztendő törvényjavaslat, illetve kormányrendelet esetén a Kormányt, önkormányzati rendelet esetén a helyi önkormányzat képviselő-testületét tájékoztatni kell.

A hatásvizsgálat során vizsgálni kell

a) a tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatását, különösen

aa) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásait,

ab) környezeti és egészségi következményeit,

ac) adminisztratív terheket befolyásoló hatásait, valamint

b) a jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményeit, és

c) a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételeket.

A jogszabály előkészítőjének feladata, hogy az előzetes hatásvizsgálat eredményét mérlegelje, és – a jogalkotás alapvető követelményei figyelembevételével – akkor tegyen javaslatot a jogszabály megalkotására, ha az a szabályozási cél eléréséhez feltétlenül szükséges.

HATÁSVIZSGÁLAT

a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § alapján

A hatásvizsgálat során vizsgált feltételek:

a) a tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatása, különösen

aa) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásai: *Az új HÉSZ elősegíti az átlátható, kiszámítható és jogszerű építési környezet kialakítását, hozzájárul a településkép javításához, a lakosság és a beruházók érdekeinek összehangolásához.*

ab) környezeti és egészségi következményei: *A rendelet figyelembe veszi a környezetvédelmi és településökológiai szempontokat (zöldterületek védelme, vízfolyások, természetvédelmi területek, zajvédelmi előírások stb.).*

ac) adminisztratív terheket befolyásoló hatásai: *nincs*

b) a jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményei: *A Helyi Építési Szabályzat megalkotása az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) és a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet alapján kötelező önkormányzati feladat. A korábbi HÉSZ tartalma elavult, nem felel meg a jelenlegi országos és helyi jogszabályi környezetnek.*

c) a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek: *A rendelet alkalmazásához a szervezeti, tárgyi feltételek biztosítottak.*

Kérem, hogy az alábbi rendelet tervezetet elfogadni szíveskedjenek!

Nagyiván, 2025. augusztus 8.

B á r i Á g n e s
polgármester

Nagyiván Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 14/2025. (VIII. 14.) önkormányzati rendelete

Helyi Építési Szabályzatról

[1] A természetes és épített környezetünk védelme, a minőségi és fenntartható építészet hozzájárul a táj, a hagyomány és a fejlődés közötti egyensúly megtartásához. Településünkön a Helyi Építési Szabályzat tartalmazza azokat az előírásokat, amelyek a helyi építészeti kultúrát és a településképi követelményeket keretbe foglalják.

[2] Nagyiván Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. § (6) bekezdés 6. pontjában kapott felhatalmazás alapján az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontjában és az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 6. § (1) bekezdésében valamint 13. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva, a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdésében, valamint a 9. melléklet szerinti véleményezési jogkörében eljáró: Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Állami Főépítész Iroda; Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály; Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály; Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság; Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály; Hajdú - Bihar Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági és Vízügyi Hatósági Főosztály; Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Közlekedési, Műszaki Engedélyezési, Mérésügyi és Fogyasztóvédelmi Főosztály Közlekedési és Útügyi Osztály; Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság; Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Építésügyi és Örökségvédelmi Főosztály Építésügyi és Örökségvédelmi Osztály; Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság; Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály; Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Erdőfelügyeleti Osztály; Építésügyi és Közlekedési Minisztérium Légügyi Felügyeleti Hatósági Főosztály; Honvédelmi Minisztérium Állami Légügyi Főosztály; Honvédelmi Minisztérium Hatósági Főosztály; Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága; Nemzeti Média és Hírközlési Hatóság Hivatala; Budapest Főváros Kormányhivatala Népegészségügyi Főosztály; Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Rendőr Főkapitányság; Építésügyi és Közlekedési Minisztérium Vasúti Hatósági Főosztály; Építésügyi és Közlekedési Minisztérium Hajózási Hatósági Főosztály; Budapest Főváros Kormányhivatala Országos Közúti és Hajózási Hatósági Főosztály Gyorsforgalmi Útügyi Osztály; Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Önkormányzat; Kunmadaras Nagyközség Önkormányzata; Tiszaörs Községi Önkormányzat; Tiszafüred Város Önkormányzata; Hortobágy Község Önkormányzata; Nádudvar Város Önkormányzata; továbbá a Nagyiván Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a partnerségi egyeztetés szabályairól szóló 12/2017. (X. 20.) önkormányzati rendeletében, biztosított véleményezési jogkörében eljáró Nagyiván községben bejelentett lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező természetes személy; ingatlanulajdonnal rendelkező természetes vagy jogi személy és jogi személyiség nélküli szervezet; szék- vagy telephellyel rendelkező jogi személy és jogi személyiség nélküli szervezet; elismerten működő egyház, vallásfelekezet és vallási közösség véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

ELSŐ RÉSZ Általános rész

1. A rendelet hatálya

1. §

A közigazgatási területre vonatkozó helyi építési szabályzat mellékletei:

- a) 1. melléklet: SZ-1 jelű szabályozási terv,
- b) 2. melléklet : Az építési övezetek, övezetek telekalakítási és beépítési szabályainak megállapítása,
- c) 3. melléklet: Az elhelyezhető és tiltott rendeltetés, önálló rendeltetési egység meghatározásának megállapítása,
- d) 4. melléklet: Az elhelyezhető és a tiltott melléképítmények meghatározásának megállapítása,
- e) 5. melléklet: Az elhelyezhető és a tiltott egyéb építmények meghatározásának megállapítása,
- f) 6. melléklet: A biológiai aktivitásérték fenntartásához igénybe vett területek.

2. Értelmező rendelkezések

2. §

E rendelet alkalmazásában:

- 1. *Állattartó épület*: Az állatok elhelyezésére szolgáló önálló épület.
- 2. *Állattartó telep*: Több állattartó épületet magában foglaló, nagyüzemi állattartás területei.
- 3. *Átmenő telek*: Olyan önálló helyrajzszámú telek, melynek két – egymással szemközt elhelyezkedésű – telekhatára közterülettel, vagy magánúttal határos.
- 4. *Főépület*: Az építési övezetben, övezetben elhelyezhető rendeltetést magában foglaló épület, épületek.
- 5. *Melléképület*: A főépülethez tartozó egyéb, kiegészítő helyiséget (tárolás, állattartás, a főépület működéséhez kapcsolódó tevékenységek) magába foglaló önálló épület.
- 6. *Vízszabályozási, vízkárelhárítási építmény*: Az árvízi tároló tározó időszakos működéséhez szükséges üzemi építmény

3. A szabályozási elemek típusai

3. §

(1) A szabályozási terv kötelező, más jogszabály által elrendelt és tájékoztató elemeket tartalmaz.

(2) Szabályozási alapelem, melyek módosítása csak a Szabályozási terv módosításával történhet:

- a) szabályozási vonal,
- b) építési övezet, övezet határa,
- c) méretvonal.

(3) Más jogszabály által elrendelt szabályozási elemek, amelyek a vonatkozó jogszabályi előírások alapján kötelező érvényűek:

- a) védőtávolságok:
 - aa) belvíz járta terület,
 - ab) ivóvízbázis külső védőövezete,
 - ac) gázvezeték 24,00 méteres biztonsági övezete,
 - ad) közút védőtávolsága.

- b) országos művi értékvédelem:
 - ba) nyilvántartott régészeti lelőhely,
 - bb) műemlék,
 - bc) műemléki környezet,
 - bd) világörökségi helyszín és védőövezete.
- c) táj- és természetvédelem:
 - ca) bioszféra rezervátum terület,
 - cb) Ramsari terület,
 - cc) Natura 2000 terület,
 - cd) országos ökológiai hálózat magterület övezete,
 - ce) országos ökológiai hálózat puffertérület,
 - cf) tájképvédelmi terület,
 - cg) országos jelentőségű természetvédelmi terület,
 - ch) kunhalmok.

(4) Tájékoztató elemek, melyek nem kötelező érvényűek:

- a) közigazgatási határ,
- b) belterületi határ,
- c) földrészlet,
- d) szintvonalak,
- e) minőségi osztály határa,
- f) egyéb rajzi elem,
- g) országos infrastruktúra hálózat elemei.

4. Az épített környezetre és régészetre vonatkozó előírások

4. §

(1) A közigazgatási területen ex – lege védettségű kunhalmok a rendelet 1. mellékletét képező szabályozási tervlapon kerültek feltüntetésre, mely kunhalmok területén építési tevékenység nem végezhető.

(2) A közigazgatási területén található lelőhelyeket a rendelet 1. mellékletét képező szabályozási tervlap ábrázolja, mely területeken az építési tevékenység a vonatkozó jogszabályok figyelembe vételével történhet.

5. A táji és természeti környezet védelmére vonatkozó előírások

5. §

(1) Táj- és természetvédelmi szempontból a közigazgatási területén védett természeti terület a Hortobágyi Nemzeti Park területe, a Natura 2000 kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület, a Natura 2000 madárvédelmi terület a rendelet 1. mellékletén feltüntetve, mely területeken épületet elhelyezni csak a természetvédelmi kezelő Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósággal egyeztetve lehet.

(2) A védett természeti területen épület oly módon helyezhető el, hogy a természetes- és természetközeli élőhelyek megővését, az állatok vonulását és az élőhelyek kapcsolatát biztosító ökológiai folyosók megtartását biztosítsák.

(3) A Hortobágyi Nemzeti Park világörökségi helyszín és a világörökségi helyszín védőzóna területén minden építési tevékenység csak a természetvédelmi kezelő Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság engedélyével történhet.

6. Környezetvédelmi előírások

6. §

Külterületen létesített, települési környezetet potenciálisan zavaró, szennyező tevékenységű létesítmény védőtávolsága a belterület, továbbá az országos jelentőségű védett természeti terület területének a határát nem érintheti.

7. §

Lakóterületen kizárólag olyan építési tevékenység folytatható, és olyan építmények helyezhetők el, amelyek légszennyezettségi anyagkibocsátása - környezetterhelése - az adott terület védetségű kategóriájára vonatkozó követelményeket teljesíti, környezetterhelést nem okoz.

8. §

(1) A szennyvízcsatorna - hálózat települési szintű kiépítéséig - a környezetvédelmi előírásoknak megfelelő - korszerű közműpótló berendezés alkalmazása engedélyezhető.

(2) Állattartó telepek csak a keletkező trágya kezelésének, ártalmatlanításának megoldásával létesíthetők.

(3) A szennyvízcsatorna - hálózat kiépítése után közcsatornára kötött ingatlanok esetében, ahol előtisztítás szükséges, megfelelően méretezett műtárgyak kiépítése és szakszerű üzemeltetése kötelező.

9. §

Az épületeket úgy kell megvilágítani, hogy az ne okozzon fényszennyezést a horizonton. A lámpákat úgy kell beállítani, hogy a potenciális észlelő felé irányuló fénysugarak függőlegessel bezárt szöge nem haladhatja meg a 70 fokot, és lehetőleg kerülni kell az alulról felfelé történő világítást. A közlekedési területek megvilágítását úgy kell megoldani, hogy csak annak területét érje.

7. Veszélyeztetett területekre vonatkozó előírások, védőterületek, védőtávolságok

10. §

(1) A szabályozási terv a közigazgatási területen a következő védőtávolságokkal rendelkező, illetve védőterületet igénylő létesítményeket, valamint lehatárolásokat jelöli:

- a) Közlekedési területek védőtávolsága, országos mellékút 50 m-es védőtávolsága.
- b) Közművek, közmű létesítmények védőtávolsága.
- c) Természeti területek.

(2) A közművek, közmű létesítmények védőtávolsága:

- a) Középnnyomású földgáz elosztóvezeték: 5 méter.
- b) Villamos energia elosztó hálózat 22 kV-os: 5 méter.

8. Egyes sajátos jogintézményekkel kapcsolatos előírások

11. §

(1) Az építési övezeti és övezeti előírásokban szereplő kialakítható legkisebb telekterületnél kisebb telekterület méretű, már kialakult telek is beépíthető, az összes építési övezeti paraméter és egyéb előírás betartásával a szomszédos telek beépíthetőségének korlátozása nélkül.

(2) A tervezett beépítés előtt, amennyiben egy földrészleten két vagy több építési övezet vagy övezet kerül kijelölésre, a szabályozási terven jelöltek szerint a telekalakítást kötelező elvégezni.

12. §

Az építési övezetekben nyúlványos telek nem alakítható ki.

9. Közművek előírásai

13. §

(1) A tervezett közüzemi vízellátás, szenny- és csapadékvíz elvezetés, energiaellátás valamint az elektronikus hírközlés hálózatai, létesítményei és biztonsági védőtávolsága számára elsődlegesen közterületen, vagy közműterületen kell helyet biztosítani.

(2) Átjátszó állomás, mobil hírközlő torony a külterület védett területein nem helyezhető el.

10. Építés általános szabályai

14. §

(1) Az építési övezetekben az építési helyen belül, az utcai homlokvonaltól mérve az építési hely első felében melléképület csak főépülettel egybeépítve helyezhető el. Az építési övezetekben az építési helyen belül, az építési hely hátsókert felőli építési határvonalától mérve 10,00 méter távolságon túl melléképület önállóan elhelyezhető.

(2) Oldalhatáron álló beépítés esetén az épületelhelyezés a szomszédos telekkel közös telekhatártól mérve 18,00 méternél keskenyebb telek esetén maximum a közös telekhatártól mérve 1,00 m-re történhet.

(3) Ingatlanonként az építési helyen belül több főrendeltetésű épület is elhelyezhető, a védőtávolságok betartásával, úgy, hogy az a kialakult utcaképet ne rontsa.

(4) A lakóterületeken- a falusias lakóterület kivételével - amennyiben lakó rendeltetésű épület kerül elhelyezésre, akkor a lakó rendeltetés biztosítása és védelme érdekében az egyes telkek beépítése esetén az egyéb rendeltetésű épületek területe – kivéve a szálláshely rendeltetést – nem haladhatja meg a lakó rendeltetésű épületek területét.

(5) Kialakult beépítési területen a beépített utcason megjelenő beépítetlen telek esetén, a beépítésnél az illeszkedés szabályai szerint – a telektömb adott közterület felőli részén jellemző előkert méretet figyelembe véve – az előkert mérete egyúttal a kötelező építési vonalat is jelenti.

(6) Átmenő telek esetén a telek közterülettel határos telekhatárával párhuzamosan, egyenlő arányban felező elvi telekhatárt figyelembe vevő építési helyen belül az építési vonal követelménye

szerint helyezhető el épület a telek egyik és másik közterületi vagy magánút határa felőli telekrészén.

MÁSODIK RÉSZ

Részletes övezeti előírások, építési övezetek és övezetek

15. §

(1) Beépítésre szánt terület építési övezetei:

- a) Lakóterület:
 - aa) kertvárosias
 - ab) falusias
- b) Vegyes terület: településközpont vegyes terület
- c) Gazdasági terület:
 - ca) kereskedelmi szolgáltató
 - cb) ipari terület
- d) Különleges beépítésre szánt területek: mezőgazdasági üzemi terület

(2) Beépítésre nem szánt terület övezetei:

- a) Különleges beépítésre nem szánt területek:
 - aa) temető
 - ab) kegyeleti park
 - ac) megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló terület
 - ad) sportpálya
 - ae) lezárt hulladéklerakó
 - af) lezárt dögter
 - ag) vízmű
- b) Közlekedési terület:
 - ba) országos mellékút
 - bb) kiszolgáló út
 - bc) külterületi feltáróút
 - bd) egyéb utak területe
- c) Közmű terület : közmű terület
- d) Zöldterület : közpark
- e) Erdőterület :
 - ea) védelmi erdőterület
 - eb) egyéb erdőterület
- f) Mezőgazdasági területek
 - fa) általános mezőgazdasági terület
 - fb) tájgazdálkodási mezőgazdasági terület
 - fc) kertes mezőgazdasági terület
- g) Vízgazdálkodási terület:
 - ga) csatorna
 - gb) töltés
- h) Természetközeli terület

(3) Az építési övezetek és övezetek építési használatának határértékeit jelen rendelet 2. mellékletének táblázata tartalmazza.

11. Kertvárosias lakóterület

16. §

(1) **Lke1** jelű kertvárosias lakóterület építési övezetben:

- a) Az elhelyezhető önálló rendeltetési egységek a 3. mellékletben megengedett rendeltetési egységeket tartalmazhatják, azzal a kikötéssel, hogy csak a helyi lakosság ellátását szolgáló kereskedelmi, szolgáltató egység létesíthető.
- b) Nem helyezhető el önálló italbolt és zenés, táncos rendezvények tartására alkalmas vendéglátó rendeltetési egység.
- c) Az előkert mérete: 0,00 méter.
- d) Az oldalkert mérete: 4,50 méter.
- e) A hátsókert mérete: 6,00 méter.
- f) Melléképület a lakóépülettel azonos oldalhatáron, a főépülettől kisebb, legfeljebb 4,00 méter épületmagassággal építhető.
- g) Az utcavonali telekhatártól számított 15,00 méter távolságig állattartó épület nem helyezhető el.
- h) Lakó rendeltetésenként 1 parkoló létesítése szükséges telken belül.

(2) **Lke2** jelű kertvárosias lakóterület építési övezetben:

- a) Az elhelyezhető önálló rendeltetési egységek 3. mellékletben megengedett rendeltetési egységeket tartalmazhatják, azzal a kikötéssel, hogy csak a helyi lakosság ellátását szolgáló kereskedelmi, szolgáltató egység létesíthető.
- b) Nem helyezhető el önálló italbolt és zenés, táncos rendezvények tartására alkalmas vendéglátó rendeltetési egység.
- c) Az előkert mérete: 0,00 méter.
- d) Az oldalkert mérete: 4,50 méter.
- e) A hátsókert mérete: 6,00 méter, 30,00 méter telekmélységet el nem érő telkek esetén 0,00 méter.
- f) Melléképület elhelyezésének tekintetében az alábbi szabályokat kell betartani:
 - fa) a főépülettel legfeljebb azonos épületmagassággal építhető,
 - fb) két 30,00 méter telekmélységet el nem érő telkek hátsókertjeit elválasztó telekhatár csatlakozásánál, 0,00 méter hátsókert esetén egymással tűzfalasan kialakíthatók vagy tűzfalasan összeépíthetők a melléképületek,
- g) Az utcavonali telekhatártól számított 15,00 méter távolságig állattartó épület nem helyezhető el.
- h) Lakó rendeltetésenként 1 parkoló létesítése szükséges telken belül.

12. Falusias lakóterület

17. §

(1) **Lf1** jelű falusias lakóterület építési övezetben:

- a) Az elhelyezhető önálló rendeltetési egységek a 3. mellékletben megengedett rendeltetési egységeket tartalmazhatják, azzal a kikötéssel, hogy csak a helyi lakosság ellátását szolgáló kereskedelmi, szolgáltató egység létesíthető.
- b) Nem helyezhető el önálló italbolt és zenés, táncos rendezvények tartására alkalmas vendéglátó rendeltetési egység.
- c) Az előkert mérete: 0,00 méter.

- d) Az oldalkert mérete: 4,50 méter.
- e) A hátsókert mérete: 6,00 méter.
- f) Melléképület a lakóépülettel azonos oldalhatáron építhető.
- g) Az utcavonali telekhatártól számított 20,00 méter távolságig állattartó épület nem helyezhető el.
- h) Lakó rendeltetésenként 1 parkoló létesítése szükséges telken belül.

(2) **Lf2** jelű falusias lakóterület építési övezetben:

- a) Az elhelyezhető önálló rendeltetési egységek a 3. mellékletben megengedett rendeltetési egységeket tartalmazhatják, azzal a kikötéssel, hogy csak a helyi lakosság ellátását szolgáló kereskedelmi, szolgáltató egység létesíthető.
- b) Nem helyezhető el önálló italbolt és zenés, táncos rendezvények tartására alkalmas vendéglátó rendeltetési egység.
- c) Az előkert mérete: 0,00 méter.
- d) Az oldalkert mérete: 4,50 méter.
- e) A hátsókert mérete: 6,00 méter, 30,00 méter telekmélységet el nem érő telkek esetén 0,00 méter.
- f) Melléképületek elhelyezésének tekintetében az alábbi szabályokat kell betartani:
 - fa) a főépülettel legfeljebb azonos épületmagassággal építhető,
 - fb) két 30,00 méter telekmélységet el nem érő telkek hátsókertjeit elválasztó telekhatár csatlakozásánál, 0,00 méter hátsókert esetén a melléképület tűzfalas kialakítással, telekhatáron, 0,00 m hátsókerttel helyezhető el vagy egymással tűzfalasan összeépíthetők a melléképületek.
- g) Az utcavonali telekhatártól számított 15,00 méter távolságig állattartó épület nem helyezhető el.
- h) Lakó rendeltetésenként 1 parkoló létesítése szükséges telken belül.

13. Településközpont vegyes terület

18. §

Vt1 jelű településközpont vegyes terület építési övezetben:

- a) Az elhelyezhető önálló rendeltetési egységek a 3. mellékletben megengedett rendeltetési egységeket tartalmazhatják, azzal a kikötéssel, hogy csak a helyi lakosság ellátását szolgáló kereskedelmi, szolgáltató egység létesíthető.
- b) Az előkert mérete: 0,00 méter.
- c) Az oldalkert mérete: 6,00 méter.
- d) A hátsókert mérete: 6,00 méter.
- e) Melléképület a főépulettől kisebb, legfeljebb 4,00 épületmagassággal helyezhető el.
- f) Állattartó épület nem helyezhető el.
- g) Rendeltetésenként 1 parkoló létesítése szükséges telken belül.

14. Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület

19. §

(1) **Gksz1** jelű kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület építési övezetben:

- a) Az elhelyezhető önálló rendeltetési egységek a 3. mellékletben megengedett rendeltetési egységeket tartalmazhatják.
- b) Elhelyezhető a gazdasági célú épületen belül egy tulajdonosi vagy szolgálati lakás.
- c) Az előkert mérete: 5,00 méter.

- d) Az oldalkert mérete: 6,00 méter.
- e) A hátsókert mérete: 6,00 méter.
- f) Melléképület, a főépülettől kisebb, legfeljebb 4,00 épületmagassággal helyezhető el.
- g) Állattartó épület nem helyezhető el.
- h) A kereskedelmi, vendéglátó, szolgáltató építményekhez szükséges gépjármű parkoló igényt telken belül kell biztosítani.

(2) **Gks2** jelű kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület építési övezetben:

- a) Az elhelyezhető önálló rendeltetési egységek a 3. mellékletben megengedett rendeltetési egységeket tartalmazhatják azzal a kikötéssel, hogy az alaprendeltetést kiszolgáló szociális rendeltetés helyezhető el.
- b) Az építési helyen belül több önálló rendeltetésű épület is elhelyezhető.
- c) Elhelyezhető a gazdasági célú épületen belül egy tulajdonosi vagy szolgálati lakás.
- d) Az előkert mérete: 5,00 méter.
- e) Az oldalkert mérete: 6,00 méter.
- f) A hátsókert mérete: 6,00 méter.
- g) Melléképület a főépülettől kisebb, legfeljebb 4,00 épületmagassággal helyezhető el.
- h) Állattartó épület nem helyezhető el.
- i) A kereskedelmi, vendéglátó, szolgáltató építményekhez szükséges gépjármű parkoló igényt telken belül kell biztosítani.

15. Egyéb ipari, gazdasági terület

20. §

(1) **Gipe1** jelű egyéb ipari, gazdasági terület építési övezetben:

- a) Az elhelyezhető önálló rendeltetési egységek a 3. mellékletben megengedett rendeltetési egységeket tartalmazhatják, azzal a kikötéssel, hogy az alaprendeltetést kiszolgáló szociális rendeltetés helyezhető el.
- b) Az építési helyen belül több önálló rendeltetésű épület is elhelyezhető.
- c) Elhelyezhető a gazdasági célú épületen belül egy szolgálati lakás.
- d) Az előkert mérete: 5,00 méter.
- e) Az oldalkert mérete: 6,00 méter.
- f) A hátsókert mérete: 10,00 méter.
- g) Melléképület a főépülettől kisebb épületmagassággal helyezhető el.
- h) Állattartó épület nem helyezhető el.
- i) Parkolási lehetőséget, gépjárművek tárolását telken belül kell biztosítani.

(2) **Gipe2** jelű egyéb ipari, gazdasági terület építési övezetben:

- a) Az elhelyezhető önálló rendeltetési egységek a 3. mellékletben megengedett rendeltetési egységeket tartalmazhatják azzal a kikötéssel, hogy az alaprendeltetést kiszolgáló szociális rendeltetés helyezhető el.
- b) Az építési helyen belül több önálló rendeltetésű épület is elhelyezhető.
- c) Elhelyezhető a gazdasági célú épületen belül egy szolgálati lakás.
- d) Az előkert mérete: 10,00 méter.
- e) Az oldalkert mérete: 10,00 méter.
- f) A hátsókert mérete: 10,00 méter.
- g) Melléképület a főépülettől kisebb épületmagassággal helyezhető el.
- h) Állattartó épület nem helyezhető el.
- i) Parkolási lehetőséget, gépjárművek tárolását telken belül kell biztosítani.

16. Beépítésre szánt, különleges területek

21. §

K-Mü1 jelű különleges, mezőgazdasági üzemi terület építési övezetben:

- a) Az elhelyezhető önálló rendeltetési egységek a 3. mellékletben megengedett rendeltetési egységeket tartalmazhatják, mely rendeltetések a területhasználathoz kötődhetnek.
- b) Az építési helyen belül több önálló rendeltetésű épület is elhelyezhető.
- c) Elhelyezhető a gazdasági célú épületen belül egy szolgálati lakás.
- d) Kereskedelmi tevékenységet folytatni csak a területen megtermelt saját termékek értékesítése céljából lehet, szolgáltató tevékenység kizárólag a mezőgazdasági, állattartási tevékenységhez kapcsolódóan folytatható.
- e) Az építési övezetben csak a területen dolgozók ellátását szolgáló szociális rendeltetési célú épület helyezhető el.
- f) Az építési övezetben csak a mezőgazdasághoz és az állattenyésztéshez kapcsolódó gazdasági, valamint raktár és tároló rendeltetésű épület helyezhető el.
- g) Az előkert mérete: 10,00 méter.
- h) Az oldalkert mérete: 10,00 méter.
- i) A hátsókert mérete: 10,00 méter.
- j) Parkolási lehetőséget, gépjárművek tárolását telken belül kell biztosítani.
- k) Üzemanyagtöltő kizárólag a saját mezőgazdasági gépek számára helyezhető el.

II. Fejezet

Beépítésre nem szánt terület övezeteinek előírásai

17. Beépítésre nem szánt, különleges területek

22. §

(1) **Kb-T1** jelű, különleges, beépítésre nem szánt temető övezetben

- a) Elhelyezhető a temető rendeltetésnek megfelelő, üzemeltetéshez szükséges építmények.
- b) Az elhelyezhető önálló rendeltetési egységek a 3. mellékletben megengedett rendeltetési egységeket tartalmazhatják.
- c) Az övezetben elhelyezhető melléképítmények, műtárgyak rendeltetését a 4. melléklet tartalmazza.
- d) Az övezetben csak a területen dolgozók és látogatók ellátását szolgáló szociális rendeltetési célú épület helyezhető el.
- e) Az övezetben csak a rendeltetéshez kötődő egyházi épület helyezhető el.
- f) A temető telkén belül a telekhatártól mért 30 méteres sávban védőzöld telepítendő, melynek létesítése az üzemeltető feladata.

(2) **Kb-Ke1** jelű különleges, beépítésre nem szánt, kegyeleti park övezetben:

- a) Épület, építmény nem helyezhető el.
- b) Az övezetben elhelyezhető melléképítmények, műtárgyak rendeltetését a 4. melléklet tartalmazza.
- c) A kegyeleti park területén lévő növényállomány fenntartásról az üzemeltetőnek kell gondoskodni.

(3) **Kb-En1** jelű különleges, beépítésre nem szánt megújuló energiahasznosítási terület övezetben:

- a) Elhelyezhetők a megújuló energiatermelés építményei, és az ezeket kiszolgáló, valamint a fenntartást biztosító építmények.

- b) Az elhelyezhető önálló rendeltetési egységek a 3. mellékletben megengedett rendeltetési egységeket tartalmazhatják.
 - c) Az övezetben elhelyezhető melléképítmények, műtárgyak rendeltetését a 4. melléklet tartalmazza.
- (4) **Kb-Sp1** jelű különleges, beépítésre nem szánt sportpálya övezetben:
- a) Elhelyezhető a rendeltetésnek megfelelő, üzemeltetéshez szükséges építmények,
 - b) az elhelyezhető önálló rendeltetési egységek a 3. mellékletben megengedett rendeltetési egységeket tartalmazhatják.
 - c) Az övezetben elhelyezhető melléképítmények, műtárgyak rendeltetését a 4. melléklet tartalmazza.
 - d) Az övezetben csak a sportolók, területen dolgozók és látogatók ellátását szolgáló szociális rendeltetési célú épület helyezhető el
 - e) A funkcióhoz szükséges raktár, tároló elhelyezhető.
 - f) A sportpálya telkén belül a telekhatárok mellett 2 fasor telepítendő.
- (5) **Kb-Hu1** jelű különleges, beépítésre nem szánt lezárt hulladéklerakó övezetben:
- a) Építmények nem helyezhetők el.
 - b) A rekultivációt követő monitoring szakasz lehetőségét biztosítani kell.
 - c) A depónián az utógondozási tevékenységtől eltérő egyéb tevékenység nem végezhető.
- (6) **Kb-D1** jelű különleges, beépítésre nem szánt lezárt dögter övezetben:
- a) Építmények nem helyezhetők el.
 - b) Az övezet telke nem megosztható.
- (7) **Kb-V1** különleges, beépítésre nem szánt, vízmű jelű övezetben:
- a) A vízmű rendeltetésnek megfelelő építmények helyezhetők el.
 - b) Az elhelyezhető önálló rendeltetési egységek a 3. mellékletben megengedett rendeltetési egységeket tartalmazhatják, mely rendeltetések a területhasználatához kötődhetnek.
 - c) Az övezetben az üzemeltetéshez szükséges műtárgyak elhelyezhetők a 4. melléklet szerint.
 - d) Az övezetben csak a területen dolgozók ellátását szolgáló szociális rendeltetési célú épület helyezhető el.
 - e) A területen csak a vízmű üzemeltetésével összefüggő tároló, raktár helyezhető el.
 - f) A telken belüli zöldfelület folyamatos fenntartásáról az üzemeltetőnek kell gondoskodni.
 - g) A vízbeszerzési területek (vízműkutak) 10,00 méteres sugarú védőtávolságán belül (hidrogeológiai védőidom) mindenfajta építési tevékenység tilos.

18. Közlekedési terület

23. §

- (1) Közlekedési terület az országos és helyi közutak, a kerékpárutak, a gépjármű várakozóhelyek (parkolók) – a járdák és a gyalogutak, mindezek csomópontjai, vízelvezetési rendszere és környezetvédelmi létesítményei
- (2) **Köu** jelű közúti közlekedési terület övezetekben:
- a) Az övezetben elhelyezhető főépület a 3. mellékletben megengedett rendeltetési egységeket tartalmazhatja.
 - b) Az övezetben elhelyezhető melléképítmények, műtárgyak rendeltetését a 4. melléklet tartalmazza.

- c) Közlekedési területen a közlekedési és az azt kiszolgáló építmények elhelyezésén túl a tömegközlekedést kiszolgáló építmények, valamint utcabútorok helyezhetők el, illetve utcafásítás végezhető.
- (3) A közutak építési (szabályozási) szélességén belül az övezetben elhelyezhető rendeltetéseken túl, utcabútorok elhelyezhetők, illetve utcafásítás (növényzet) telepíthető.
- (4) A tervezett közlekedési területek szabályozási szélességeit a szabályozási terv tartalmazza.
- (5) Szabályozási tervlapokon jelölt utcanyitások, útszélesítések, átkötések, telkekre vonatkozó területi igénybevétele a digitális tervállományon mérhető.
- (6) Az (2) bekezdés szerinti terület sajátos használata, rendeltetése szerint az alábbiakra tagozódik:
- KÖu1:** országos mellékút.
 - KÖu2:** kiszolgálóút építési terület szélessége: 12,00 méter.
 - KÖu3:** külterületi feltáróút.
 - KÖu4:** egyéb utak területe építési terület szélessége: 8,00 méter.
- (7) A közlekedési területek szabályozási szélességét a terv szerint biztosítani kell. Mellettük csak akkor és úgy szabad építményt elhelyezni, amennyiben annak esetleges védőövezete sem érinti korlátozóan az út használati értékét.
- (8) Az országos utakat kétirányú járműforgalomra alkalmas útburkolattal és a belterületen, illetőleg beépítésre szánt területek melletti szakaszokon kétoldali járdával kell ellátni. A kiszolgáló utakat egy- vagy kétirányú járműforgalomra alkalmas útburkolattal és legalább egyoldali járdával kell kiépíteni. Területükön szegélymentén elhelyezhetők az út menti építmények közforgalmú gépkocsiparkolói.
- (9) Települési kiszolgálóutak esetén amennyiben az útpálya szélessége és forgalomtechnikai adatok lehetővé teszik, kerékpársáv kialakítható.
- (10) A 8 méternél keskenyebb szabályozási szélességű út csak vegyes használatú útként építhető ki.
- (11) A település igazgatási területén magánút minimális szélessége 5 méter lehet.

19. Közmű terület

24. §

Közm1 jelű közműelhelyezési terület övezetben:

- A közműelhelyezési terület a közművek építményeinek elhelyezésére szolgál.
- Az elhelyezhető melléképítmények rendeltetését a 4. melléklet tartalmazza.
- Közmű területen épület nem helyezhető el.

20. Zöldterület

25. §

Zkp1 jelű zöldterület, közpark övezetben:

- Állandó növényzettel fedett, a település klimatikus viszonyainak megőrzését, a pihenést, testedzést szolgáló terület.
- Az övezetben épületet elhelyezni nem lehet.

- c) Az övezet telke tovább nem osztható.
- d) A közparkot úgy kell kialakítani, hogy az akadálymentes közlekedés követelményeinek megfeleljen.
- e) Közhasználat elől elzárt rész nem alakítható ki.
- f) Az elhelyezhető melléképítmények, műtárgyak rendeltetését a 4. melléklet tartalmazza.

21. Erdőterületek

26. §

- (1) **Ev1** jelű védelmi erdőterület övezetben: Az övezetben épületet elhelyezni tilos.
- (2) **Ee1** jelű egyéb erdőterület övezetben: Az övezetben épületet elhelyezni tilos.

22. Mezőgazdasági területek

27. §

- (1) **Má1** jelű általános mezőgazdasági terület övezetben:

- a) Épületet elhelyezni a 3., 4. és 5. melléklet figyelembevételével lehet. Az övezetben kereskedelmi tevékenységet folytatni csak a területen megtermelt saját termékek értékesítése céljából lehet, szolgáltató tevékenység kizárólag a mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódóan folytatható.
- b) Az előkert legalább 10 méter.
- c) A szomszédos telekhatártól 10 méter oldalkertet kell biztosítani.
- d) Lakóépület 6000 m² telekterület felett helyezhető el.
- e) Lakóépület építése esetén a megengedett legnagyobb épületmagasság: 6,00 méter.
- f) Lakóépület építése esetén a megengedett legnagyobb beépítettség: 10 %,
- g) Birtokközpont kialakítható a hatályos jogszabályoknak megfelelően.

- (2) **Má2** jelű általános mezőgazdasági terület övezetben:

- a) Épületet elhelyezni a 3., 4. és 5. melléklet figyelembevételével lehet.
- b) Mezőgazdasági üzemi, állattartási és állattenyésztési rendeltetési célú épület csak a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság mint természetvédelmi kezelő hozzájárulásával létesíthető a nyilvántartott delelőhelyek területén.
- c) Az övezet telkei nem megoszthatóak.
- d) Birtokközpont nem alakítható ki.

- (3) **Mt1** jelű tájgazdálkodási mezőgazdasági terület övezetben:

- a) Épületet elhelyezni a 3., 4. és 5. melléklet figyelembevételével lehet.
- b) Az előkert legalább 10 méter.
- c) A szomszédos telekhatártól 10 méter oldalkertet kell biztosítani.
- d) Lakóépület nem helyezhető el.
- e) Birtokközpont nem alakítható ki.
- f) A területen csak mezőgazdasági üzemi, állattartási és állattenyésztési rendeltetési célú épület helyezhető el.
- g) A területen csak mezőgazdasághoz és állattenyésztéshez kapcsolódó raktár, tároló helyezhető el.

- (4) **Mt2** jelű tájgazdálkodási mezőgazdasági terület övezetben:

- a) Épületet elhelyezni a 3., 4. és 5. melléklet figyelembevételével lehet.

- b) Mezőgazdasági üzemi, állattartási és állattenyésztési rendeltetési célú épület csak a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság mint természetvédelmi kezelő hozzájárulásával létesíthető a nyilvántartott delelőhelyek területén.
 - c) Az övezet telkei nem megoszthatóak.
 - d) Birtokközpont nem alakítható ki.
- (5) **Mk1** jelű kertes mezőgazdasági terület övezetben:
- a) Épületet elhelyezni a 3., 4., és 5. melléklet figyelembevételével lehet.
 - b) Zártkerti művelés alól kivett telken gazdasági rendeltetési célú épület legfeljebb 10%-os beépítettséggel helyezhető el.
 - c) Lakóépület nem építhető.
 - d) Az övezetben állattartási és állattenyésztési épület nem építhető.

23. Vízgazdálkodási terület

28. §

- (1) A vízgazdálkodási terület övezeteiben a vízfolyások, vízmedrek területét érintő beavatkozások vízjogi engedély alapján végezhetők, természetvédelemmel érintett terület esetén az illetékes természetvédelmi szakhatóság egyetértésével.
- (2) **V1** jelű vízgazdálkodási terület, csatorna övezetben:
- a) Műtárgyat elhelyezni csak a külön jogszabályokban meghatározottak alapján lehet.
 - b) Épület nem helyezhető el.
 - c) Az övezet telke nem megosztható.
- (3) **V2** jelű vízgazdálkodási terület, töltés övezetben:
- a) Árvízvédelmi töltésen építmény – kerékpárút kivételével - csak vízszabályozási céllal létesíthető.
 - b) Árvízvédelmi töltés lábától számított vízoldali 10,00 méteres védősávjában, valamint a mederéltól számított 10,00 méteren belül építmény, műtárgy kizárólag vízkárelhárítási és vízszabályozás érdekében helyezhető el.
 - c) Kerékpárút csak a vízügyi hatóság engedélye alapján létesíthető.
 - d) Műtárgyat elhelyezni csak a külön jogszabályokban meghatározottak alapján lehet.
 - e) Építési tevékenység az illetékes vízügyi hatóság engedélye alapján végezhető.
 - f) Az övezet telke nem megosztható.

24. Természetközeli terület

29. §

- Tk1** jelű természetközeli terület övezetben:
- a) A művelési ág nem változtatható, az élőhely fenntartandó.
 - b) Építményt elhelyezni tilos.
 - c) Az övezet telke nem megosztható.

HARMADIK RÉSZ Záró rendelkezések

30. §

Hatályát veszti Nagyiván Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a Helyi Építési Szabályzatról szóló 14/2010. (XII.10.) önkormányzati rendelete.

31. §

Ez a rendelet 2025. augusztus 15-én lép hatályba.

NAGYVÁN KÖZSÉG TELEPÜLÉSTERVE

SZABÁLYOZÁSI TERV

1 : 10 000

KISZÉLOVICS ÉS TÁRSA TELEPÜLÉSTERVEZŐ KFT. 5000 SZOLNOK, SZANTÓ KRT. 52. B/5	
Munka megnevezése	NAGYVÁN TELEPÜLÉSTERVE
Rajz megnevezése	SZABÁLYOZÁSI TERV
Méretarány	Dátum
1 : 10 000	2025. július
Mezterület	Rajzszám
	SZ-1
Mezterület megnevezése	
Kiszélovics István	
11-11-0220	

AZ ÉPÍTÉSI ÖVEZETEK, ÖVEZETEK TELEKALAKÍTÁSI ÉS BEÉPÍTÉSI SZABÁLYAI																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																											
	a telek	megengedett															az épület megengedett																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																			
		kialakítható legkisebb/legnagyobb					legnagyobb					szintterület mutatója					legkisebb					legkisebb/legnagyobb					legmagasabb pontja																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																									
		terület		szélessége		mélysége	beépítettség					zöldfelületi arány																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
		terület		szélessége			beépítettség					zöldfelületi arány																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																								
		min.	max.	min.	max.		terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt		terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett	terepszint alatt	terepszint felett

Jelmagyarázat:

K: kialakult

O: oldalhatáron álló

SZ: szabadon álló

[illegible]

AZ ELHELYEZHETŐ ÉS A TILTOTT MELLÉKÉPÍTMÉNYEK

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
	általános használat szerinti besorolás megnevezése és az azon belüli sajátos használat szerinti jelölés (övezet/építési övezet jele)	Kertvárosias lakóterület	Kertvárosias lakóterület	Falusias lakóterület	Falusias lakóterület	Településközpont vegyes terület	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület	Egyéb, ipari gazdasági terület	Egyéb, ipari gazdasági terület	Különleges, mezőgazdasági üzemi terület
	Rendeltetés, önálló rendeltetési egység	Lke1	Lke2	Lfi	Lf2	Vti	Gks1	Gks2	Gipe1	Gipe2	K-Mti1
1.	közmű-becsatlakozás műtárgy	X	X	X	X	X	X	X	X	X	T
2.	közműpótló műtárgy	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3.	hulladékgyűjtő edénytároló	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4.	épülettől különálló, építménynek nem minősülő kirakatszekrény	T	T	T	T	X	X	X	X	X	X
5.	kerti építmény	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6.	húsfüstölő, jégverem, zöldségverem	X	X	X	X	T	X	X	T	T	X
7.	állattól, állatkifutó	X	X	X	X	T	T	T	T	T	X
8.	trágyatároló	X	X	X	X	T	T	T	T	T	X
9.	komposztáló	X	X	X	X	X	X	X	T	T	X
10.	siló	X	X	X	X	T	X	X	X	X	X
11.	önmlesztettanyag-, folyadék-, gáztároló	X	X	X	X	T	X	X	X	X	X
12.	építménynek minősülő antennatartó szerkezet, zászlótartó oszlop	T	T	T	T	X	X	X	X	X	X
13.	egyéb, helyi építési szabályzatban meghatározott fogalom szerinti melléképítmény	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

elhelyezhető

X

feltétellel elhelyezhető

F

tiltott

T

AZ ELHELYEZHEZŐ ÉS A TILTOTT MELLÉKÉPÍTMÉNYEK																								
	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	R	S	T	U	V	W	X	
	általános használat szerinti besorolás megnevezése és az azon belüli sajátos használat szerinti jelölés (övezet/építési övezet jele)	Különleges beépítésre nem szánt - temető	Különleges, beépítésre nem szánt - kegyeleti park	Különleges, beépítésre nem szánt - megújuló energiatörzsek céljára szolgáló terület	Különleges, beépítésre nem szánt - sportpálya	Különleges, beépítésre nem szánt - lezárt hulladéklerakó	Különleges, beépítésre nem szánt - lezárt dögter	Különleges, beépítésre nem szánt - vízny	Közúti közlekedési terület	Közúti közlekedési terület	Közúti közlekedési terület	Közúti közlekedési terület	Zöldterület - közpark	Védelmi erdőterület	Egyéb erdőterület	Általános mezőgazdasági terület	Tájkialkódási mezőgazdasági terület	Tájkialkódási mezőgazdasági terület	Kertes mezőgazdasági terület	Vízgazdálkodási terület	Vízgazdálkodási terület	Természetközeli terület	Közelhelyezési terület	
		Kb-T1	Kb-Ke1	Kb-En1	Kb-Sp1	Kb-Hu1	Kb-D1	Kb-V1	KÖu1	KÖu2	KÖu3	KÖu4	Zkp1	Ev1	Ee1	Ma1	Mt1	Mt2	Mk1	V1	V2	Tk1	Közm1	
1.	közmű-becsatlakozás műtárgy	T	T	T	X	T	T	X	T	T	T	T	X	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
2.		X	X	T	X	T	T	X	T	T	T	T	X	T	T	X	T	T	X	T	T	T	T	
3.		X	X	X	X	T	T	X	X	X	X	X	X	T	T	X	X	T	X	T	T	T	X	
4.		X	X	X	X	T	T	X	X	X	X	X	X	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	
5.		T	T	T	X	T	T	X	X	X	X	X	X	T	T	X	F	T	X	T	T	T	T	
6.		T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	X	T	T	X	T	T	T	T	
7.		T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	X	F	F	X	T	T	T	T	
8.		T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	X	F	F	X	T	T	T	T	
9.		T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	X	T	T	X	T	T	T	T	
10.		T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	X	T	T	T	T	T	T	T	
11.		ömlészetanyag-, folyadék-, gázátároló	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	X	T	T	T	T	T	T	T
12.		építménynek minősülő antennatartó szerkezet, zászlótartó oszlop	X	T	T	X	T	T	X	T	T	T	T	T	T	T	X	T	T	T	T	T	T	T
13.		egyéb, helyi építési szabályzatban meghatározott fogalom szerinti melléképítmény	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

elhelyezhető	X
feltétellel elhelyezhető	F
tiltott	T

AZ ELHELYEZHETŐ ÉS A TILTOTT EGYÉB ÉPÍTMÉNYEK

A		B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
általános használat szerinti besorolás megnevezése és az azon belüli sajátos használat szerinti jelölés (övezet/építési övezet jele)		Kertvárosias lakóterület	Kertvárosias lakóterület	Falusias lakóterület	Falusias lakóterület	Településközpont vegyes terület	Kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági terület	Kereskedelmi, szolgáltató, gazdasági terület	Egyéb, ipari gazdasági terület	Egyéb, ipari, gazdasági terület	Különleges, mezőgazdasági üzemi terület
Rendeltetés, önálló rendeltetési egység	3,5 t önsúlynál nehezebb gépjárművek számára	Lke1	Lke2	Lfi	Lf2	Vti	Gkszi	Gksz2	Gipe1	Gipe2	K-Mü1
		T	T	X	X	T	X	X	X	X	X
1.	garázs	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
2.	lakókocsi	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
3.	egyéb, épületnek nem minősülő, lakás vagy egyéb önálló rendeltetési egység kiváltására szolgáló, huzamos tartózkodásra alkalmas létesítmény	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
4.	egyéb, a helyi építési szabályzatban meghatározott fogalom szerint gépjárművek számára garázs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

elhelyezhető ☐ X
 feltétellel elhelyezhető ☐ F
 tiltott ☐ T

AZ ELHELYEZHETŐ ÉS A TILTOTT EGYÉB ÉPÍTMÉNYEK

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X
	Általános használat szerinti besorolás megnevezése és az azon belüli sajátos használat szerinti jelölés (övezet/építési övezet jel)	Különleges, beépítésre nem szánt - temető	Különleges, beépítésre nem szánt - kegyeleti park	Különleges, beépítésre nem szánt - megújuló energiaforrások hasznosításának céljára szolgáló terület	Különleges, beépítésre nem szánt - sportpálya	Különleges, beépítésre nem szánt - lezárt hulladéklerakó	Különleges, beépítésre nem szánt - lezárt dűgátér	Különleges, beépítésre nem szánt vízmű	Közüti közlekedési terület	Közüti közlekedési terület	Közüti közlekedési terület	Közüti közlekedési terület	Zöldterület - közpark	Védelmi erdőterület	Egyéb erdőterület	Általános mezőgazdasági terület	Általános mezőgazdasági terület	Tájkasdőlkodási mezőgazdasági terület	Tájkasdőlkodási mezőgazdasági terület	Kertes mezőgazdasági terület	Vízgászdőlkodási terület, csatorna	Vízgászdőlkodási terület, töltés	Természetközeli terület	Közműhelyezési terület
	Rendelés, önálló rendelési egység	Kb-T1	Kb-Kel	Kb-En1	Kb-Sp1	Kb-Hu1	Kb-D1	Kb-V1	KÖu1	KÖu2	KÖu3	KÖu4	Zkp1	Ev1	Eel	Má1	Má2	Mu1	Mu2	Mk1	V1	V2	Tk1	Közm1
1.	3,5 fősélynyi nehezebb gépjárművek számára garázs	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
2.	lakócső	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
3.	egyéb, épületnek nem minősülő, lakás vagy egyéb önálló rendelési egység kivételére szolgáló, huzamos tartózkodásra alkalmas létesítmény	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T
4.	egyéb, a helyi építési szabályzatban meghatározott fogalom szerint gépjárművek számára garázs	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

elhelyezhető
feltehetően elhelyezhető
tiltott

X
F
T

6. melléklet a önkormányzati rendelethez

A biológiai aktivitásérték (BIA érték) fenntartásához igénybe vett területek

Új beépítésre szánt terület				BIA érték fenntartását szolgáló terület					Pótlás utáni BIA érték egyenleg
kijelöléssel érintett ingatlan(ok)	mérete	kijelölés előtti általános használata	kijelölés utáni általános használata	kijelölés utáni BIA érték egyenlege	ingatlanja(i)	mérete	átsorolás előtti általános használata	átsorolás utáni általános használata	átsorolás utáni BIA érték egyenlege
(hrsz)	(ha)	(általános használat rövidítése)	(általános használat rövidítése)	(BIA számított értéke)	(hrsz)	(ha)	(általános használat rövidítése)	(általános használat rövidítése)	BIA számított értéke
..... önkormányzati rendeleettel elfogadott helyi építési szabályzat									
1.									
2.									
3.									
..... önkormányzati rendeleettel módosított ... önkormányzati rendelet									
4.					a területék miatt nem szükséges pótlás				
Az új beépítésre szánt területek BIA érték egyenlege*									0

*Az egyenleg nem azonos a teljes település közigazgatási területére számított BIA érték egyenleggel. A számítás csak az új beépítésre szánt területek vonatkozásában tartja nyilván a BIA érték egyenlegét. A többlet érték tartalékként felhasználható.

ELŐTERJESZTÉS
az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról
szóló 5/2024. (X. 29.) számú önkormányzati rendelet módosításáról

Tisztelt Képviselő-testület!

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Törvényességi Felügyeleti Osztály a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 132. § (3) bekezdés b) pontja szerint - a kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárásában vizsgálja az érintett döntéseinek jogszerűségét - törvényességi felügyeleti jogkörében megvizsgálta Nagyiván Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2024. (X.29.) önkormányzati rendeletét (a továbbiakban: SzMSz).

A vizsgálat során megállapításra került, hogy az SzMSz jogszabálysértő. Minderre tekintettel az Mötv. 134. § (1) bekezdése alapján felhívta az önkormányzat figyelmét, hogy 2025. szeptember 10. napjáig tárgyalja meg a törvényességi felhívásban foglaltakat és szüntesse meg a jogszabálysértést, a jövőben tartózkodjon a hasonló jellegű jogszabálysértések elkövetésétől és intézkedéséről (vagy egyet nem értéséről) legkésőbb a törvényességi felhívásban megjelölt határidő leteltét követő 3 napon belül értesítéssel legyen.

A vizsgálat az alábbi megállapítást tette:

1. Bevezető rész

Az SzMSz bevezető része szerint: „Nagyiván Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011.évi CLXXXIX. törvény 53. §-ban kapott felhatalmazás alapján az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében foglalt eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:” A jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII.14.) IRM rendelet (a továbbiakban: Jszer.) 53. § (2) bekezdésére, az 55. § (1) bekezdésére, valamint az (5) bekezdésére hivatkozva az SzMSz bevezető részében először az önkormányzat eredeti jogalkotói hatáskörét megállapító rendelkezésként az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdését kell megjelölni, majd ezt követően a feladatkört megállapító jogszabályi rendelkezésként az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés d) pontját, továbbá az Mötv. 53. S (1) bekezdését kell feltüntetni. A hivatkozott Jszer. rendelkezések alapján az SzMSz bevezető része jogsértő, tekintettel arra, hogy az SzMSz-t nem eredeti jogalkotói hatáskörben alkották.

2. A képviselő-testület szervei

Az Mötv. 53. § (1) j) pontja előírja, hogy a képviselő-testület a működésének részletes szabályait a szervezeti és működési szabályzatról szóló rendeletében határozza meg. A képviselő-testület a szervezeti és működési szabályzatról szóló rendeletben rendelkezik:

j) az önkormányzat szerveiről, azok jogállásáról, feladatairól.

Az SzMSz szervei között felsorolta a társulásokat és a közös önkormányzati hivatalt, de nem rendelkezett azok feladatairól, ezért az az Mötv. 53. § (1) bekezdés j) pontját sérti.

3. Önszerveződő közösségek képviselőinek meghatározása

Az Mötv, 53. § (3) bekezdése szerint a képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatában határozza meg, mely önszerveződő közösségek képviselőit illeti meg tevékenységi körükben tanácskozási jog a képviselő-testület és bizottsága ülésein. A hivatkozott Mötv. rendelkezésre, valamint az Mötv. 6. § a) pontjában foglalt követelményre (a helyi önkormányzat feladatai ellátása során támogatja a lakosság önszerveződő közösségeit) figyelemmel szükséges az SzMSz-ben megjelölni azokat az önszerveződő közösségeket, amelyek tanácskozási joggal rendelkeznek a képviselőtestület és a bizottság ülésein. A képviselő-testület mérlegeléssel dönthet arról, hogy a szervezeteket általánosságban jelöli meg vagy konkrét, tételes felsorolással, illetve jól behatárolható jellemző vagy a tevékenységi kör szerint határozza meg az SzMSz-ben. Az SzMSz erre vonatkozó rendelkezéseket nem tartalmaz.

4. Alpolgármester jogállása

Az SzMSz 43. §-a az alpolgármesterrel kapcsolatban az alábbi szabályozást tartalmazza: „3. § (1) A Képviselő-testület, saját tagjai közül a Polgármester javaslatára, titkos szavazással, minősített többséggel a polgármester helyettesítésére, munkájának segítésére egy alpolgármestert választ. (2) Az Alpolgármester feladatköreit a Polgármester határozza meg. Az Alpolgármester feladatait, főállásban vagy társadalmi megbízatásban látja el.” A fenti megfogalmazás sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság fogalmából eredő jogbiztonság követelményét, mivel nem egyértelmű, hogy a képviselőtestület főállású vagy társadalmi megbízatású alpolgármestert választ.

5. A bizottság működése

Az SzMSz 48. § (6) bekezdése szerint: „(6) A bizottság ülését az elnök hívja össze és vezeti. Az elnök akadályoztatása esetén az ülés összehívásáról és vezetéséről a bizottság valamely képviselő tagja gondoskodik.” Ez a rendelkezés sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti jogállamiság fogalmából eredő jogbiztonság követelményét, mivel nem állapítható meg, hogy az elnök akadályoztatása esetén pontosan mely bizottsági tag (pl. bizottság korelnöke, elnökhelyettese) jogosult és köteles az ülés összehívására és vezetésére.

6. Méltatlansági eljárás

Az Mötv. a méltatlansági eljárás lefolytatásával kapcsolatban az összeférhetetlenség szabályait rendeli alkalmazni E szerint ha az önkormányzati képviselő az (1) bekezdésben foglalt kötelezettségének nem tett eleget, bármely önkormányzati képviselő vagy bizottság indítványára - az összeférhetetlenséggel kapcsolatos feladatokat ellátó bizottság javaslata alapján - a képviselő-testület a következő ülésén, legkésőbb az összeférhetetlenség megállapításának kezdeményezését követő harminc napon belül határozattal megállapítja az összeférhetetlenséget. Az SzMSz az Mötv. 37. S-ába ütközően nem rendelkezett arról, hogy mely bizottság feladata a méltatlansági eljárás lefolytatása során a javaslattevél.

7. A képviselő jogállása

Az SzMSz 46. § (2) bekezdése szerint a Képviselőt, a Polgármester, az Alpolgármester, a Jegyző, és a Hivatal közzolgálati tisztviselője, köteles soron kívül fogadni. Az Mötv. 81. § (3) bekezdés b) pontja kimondja, hogy a jegyző gyakorolja a munkáltatói jogokat a polgármesteri hivatal, a közös önkormányzati hivatal köztisztviselői és munkavállalói tekintetében, továbbá gyakorolja az egyéb munkáltatói jogokat az aljegyző tekintetében. A közzolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Kttv.) értelmében a köztisztviselők feletti munkáltatói jogokat, ha törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik, a közigazgatási szerv hivatali szervezetének vezetője gyakorolja. A Kttv. ezen általános szabályától eltérően a hivatal köztisztviselői tekintetében az Mötv. kiterjeszti a

munkáltatói jog gyakorlása vonatkozásában a kört a köztisztviselőkön túl a polgármesteri hivatal, közös önkormányzati hivatal munkavállalóira is. Az SzMSz 46. § (2) bekezdése az Mötv. 81. § (3) bekezdésébe és a Kttv. 227. § (1) bekezdésébe ütközően elvonta a jegyző munkáltatói jogkörét azzal, hogy előírta a jegyző és a hivatali köztisztviselők számára, hogy a képviselőt soron kívül kötelesek fogadni.

9. Jogszabályszerkesztés

A Jszer. 22. § (3) bekezdése előírja, hogy a jogszabály tervezete nem hivatkozhat a „külön” jelző alkalmazásával más jogszabályra sem általánosan, sem a jogszabály típusának meghatározásával. Az SzMSz. a Jszer. 22. § (3) bekezdésével ellentétesen több helyen „külön rendeletre” hivatkozik. A Jszer. 129. § (1) bekezdése kimondja, hogy a melléklet több szinten tagolható. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése értelmében a melléklet tagolása során az első szint pozitív egész számokból képzett és arab számokkal kifejezett sorszámokkal megjelölt azonos szintű szerkezeti egységeket, minden további szint pedig az előző szintnek az adott szerkezeti egységeket tartalmazó szerkezeti egységének a megjelöléséhez szóköz nélkül kapcsolt pozitív egész számokból képzett és arab számokkal kifejezett sorszámokkal megjelölt azonos szintű szerkezeti egységekből áll.

Az SzMSz 4. melléklete több helyen a Jszer. 129. § (2) bekezdésével ellentétesen francia bekezdéssel vagy az 1. melléklet a latin ábécé kisbetűivel kerültek tagolásra.

A Hivatal a törvényességi felhívás alapján elkészítette a rendelet módosításának tervezetét, mely az előterjesztés melléklete.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. §-a értelmében a jogszabály előkészítője – a jogszabály feltételezett hatásaihoz igazodó részletességű – előzetes hatásvizsgálat elvégzésével felméri a szabályozás várható következményeit. Az előzetes hatásvizsgálat eredményéről a Kormány által előterjesztendő törvényjavaslat, illetve kormányrendelet esetén a Kormányt, önkormányzati rendelet esetén a helyi önkormányzat képviselő-testületét tájékoztatni kell.

A hatásvizsgálat során vizsgálni kell

a) a tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatását, különösen

aa) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásait,

ab) környezeti és egészségi következményeit,

ac) adminisztratív terheket befolyásoló hatásait, valamint

b) a jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményeit, és

c) a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételeket.

A jogszabály előkészítőjének feladata, hogy az előzetes hatásvizsgálat eredményét mérlegelje, és – a jogalkotás alapvető követelményei figyelembevételével – akkor tegyen javaslatot a jogszabály megalkotására, ha az a szabályozási cél eléréséhez feltétlenül szükséges.

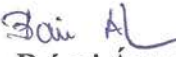
HATÁSVIZSGÁLAT
a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § alapján

A hatásvizsgálat során vizsgált feltételek:

- a) a tervezett jogszabály valamennyi jelentősnek ítélt hatása, különösen
- aa) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatásai: *a tervezetnek közvetlen társadalmi hatása nincs.*
 - ab) környezeti és egészségi következményei: *nincs*
 - ac) adminisztratív terheket befolyásoló hatásai: *nincs*
- b) a jogszabály megalkotásának szükségességét, a jogalkotás elmaradásának várható következményei: *Ha a kormányhivatal jogszabálysértést észlel, a törvényességi felügyelet körében legalább harminc napos határidő tűzésével felhívja az érintettet annak megszüntetésére. Az érintett a felhívásban foglaltakat köteles megvizsgálni és a megadott határidőn belül az annak alapján tett intézkedéséről vagy egyet nem értéséről a kormányhivatalt írásban tájékoztatni. A törvényességi felhívás eredménytelensége esetén a kormányhivatal a törvényességi felügyeleti eljárás egyéb eszközeinek alkalmazásáról mérlegelési jogkörben dönt.*
- c) a jogszabály alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek: *A rendelet alkalmazásához a szervezeti, tárgyi feltételek biztosítottak.*

Kérem, hogy az alábbi rendelet tervezetet elfogadni szíveskedjenek!

Nagyiván, 2025. augusztus 8.

B á r i Á g n e s
polgármester

Nagyiván Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 15/2025. (VIII. 14.) önkormányzati rendelete

az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2024. (X. 29.) önkormányzati rendelet módosításáról

[1] A rendeletmódosítás célja, hogy Nagyiván Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Kormányhivatal által törvényességi felügyeleti jogkörében megvizsgált rendelettel kapcsolatban észlelt jogszabálysértést megszüntesse.

[2] Nagyiván Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés d) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2024. (X. 29.) önkormányzati rendelet bevezetője helyébe a következő rendelkezés lép:

„Nagyiván Községi Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés d) pontjában, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 53. § (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:”

2. §

Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2024. (X. 29.) önkormányzati rendelet 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. §

Az Önkormányzat helyi kitüntetések és elismerő címet alapíthat, díszpolgári címet adományozhat.”

3. §

Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2024. (X. 29.) önkormányzati rendelet 18. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Meghívottként tanácskozási jog illeti meg az ülés meghatározott napirendi pontjához kapcsolódóan a meghívottak közül:

- a) az önkormányzati intézmények vezetőit,
- b) a napirendi pontok előadóit,
- c) akit egy-egy napirendi pont tárgyalására hívtak meg,
- d) a helyi önszerveződő közösségek (társadalmi szervezet, egyesület, alapítvány, stb.) képviselőit, a tevékenységi körüket érintő ügyek tárgyalása során.”

4. §

Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2024. (X. 29.) önkormányzati rendelet 43. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az Alpolgármester feladatköreit a Polgármester határozza meg. Az Alpolgármester feladatait társadalmi megbízatásban látja el.”

5. §

Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2024. (X. 29.) önkormányzati rendelet 48. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) A bizottság ülését az elnök hívja össze és vezeti. Az elnök akadályoztatása esetén az ülés összehívásáról és vezetéséről a bizottság korelnöke gondoskodik.”

6. §

Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2024. (X. 29.) önkormányzati rendelet a következő alcímmel egészül ki:

„27. A képviselő-testület hivatala

48/A. §

A képviselő-testület hivatala a Tiszaszőlősi Közös Önkormányzati Hivatal. A hivatal szervezetére és működésére, ellátandó feladat- és hatáskörére vonatkozó szabályokat a Tiszaszőlősi Közös Önkormányzati Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.”

7. §

Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2024. (X. 29.) önkormányzati rendelet III. Fejezete a következő alcímmel egészül ki:

„28. Társulások

48/B. §

(1) A Képviselő-testület a feladatainak hatékonyabb, célszerűbb, gazdaságosabb és ésszerűbb megoldása érdekében a következő, jogi személyiséggel rendelkező társulásokban vesz részt.

(2) A 4. § (1) bekezdés e) pontjában meghatározott társulás feladata: szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások biztosítása.

(3) A 4. § (1) bekezdés f) pontjában meghatározott társulás feladata: a települési hulladék átvétele, összegyűjtése, elszállítása és kezelése.

(4) A társulásokban való együttműködés részletes szabályait a társulási megállapodás, valamint az adott társulás Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

(5) A társulási tanácsokban az Önkormányzatot a polgármester képviseli.”

8. §

Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2024. (X. 29.) önkormányzati rendelet 49. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„49. §

A képviselő-testület az önkormányzati vagyontárgyak számbavételét, elidegenítését, megterhelését, vállalkozásba vitelét, illetőleg más célú hasznosítását az önkormányzat vagyonáról és vagyongazdálkodásának szabályairól szóló 9/2004. (IV. 15.) önkormányzati rendeletben szabályozza.”

9. §

(1) Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2024. (X. 29.) önkormányzati rendelet 1. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

(2) Az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2024. (X. 29.) önkormányzati rendelet 4. melléklete helyébe a 2. melléklet lép.

10. §

Hatályát veszti az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2024. (X. 29.) önkormányzati rendelet

- a) 2. § (2) bekezdése,
- b) 46. § (2) bekezdése.

11. §

Ez a rendelet 2025. augusztus 15-én lép hatályba, és 2025. augusztus 16-án hatályát veszti.

Kötelező önkormányzati feladatok

**A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló
2011. évi CLXXXIX. tv. 13. § (1) bekezdés alapján**

A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő – ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése,
4. törvényben meghatározott kivételekkel az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
5. környezet – egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsalóirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó- művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
9. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
10. lakás- és helyiséggazdálkodás;
11. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásnak és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
12. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
13. honvédelem, polgár védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
14. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
15. a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
16. sport, ifjúsági ügyek;
17. nemzetiségi ügyek;
18. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
19. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
20. víziközmű – szolgáltatás, amennyiben a víziközmű – szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.
21. támogatja a lakosság önszerveződő közösségeit, együttműködik e közösségekkel, biztosítja a helyi közügyekben való széles körű állampolgári részvételt;
22. erősíti a település önfenntartó képességét, feltárja lehetőségeit és hasznosítja saját erőforrásait.

Pénzügyi és Társadalompolitikai Bizottság feladata

1. A Bizottság tagjainak névsorát az Önkormányzat hivatalos honlapja a <https://nagyivan.hu> tartalmazza.
2. A Bizottság feladatai az önkormányzati törvényben és egyéb jogszabályokban foglaltak alapján:
 - 2.1. véleményezi a Szervezeti és Működési Szabályzatot, szükség esetén javaslatot tesz annak módosítására;
 - 2.2. véleményezi és ellenőrzi az éves pénzügyi tervek költségvetési előirányzatait, az intézmények részére biztosított keretszámok elosztását és felhasználását;
 - 2.3. véleményezi és ellenőrzi a féléves és éves költségvetési beszámolókat;
 - 2.4. véleményezi az önkormányzatot érintő adókkal kapcsolatos javaslatokat;
 - 2.5. ellenőrzi az önkormányzat vagyonával való gazdálkodást;
 - 2.6. véleményezi az önkormányzati intézmények alapítását, összevonását, megszüntetésének indokoltságát;
 - 2.7. véleményt nyilvánít és javaslatot tesz önkormányzati hitelfelvétel ügyében;
 - 2.8. véleményt nyilvánít vállalkozásban való részvételtől önkormányzati vagyont érintő ügyekben;
 - 2.9. véleményezi a polgármesteri illetményre, alpolgármesteri, képviselői tiszteletdíjra vonatkozó javaslatot;
 - 2.10. javaslatot tesz kommunális és közüzemi díjak mértékére, közterület használati díjak, bérleti díjak és egyéb díjak, tarifák összegére;
 - 2.11. figyelemmel kíséri a helyi közúti feladatok ellátását, a kommunális szolgáltatás helyzetét (vízellátás, szennyvíz, szemét elhelyezés);
 - 2.12. figyelemmel kíséri és ellenőrzi a temetők fenntartását, a temetkezési szolgáltatások ellátását;
 - 2.13. véleményezi a környezetvédelmi és közműfejlesztési javaslatokat, terveket;
 - 2.14. javaslatot tesz utcanevek megváltoztatására, emléktáblák elhelyezésére, közterületek elnevezésére;
 - 2.15. véleményt nyilvánít a község címerének használatával kapcsolatban;
 - 2.16. javaslatot tesz a község által adományozható díjra;
 - 2.17. ellátja a vagyonnyilatkozatok nyilvántartásával, vizsgálatával kapcsolatos ügyeket;
 - 2.18. összeférhetlenségi ügyek vizsgálata;
 - 2.19. méltatlansággal kapcsolatos ügyek kivizsgálása és javaslattevés a képviselő-testület felé;
 - 2.20. közreműködik az egyszerű közbeszerzési eljárások lebonyolításában;
 - 2.21. figyelemmel kíséri a község egészségügyi ellátását végző háziorvosi-, védőnői-, fogorvosi szolgálat működését, a község közegészségügyi helyzetét, a köztisztaság állapotát;
 - 2.22. ellenőrzi az egészségügyi intézmények működését;
 - 2.23. ellenőrzi az oktatási és közművelődési intézmények működését;
 - 2.24. vélemény nyilvánít egészségügyi-, oktatási és közművelődési intézmények átszervezésével, névváltoztatásával, intézmények vezetőinek kinevezésével kapcsolatban;
 - 2.25. javaslatot tesz kulturális rendezvények megtartására, évfordulók megünneplésére, - segíti az önszerveződő közösségek, szervek, szervezetek és egyesületek munkáját.

Részletes indokolás

Az 1–11. §-hoz, az 1. mellékletéhez és a 2. mellékletéhez

Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Törvényességi Felügyeleti Osztály a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 132. § (3) bekezdés b) pontja szerint - a kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárásában vizsgálja az érintett döntéseinek jogszerűségét - törvényességi felügyeleti jogkörében megvizsgálta Nagyiván Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 5/2024. (X.29.) önkormányzati rendeletét (a továbbiakban: SzMSz).

A vizsgálat során megállapításra került, hogy az SzMSz jogszabálysértő. Minderre tekintettel az Mötv. 134. S (1) bekezdése alapján felhívta az önkormányzat figyelmét, hogy 2025. szeptember 10. napjáig tárgyalja meg a törvényességi felhívásban foglaltakat és szüntesse meg a jogszabálysértést, a jövőben tartózkodjon a hasonló jellegű jogszabálysértések elkövetésétől és intézkedéséről (vagy egyet nem értéséről) legkésőbb a törvényességi felhívásban megjelölt határidő leteltét követő 3 napon belül értesítéssel legyen.

ELŐTERJESZTÉS
a lakások bérletéről, valamint elidegenítéséről

Tisztelt Képviselő-testület!

Nagyiván Községi Önkormányzat tulajdonában lévő **lakások bérletéről, valamint elidegenítésének feltételeiről jelenleg Szabályzat rendelkezik.** A Szabályzat tartalma, illetve a bérleti díjak mértékének **felülvizsgálata indokoltta vált**, így Hivatalom a felülvizsgálatot elvégezte.

A lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény 79. § (2) bekezdése szerint, községi önkormányzatnak nem kell rendeletben megállapítani az önkormányzati lakások és helyiségek bérletére, elidegenítésére vonatkozó szabályokat, ha a **tulajdonában lévő lakások száma, illetőleg helyiségek esetében a bérbeadás útján hasznosított helyiségek száma nem haladja meg a húszat.** Önkormányzatunkat rendeletalkotási kötelezettség nem terheli. Az új Szabályzat az előterjesztés melléklete.

Az önkormányzati lakások **lakbérének mértékét**

- a) szociális helyzet alapján, vagy
- b) költségelven, vagy
- c) piaci alapon történő bérbeadás figyelembevételével állapíthatja meg. **Önkormányzatunk esetében a lakások szociális helyzet alapján történő bérbeadására továbbra sem kerülne sor.** Viszont a **piaci alapon történő bérbeadás új elemként** szerepelne a Szabályzatban.

A jelenlegi szabályozás szerint 2023. január 1. napjától kezdődően a **költségelvű bérbeadás esetében 300 Ft/m²/hó a lakbér mértéke.** Ennek összegét **célszerű felülvizsgálni.** A költségelven bérbe adott lakás lakbérének mértékét a lakás alapvető jellemzői alapján **úgy kell megállapítani,** hogy a bérbeadónak az épülettel, az épület központi berendezéseivel és a lakással, a lakásberendezésekkel kapcsolatos **ráfordításai megtérüljenek.**

A **piaci alapon bérbe adott lakás lakbérének mértékét** úgy kell megállapítani, hogy az önkormányzat ebből származó bevételei **nyereséget is tartalmazzanak.** A Szabályzat mellékletében meg kell határozni esetünkben ennek a mértékét is.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a Szabályzat megtárgyalására, valamint a lakbér mértékének meghatározására.

H a t á r o z a t i j a v a s l a t:

Nagyiván Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Nagyiván Községi Önkormányzat tulajdonában lévő lakások bérletéről, valamint elidegenítéséről szóló Szabályzatot 2025. október 1. napi hatályosulással az alábbi bérleti díjak összegével

költséggelven ____ Ft/m²/hó

piaci alapon ____ Ft/m²/hó

elfogadja.

Nagyiván Községi Önkormányzat Képviselő-testülete felhatalmazza a polgármestert, hogy a Szabályzat tartalmáról, valamint a bérleti díj változásról értesítse a jelenlegi bérlőket és gondoskodjon a szerződések módosításáról.

Határidő: azonnal

Felelős: Bári Ágnes polgármester

Nagyiván, 2025. augusztus 8.

Bári Ágnes
polgármester

SZABÁLYZAT

Nagyiván Községi Önkormányzat tulajdonában lévő lakások bérletéről, valamint elidegenítéséről

A Szabályzat hatálya kiterjed a Nagyiván Községi Önkormányzat (a továbbiakban: önkormányzat) tulajdonában álló lakásokra, kivéve az önkormányzati intézmények rendelkezésére bocsátott helyiségekre.

A Szabályzat hatálya alá tartozó lakások tekintetében a bérbeadói hozzájárulást és a bérbeadói jogokat a polgármester gyakorolja.

I.

Általános szabályok

- 1) Az önkormányzat a bérbeadói jogát Hivatalán keresztül gyakorolja, mely ennek keretében:
 - a) nyilvántartja a bérleményeket (2. melléklet)
 - b) gondoskodik a bérleti szerződés megkötéséről és a bérlemény bérlő részére történő átadásról, a szerződés lejáratát követően pedig annak visszavételezéséről;
 - c) ellátja a lakások helyiségek karbantartásával, felújításával kapcsolatos feladatokat;
 - d) gondoskodik a bérleti díj nyilvántartásáról beszedéséről, a határidőben nem fizetők felszólításáról;
 - e) a rendeltetésszerű és gondos használatot, valamint a szerződésben foglalt kötelezettségek teljesítését évente legalább egyszer előzetes értesítés alapján – a bérlő szükségtelen háborítása nélkül – ellenőrzi. A bérlő az ellenőrzést tűrni köteles.
- 2) Az önkormányzati lakások szociális helyzet alapján történő bérbeadására nem kerül sor. A lakásbérlet nem szociális jellegű, községi érdekből szakember számára pályázat kiírása nélkül létesül.
- 3) Az önkormányzati tulajdonban lévő lakás bérbeadható:
 - a) költségelven:
 - a.a az önkormányzat intézményével vagy hivatalával köztisztviselői, közalkalmazotti jogviszonyban, munkaviszonyban vagy más címen foglalkoztatási jogviszonyban (továbbiakban: *szolgálati jogviszonyban*) álló;
 - a.b a településen kötelező önkormányzati vagy állami feladatot, közfeladatot vagy közszolgáltatást más állami szervvel szolgálati jogviszonyban vagy *egyéb jogviszony* keretében ellátó személy részére,

- b) piaci alapon meghatározott lakbérű bérlakások bérbeadásával.
- 4) A bérbeadás feltétele, hogy a kérelmező vagy házastársa és velük együtt élő kiskorú gyermeke önálló lakással nem rendelkezik a településen.
 - 5) Az önkormányzattal szolgálati jogviszonyban álló házastársak részére csak egy lakás adható bérbe.
 - 6) Lakás nem lakás céljára csak kivételes esetben közérdekből, illetve a település lakosságát, vagy a lakosság szélesebb körét érintő, a helyi közszolgáltatás érdekeit szolgáló feladatok megoldása céljából és legfeljebb 2 év időtartamra adható bérbe. Az ilyen irányú kérelemnek tartalmaznia kell a lakásban folytatni kívánt tevékenységek leírását, helyigényét, indokoltságát, a lakás esetleges átalakítására vonatkozó elképzeléseket az eredeti állapot visszaállításának vállalására irányuló nyilatkozattal együtt.
 - 7) Önkormányzati bérlakásokra csak határozott idejű bérleti szerződés köthető. A bérleti szerződést írásba kell foglalni. Ennek időtartama legfeljebb 5 év.
 - 8) A bérleti szerződés 5 évente újabb 5 évvel meghosszabbítható, ha a bérlőnek lakbértartozása nincs és a jogosultság feltételei továbbra is fennállnak.
 - 9) A bérbeadó társbérlet létrejöttét eredményező bérleti szerződést nem köthet. A bérlő a lakást vagy annak egy részét albérletbe nem adhatja, bérletársi jogviszonyt nem létesíthet a bérleti jog folytatására tartási szerződést nem köthet.
 - 10) A lakásba a bérlő a bérbeadó írásbeli hozzájárulásával befogadhatja:
 - a) élettársát, amennyiben az a település és az ország területén másik beköltözhető lakással nem rendelkezik,
 - b) testvérét, ha a befogadás után a család minden tagja részére legalább 6 m² nagyságú lakóterület még biztosítható.

II.

A lakásbérlet

- 1) A bérbeadó a lakást a bérlő részére leltár szerint adja át. A lakás átadásakor észlelt hibák, hiányosságok megszüntetéséről a bérbeadó köteles gondoskodni. A leltárban fel kell tüntetni a lakás, illetve a lakásberendezések tényleges állapotát, valamint a bérlő esetleges észrevételeit. A bérlő az átvételt a leltár aláírásával köteles elismerni.
- 2) A lakásbérleti szerződés fennállása alatt a bérlő köteles életvitelszerűen a lakásban lakni. Ezen feltételt a szerződésnek is tartalmaznia kell azzal a kikötéssel, hogy a bérlő a lakásból történő két hónapot meghaladó távollétét és annak időtartamát köteles írásban a bérbeadó részére bejelenteni. Nem mondható fel a bérleti szerződés:
 - a) a bérlő által bejelentett – különösen: egészségügyi ok, munkahely megváltozása, tanulmányok folytatása miatt – történő távolléte alatt,
 - b) ha a bérlő a bejelentést menthető okból mulasztotta el és a változásról, valamint a mulasztás okáról a bérbeadót annak felhívására 8 napon belül írásban tájékoztatja.

- 3) A bérelő köteles gondoskodni a lakás:
 - a) burkolatainak, nyílászáróinak karbantartásáról;
 - b) berendezési tárgyainak (pl.: csaptelepek, fürdőszoba berendezések stb.) javításáról, pótlásáról vagy cseréjéről
 - c) főző-, fűtő és vízmelegítő készülékeinek javíttatásáról, nem rendeltetésszerű használat miatt szükségessé váló pótlásáról, cseréjéről;
 - d) elektromos-, gáz-, főző, fűtő és vízmelegítő berendezéseinek állapotát szükség szerint, illetve a lakás átadását megelőzően szakemberrel történő vizsgálatáról.
- 4) Ha a lakásban vagy annak berendezéseiben, hozzátartozó építményekben a bérelő vagy vele együtt lakó személyek magatartása miatt kár keletkezik, a bérbeadó a bérletől a hiba kijavítását vagy a kár megtérítését követelheti.
- 5) A bérelő a Nagyiván Községi Önkormányzat képviselő-testületének külön hozzájárulása esetén a lakást saját költségén átalakíthatja, korszerűsítheti. Az erre irányuló kérelemben meg kell jelölni a tervezett munkákat, valamint azok költségét, elvégzésének tervezett idejét, engedélyköteles munka esetén csatolni szükséges a vonatkozó engedélyeket.
- 6) A bérelő saját költségén elvégzett átalakítás, korszerűsítés igazolt költsége egyösszegű bérleti díj befizetésként kerül beszámításra, a munka elvégzése és a költségek igazolását követő hó első napjától kezdődően. Az átalakítás, korszerűsítés igazolt – és egyösszegű bérleti díjként még be nem számított – költsége a bérelő részére kifizetésre kerül, ha a bérleti jogviszony az egyösszegű bérleti díj befizetéssel érintett időszak előtt vagy alatt megszűnik.
- 7) A bérbeadó engedélye nélkül végzett munkák költségei nem vállalhatóak át. A bérelő – indokolt esetben – az eredeti állapot helyreállítására kötelezhető.
- 8) E Szabályzat szerint:
 - a) a lakás átalakítása: a lakás műszaki megosztása, alapterületének és lakószobák számának megváltoztatása (bővítése, csökkentése), továbbá a lakás alaprajzi beosztásának, helyiségei számának, illetőleg rendeltetésének megváltoztatása.
 - b) a lakás korszerűsítése: egyedi gáz-, vagy elektromos fűtő, illetőleg melegvíz-szolgáltató berendezés felszerelése, továbbá a lakás komfortfokozatát növelő egyéb építési, szerelési munkák elvégzése.
- 9) A határozott időre szóló bérleti szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetése esetén, illetve a bérleti jogviszonynak a határozott idő elteltével történő megszűnésekor a bérelő pénzübeli térítésre nem tarthat igényt, a lakást minden további feltétel nélkül el kell hagynia.
- 10) A lakásbérleti szerződés megszűnése után a lakásban visszamaradó személy – a bérleti jog folytatására jogosult kivételével – bérletben való elhelyezésre nem tarthat igényt. A bérleti jog folytatására jogosult bérelő közeli hozzátartozója, ha a bérleti jogviszony létrejöttére vonatkozó követelményeknek megfelel.
- 11) Az elhunyt bérelő özvegye a gyermeke a bérelő halála után legfeljebb 6 hónapig bérelheti a lakást a korábbi bérleti szerződésben foglalt feltételekkel feltéve, hogy a bérelő halálának időpontjában állandó jelleggel és életvitelszerűen a lakásban lakott.

- 12) A lakást jogcím nélkül használó a lakbérrel azonos összegű lakáshasználati díjat köteles fizetni a bérbeadónak. A jogcím nélküli használat kezdetétől számított harmadik hónap első napjától – ha a jogcím nélküli lakáshasználó elhelyezésre nem tarthat igényt – a lakáshasználati díj a lakbér összegének kétszeresére, három hónap elteltével pedig háromszorosára növekszik.
- 13) A havi lakbér összege a lakás hasznos alapterülete és az 1m²-re jutó bérleti díj szorzata. A lakbér mértékét az *1. melléklet* tartalmazza.
- 14) A lakbér a kerekítés szabályai szerint kerül megállapításra, befizetését a tárgy hónapot követő hónap 15. napjáig kell teljesíteni.
- 15) Költség alapon meghatározott lakbérű lakás csak lakás céljára hasznosítható.

III. Az önkormányzati lakások és helyiségek elidegenítése

- 1) Az önkormányzati lakás a következő feltételek együttes fennállása esetén idegeníthető el:
 - a) az elidegenítés nem ellentétes a lakás- és helyiséggazdálkodási érdekekkel,
 - b) az önkormányzat az ingatlant elidegenítésre kijelölte,
 - c) az ingatlan tulajdoni helyzete rendezett,
 - d) a használatbavételi engedély jogerőre emelkedésétől, önkormányzati tulajdonba kerülésétől vagy teljes felújításától számított öt év eltelt.
- 2) Nem idegeníthető el a lakóépület, ha:
 - a) elidegenítési és terhelési tilalom áll fenn,
 - b) annak felújításáról, átalakításáról, korszerűsítéséről vagy bontásáról az illetékes szerv már döntött
- 3) A lakások és helyiségek értékesítésre történő kijelöléséről a képviselő-testület dönt.
- 4) Az elidegeníthető lakás árának megállapítása ingatlanforgalmi szakértő által megállapított helyi forgalmi érték alapján történik.
- 5) Ha a lakást vagy helyiséget nem elővásárlásra jogosult vásárolja meg, úgy azt a helyben szokásos módon értékesítésre kell meghirdetni.
- 6) Az elidegeníthető lakásra elővásárlási jog illeti meg:
 - a) a bérlőt,
 - b) a bérlőtársakat egyenlő arányban.
- 7) A lakás elidegenítésre történő kijelölésétől számított 30 napon belül az elővásárlás jog jogosultjának nyilatkoznia kell, hogy elővásárlási jogával kíván-e élni. A szerződést a nyilatkozattételtől számított 60 napon belül meg kell kötni. Amennyiben nem nyilatkozik, vagy elővásárlási jogával nem él, a lakás harmadik személy részére értékesíthető, ebben az esetben az eladási ár nem lehet kevesebb a lakott forgalmi értéknél.
- 8) Üresen álló lakás értékesítése esetén:
 - a) a vételár a forgalmi értéknél nem lehet alacsonyabb;

- b) annak a személynek a részére kell elidegeníteni, aki a forgalmi értékhez viszonyítva a legmagasabb vételár ajánlatot, vagy összességében véve a legelőnyösebb ajánlatot teszi.
- 9) A lakás eladási ára elővásárlási jogra jogosult esetén azonos a helyi forgalmi értékkel. Ha a lakást az elővásárlási jog jogosultja vásárolja meg a lakás eladási árából 5 % árengedmény illeti meg.
- 10) Lakások elidegenítéséből származó bevételeket elsősorban az önkormányzati tulajdonában és kezelésében maradó lakások, helyiségek felújítására, korszerűsítésére, átalakítására, illetőleg lakásépítésre, lakásvásárlásra, lakáscélú támogatásra, valamint településrendezési terv szerint lakóövezetbe sorolt területek közművesítésére, építési telkek kialakítására kell fordítani.
- 11) Az önkormányzati tulajdonú lakások értékesítéséből származó bevételek konkrét felhasználását a képviselő-testület határozza meg az adott éves költségvetés elfogadásakor.
- 12) Az adott éves felhasználható keretösszeg alapja a költségvetés elfogadásakor az értékesítésre kijelölt lakásokból származó bevétel.
- 13) Az önkormányzati tulajdonú lakások értékesítéséből származó bevételek felhasználásáról az adott költségvetési évet követő zárszámadás keretében kell jelentést adni.
- 14) Az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanok értékesítését a bérbeadó készíti elő és köti meg az adásvételi szerződéseket. Ezt megelőzően:
- a) gondoskodik az ingatlanok társasházzá alakításáról, értékbecsléséről,
 - b) az ajánlattétel során tájékoztatja a jogosultat a vételárról és a fizetési feltételekről,
 - c) intézi a szerződéskötéssel, a vételár befizetésével, a részletfizetés előírásával, nyilvántartásával kapcsolatos teendőket.
- 15) Az adásvétellel kapcsolatos pénzügyi feladatokat a bérbeadó végzi.

Jelen szabályzatban nem rendezett kérdésekben, illetve vitás ügyek vonatkozásában a Polgári Törvénykönyv rendelkezései az irányadók.

Jelen szabályzat 2025. október 1. napján lép érvénybe.

Nagyiván, 2025. augusztus 8.

Bári Ágnes
polgármester

Záradék:

Nagyiván Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a ___/2025. (VIII. 14.) önkormányzati testületi határozattal elfogadta.

Nagyiván, 2025. augusztus ___.

Szabó-Nagy Andrea
kirendeltségvezető

1. melléklet

Bérleti díjak

	Lakás, hasznos alapterületre vetítve:
költségelven	___ Ft/m ² /hó
piaci alapon	___ Ft/m ² /hó

2. melléklet

Ingatlanok

megnevezés	helyrajzi szám	terület (m ²)	cím
Lakóház, udvar, gazdasági épület	6	2922	Fő út 75.
Lakóház, udvar	10/1	409	Fő út 83.
Lakóház, udvar, gazdasági épület	302/2	561	Örsi út 2.
Lakóház, udvar, gazdasági épület	408	767	Hősök tere 4/B.

Nagyiván Községi Önkormányzat
Polgármesterétől
5363 Nagyiván, Hősök tere 5.

Készítette: Szabó-Nagy Andrea

ELŐTERJESZTÉS
konzorciumi együttműködési megállapodásról

Tisztelt Képviselő-testület!

Nagyiván Községi Önkormányzat Képviselő-testület a 2025. április 17-i ülésén a 25/2025. (IV. 17.) önkormányzati testületi határozatával megerősítette a polgármester által tett szándéknyilatkozatot, mely szerint Nagyiván Község részvételével a Versenyképes Járások program végrehajtási rendszeréről szóló 2/2025. (II.28.) KTM rendelet I. Fejezet 3.§ (1) bekezdésében foglalt rendelkezésre figyelemmel a Térségi közszolgáltatások fejlesztése célterületen megfogalmazott szociális ellátás fejlesztése c. fejlesztési igény vonatkozásában Tiszafüred Járás települései konzorciumot hoznak létre.

A konzorciumi együttműködési megállapodás az előterjesztés melléklete.

A Konzorcium központi ügyintézési helyeként a Felek a 5362 Tiszaörs Hősök tere 5. szám alatti hivatalt jelölik ki. A Konzorcium Tagjai maguk közül Tiszaörs Községi Önkormányzatát választják a Konzorcium vezetőjévé. Nagyiván Községi Önkormányzat esetében a tevékenységre jutó elszámolható költség és a támogatás összege 19 468 728 Ft. Önkormányzatunk esetében a kapcsolattartó a Megállapodás, valamint a támogatási szerződés teljesítésének időtartamára Bári Ágnes polgármester.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet a konzorciumi együttműködési megállapodást támogatni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

Nagyiván Községi Önkormányzat Képviselő-testülete a Versenyképes Járások program végrehajtási rendszeréről szóló 2/2025. (II.28.) KTM rendelet I. Fejezet 3.§ (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel Versenyképes Járások Program Szociális ellátás fejlesztése projekt megvalósítása érdekében

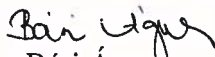
- Tiszaörs Községi Önkormányzattal,
- Tiszaigar Községi Önkormányzattal,
- Tiszaszőlős Községi Önkormányzattal és
- Tiszaderzs Községi Önkormányzattal

konzorciumi együttműködési megállapodást köt a melléklet szerinti tartalommal.

Nagyiván Községi Önkormányzat Képviselő-testülete felhatalmazza a polgármestert a konzorciumi együttműködési megállapodás aláírására.

Határidő: azonnal
Felelős: Bári Ágnes polgármester

Nagyiván, 2025. augusztus 8.

Bári Ágnes
polgármester

KONZORCIUMI EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS

Támogatásban részesített projekt megvalósítására

1. Preambulum

A Konzorcium (a továbbiakban Konzorcium) a(z) Versenyképes Járások Program tárgyú felhívására támogatási kérelmet nyújt be. A projekt címe: Szociális ellátás fejlesztése (továbbiakban Projekt), melynek megvalósítására, a Konzorcium tagjai az alábbi konzorciumi együttműködési megállapodást (a továbbiakban Megállapodás) kötik:

2. Szerződő felek

A Konzorcium tagjai (a továbbiakban együtt Tagok):

Szervezet neve:	Tiszaörs Községi Önkormányzat
Postacím:	5362 Tiszaörs, Rákóczi út 7.
Székhely:	5362 Tiszaörs, Hősök tere 5.
Azonosító szám (PIR):	733117
Adószám:	15733115-2-16
Aláírássra jogosult képviselője:	Bacsa Sándor polgármester
Számlavezető pénzügyintézet neve:	MBH Bank Nyrt.
Számlaszám:	70100059-11068628

Szervezet neve:	Nagyiván Községi Önkormányzat
Postacím:	5363 Nagyiván, Hősök tere 5.
Székhely:	5363 Nagyiván, Hősök tere 5.
Azonosító szám (PIR):	733238
Adószám:	15733232-2-16
Aláírássra jogosult képviselője:	Bári Ágnes polgármester
Számlavezető pénzügyintézet neve:	MBH Bank Nyrt.
Számlaszám:	70100080-11068714

Szervezet neve:	Tiszaigar Községi Önkormányzat
Postacím:	5361 Tiszaigar, Rákóczi út 19.
Székhely:	5361 Tiszaigar, Rákóczi út 19.
Azonosító szám (PIR):	733249
Adószám:	15733249-2-16

Aláírássra jogosult képviselője:	Kovácsné Szabó Tünde polgármester
Számlavezető pénzintézet neve:	MBH Bank Nyrt.
Számlaszám:	70100011-11083511

Szervezet neve:	Tiszaszőlős Községi Önkormányzat
Postacím:	5244 Tiszaszőlős, Fő út 21.
Székhely:	5244 Tiszaszőlős, Fő út 21.
Azonosító szám (PIR):	736217
Adószám:	15736211-2-16
Aláírássra jogosult képviselője:	Soltész András polgármester
Számlavezető pénzintézet neve:	MBH Bank Nyrt.
Számlaszám:	

Szervezet neve:	Tiszaderzs Községi Önkormányzat
Postacím:	5243 Tiszaderzs, Fő út 19.
Székhely:	5243 Tiszaderzs, Fő út 19
Azonosító szám (PIR):	733205
Adószám:	15733201-2-16
Aláírássra jogosult képviselője:	Fótosné Czeglédi Zsuzsanna polgármester
Számlavezető pénzintézet neve:	MBH Bank Nyrt.
Számlaszám:	70100035-11055956

Szervezet neve:	
Postacím:	
Székhely:	
Azonosító szám (PIR):	
Adószám:	
Aláírássra jogosult képviselője:	
Számlavezető pénzintézet neve:	
Számlaszám:	

a továbbiakban együttesen, mint Felek vagy a Konzorcium tagjai.

A Konzorcium neve és az ügyintézés helye

A Felek a Konzorcium nevét az alábbiakban határozzák meg:

Versenyképes Járások Program KONZORCIUM

A Konzorcium központi ügyintézési helyeként a Felek a következő címet jelölik meg:

5362 Tiszaörs Hősök tere 5.

A Konzorcium Tagjai maguk közül Tiszaörs Községi Önkormányzatát választják a Konzorcium vezetőjévé (továbbiakban Konzorciumvezető). A Konzorciumvezető a Projekt megvalósítása, valamint a Konzorcium fenntartása és megfelelő működtetése érdekében koordinálja a Konzorcium működését.

3. A Konzorcium időtartama

A Felek megállapodnak abban, hogy jelen Konzorciumot határozott időre hozzák létre a hivatkozott pályázati eljáráshoz kapcsolódó támogatási kérelem benyújtásának idejére, továbbá a támogatási kérelem elfogadása esetén a támogatási szerződés hatályosságának idejére. Felek mindaddig nem jogosultak a Konzorcium semmilyen formában történő megszüntetésre, amíg a Konzorcium által már megkötött szerződés teljesítése meg nem történt és a szerződés bármely okból megszűnésre nem került.

Jelen szerződés megszűnik:

- a.) vagy a támogatási kérelem Konzorcium tekintetében történő elutasításáról szóló és a konzorciumi képviselőhöz érkező értesítés kézhezvételének napjával,
- b.) vagy a pályázat Konzorcium tekintetében történő támogatói kérelem elfogadása esetén a pályázatban kiírt kötelezettségek teljesítésének záró időpontig,
- c.) vagy a kiíró által a pályázat eredménytelenségének kihirdetése napjával, amennyiben újabb pályázat kiírására azonos feltételekkel nem kerül sor,
- d.) vagy a pályázat kiíró általi visszavonásának kihirdetése napjával.

A Felek rögzítik, hogy a Konzorcium új tagok felvételével nem bővíthető.

Szerződő felek, figyelemmel a projekt volumenére megállapodnak, hogy jelen szerződésük felmondására nem jogosultak, elállási jogot nem gyakorolhatnak, a közös támogatási kérelmet vissza nem vonhatják.

4. A Megállapodás tárgya, egyetemleges felelősségvállalás

Felek megállapodnak abban, hogy a jelen megállapodás Preambulumában foglaltakat kizárólagosan közösen hajtják végre, kizárólagos elsőbbséget biztosítva egymásnak és a közös

fellépésüknek. Ennek keretében a Felek jelen megállapodás és közös támogatási kérelem benyújtásának, Preambulumában meghatározott célok érdekében, a jelen megállapodás és ezen megállapodásban rögzített konkrét projektekre történő aktualizálásában foglaltak szerint, együttes és egyetemleges eljárást és teljesítést és felelősségvállalást kötnek ki. A Felek rögzítik, hogy az a Konzorcium tagjai, a támogatási kérelem elfogadása esetén a szerződésben vállalt valamennyi kötelezettség teljesítéséért a Kiíró felé egyetemleges felelősséget vállalnak.

5. A Tagok jogai és kötelezettségei

5.1. A Megállapodás aláírásával a Tagok kijelentik, hogy a támogatási kérelem szakmai, műszaki tartalmát ismerik, azt magukra nézve kötelezőnek ismerik el, továbbá tudomásul veszik, hogy az abban foglalt kötelezettségek minden Tagra nézve kötelező érvényűek.

A Megállapodás aláírása kifejezi továbbá a Tagok azon szándékát is, hogy a Projekt befejezését követően a Projektben meghatározott célok megvalósítása érdekében a támogatási kérelemben és a támogatási szerződésben leírtaknak megfelelően a fenntartási időszakban is együttműködnek, és az addig elért eredmények további folyamatos fenntartását saját anyagi eszközeikkel biztosítják.

A Tagok a Megállapodás aláírásával a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:11. §-a és 6:15. §-a alapján meghatalmazzák a Konzorciumvezetőt, hogy a támogatási szerződést, és annak esetleges módosításait, valamint a kifizetési kérelem részeként benyújtandó dokumentumokat nevükben és helyettük benyújtsa. A tagok nevére szóló benyújtandó dokumentumokat a tagok kötelesek megfelelően aláírni, illetve a jogszabályban meghatározott esetekben záradékolni.

Az előzőekben nem szereplő egyéb nyilatkozatok megtétele előtt a Konzorciumvezető biztosítja, hogy a Tagok a nyilatkozat tartalmát megismerjék és elfogadják olyan időben, hogy a nyilatkozatot a Támogató jogszabályban vagy támogatási szerződésben meghatározott határidőben megkapja.

Amennyiben a támogatási szerződés módosítását eredményező, előre nem látható, jogszabályi körülmény stb. merül fel, a Tagok kötelesek azt a Konzorciumvezetőnek jelezni, illetve egyeztetni egymással a módosítás kérelmezését megelőzően. A Konzorciumvezető köteles biztosítani, hogy a Tagok a Támogató által küldött támogatási szerződés módosításának tervezetét előzetesen elfogadják.

A támogatási szerződésben rögzített kötelezettségek a projekt szintjén értendők. A Konzorciumvezető a Megállapodás aláírásával kötelezettséget vállal arra, hogy a támogatási szerződés másolatát és annak esetleges módosításait a támogatási szerződés mindkét fél által aláírt példányának kézhezvételét követő 5 munkanapon belül megküldi a Tagoknak.

5.2 A Tagok a Projekt megvalósítása során kötelesek együttműködni, egymás, a jelen Megállapodásban, illetve a támogatási kérelemben vállalt kötelezettségeinek teljesítését elősegíteni, a teljesítéshez szükséges információt megadni.

A Konzorciumvezető kötelezi magát arra, hogy a Támogatónak, és a Projekt megvalósításának ellenőrzésére jogszabály és a támogatási szerződés alapján jogosult szervezetnek a Projekt megvalósításával kapcsolatos bármilyen közléséről a Tagokat tájékoztatja.

A Tagok kötelesek tájékoztatni a Konzorciumvezetőt, ha a Projekt keretében általuk vállalt tevékenység megvalósítása akadályba ütközik, meghiúsul, vagy késedelmet szenved, illetve bármely olyan körülményről, amely a Projekt megvalósítását befolyásolja.

A költségvetést érintő változások bejelentését, valamint az azt alátámasztó dokumentációt a tagonként meghatározott támogatási összegre vonatkozóan a Tag maga készíti el, és továbbítja a Konzorciumvezetőnek, aki – szükség esetén – a projektszintű dokumentumokon átvezeti a változást és benyújtja a Támogatónak, mellékelve a Tag által elkészített dokumentációt.

Amennyiben a Támogató a Projekttel kapcsolatban tájékoztatást kér a Konzorciumvezetőtől, a Konzorciumvezető felhívására a Tagok kötelesek a Projekt keretében általuk vállalt tevékenységről a megfelelő információt olyan határidőben megadni, hogy a Konzorciumvezető a Támogató által megszabott határidőben a kért tájékoztatást megadhasssa.

5.3. A Projekt megvalósítása érdekében a Tagok az alábbi tevékenységek megvalósítását vállalják, a Projektben foglalt tevékenységekkel, műszaki, szakmai tartalommal, illetve költségvetéssel összhangban:

	Tag neve	Tevékenység	A tevékenységre jutó elszámolható költség	A tevékenységre jutó támogatás összege
1.	Tiszaörs Községi Önkormányzat	Szociális ellátás fejlesztése	27.485.136	27.485.136
2.	Nagyiván Községi Önkormányzat	Szociális ellátás fejlesztése	19.468.728	19.468.728
3.	Tiszaigar Községi Önkormányzat	Szociális ellátás fejlesztése	15.563.755	15.563.755
4.	Tiszaszőlős Községi Önkormányzat	Szociális ellátás fejlesztése	25.267.162	25.267.162
5.	Tiszaderzs Községi Önkormányzat	Szociális ellátás fejlesztése	20.208.334	20.208.334

A Tagok felelnek az általuk vállalt, jelen pontban részletezett feladatoknak az elvégzéséért.

5.4. A támogatás igényléséhez szükséges, a Projekt előrehaladásáról és eredményeiről szóló információkat is tartalmazó kifizetési kérelmeket, záró kifizetési kérelmet és projekt fenntartási jelentéseket (továbbiakban együtt: beszámoló) a Konzorcium nevében a Konzorciumvezető állítja össze, és küldi meg a Támogatónak.

6. A Konzorcium képviselte

Felek megállapítják, hogy a Konzorcium vezető tagja Tiszaörs Községi Önkormányzata. A Konzorcium képviselőjét Tiszaörs Község Önkormányzatának mindenkor polgármestere látja el, amely képviselő a közös Ajánlattevők nevében eljárni jogosult a pályázati eljárás során, azzal összefüggésben.

Felek megállapodnak abban, hogy a Konzorcium képviselője korlátozás nélkül jogosult valamennyi konzorciumi tagot képviselni, az ajánlatkérővel szemben a pályázati eljárásban, az ajánlatkérő által az ajánlattevő, illetve az ajánlattevő által az ajánlatkérő felé megteendő illetve megtehető jognyilatkozatok tekintetében.

A Konzorcium fenntartása és megfelelő működtetése a Konzorcium vezető tagjának kötelezettsége. Az ennek elmulasztásából eredő károkért a Konzorciumvezető tartozik felelősséggel. A Konzorcium fenntartása és megfelelő működtetése körében a jelen szerződésben meghatározott cél elérése érdekében összehangolja a Tagok tevékenységét és szervezi a konzorcium munkáját. Ez a rendelkezés nem érinti a Tagok jelen Megállapodás alapján vállalt kötelezettségeikért való egymással szemben fennálló felelősségét.

Jogszába alapján ellenőrzésre jogosult szervek felé a Tag törvényes képviselője a Tagot önállóan képviselheti. Az ellenőrzésről köteles a Konzorciumvezetőt értesíteni, aki a Tag székhelyén vagy telephelyén lefolytatott helyszíni ellenőrzés során jelen lehet. Amennyiben a Projekttel kapcsolatban harmadik személyek bármely Tagtól tájékoztatást kérnek, a Tag köteles erről előzetesen, a tájékoztatás megadása előtt értesíteni a Konzorciumvezetőt.

7. Kapcsolattartás

A Tagok a Megállapodás, valamint a támogatási szerződés teljesítésének időtartamára kapcsolattartókat jelölnek ki az alábbiak szerint:

Név: Szabóné Vártok Viktória
Beosztás: Ügyintéző
Telefonszám: 06-30-489-9109
E-mail cím: tors.polghiv@t-online.hu

Név: Bári Ágnes
Beosztás: Polgármester
Telefonszám: 06-30-477-5590
E-mail cím bari.agnes@nagyivan.hu

Név: Jónás Irén
Beosztás: Titkársági ügyintéző
Telefonszám: 06-59-321-200
E-mail cím jonas.iren@tiszaiagar.hu

Név: Soltész András
Beosztás: Polgármester
Telefonszám: 06-70-977-5662
E-mail cím polgarmester@tiszaszolos.hu

Név: Balogh Zsigmond
Beosztás: Pénzügyi főmunkatárs

Telefonszám: 06-30-268-8454
E-mail cím penzugy@tiszaderzs.hu

Név:
Beosztás:
Telefonszám:
E-mail cím

Név:
Beosztás:
Telefonszám:
E-mail cím

8. A Megállapodás megszűnése és módosítása

8.1. Jelen Megállapodás a támogatási szerződés elválaszthatatlan részét képezi, és osztja annak jogi sorsát. Ennek értelmében a támogatási szerződés megszűnése jelen Megállapodás megszűnését vonja maga után.

8.2. Jelen Megállapodás megszűnik, ha a Tagok száma a felhívásban megadott minimális tagszám alá csökken.

8.3. A Megállapodás Támogató által meghatározott kötelező tartalma csak írásban módosítható, melyhez a Támogató hozzájárulása szükséges. A hozzájárulást a támogatási szerződésben a támogatási szerződés kedvezményezett általi módosítására előírt szabályok szerint kell kérelmezni a Támogatótól. A Tagok adataiban bekövetkezett változások, így különösen székhely, bankszámlaszám, stb., nem igénylik a Megállapodás módosítását. Az adatok változásáról a Tagok haladéktalanul értesítik a Konzorciumvezetőt. A Konzorciumvezető ezekről a változásokról értesíti a Támogatót.

8.4. A jogviszonyra és a Projekt megvalósítási kötelezettségére tekintettel a Tagok a felmondás jogát kizárják.

9. A Költségek viselése

Szerződő felek rögzítik, hogy a támogatási kérelem benyújtása és annak elfogadása esetén, a pályázat teljesítésével kapcsolatos mindennemű költségeket, fizetési kötelezettséget a Konzorcium tagja egymás között egyenlő arányban viselik.

10. A beszerzett eszközök tulajdonjoga

A Projekt megvalósítása során beszerzett, illetve létrejövő dolgokra vonatkozó tulajdon – és más jogok és az egyéb vagyoni értékű jogok feletti rendelkezés azon Tag tulajdonába kerül és számviteli nyilvántartásába kerül rögzítésre, amelyik Tag nevére a kötelezettségvállalás, illetve a számla szól. Az eszközök tulajdonba, vagy vagyonkezelésbe vételével együtt az adott Tag köteles a beszerzett eszközök illetve létrejövő dolgok valamennyi üzemeltetési, karbantartási és javítási feladatait is ellátni.

11. Záró rendelkezések

11.1. Felek kifejezik, hogy jelen megállapodásuk nem irányul a gazdasági élet egyéb szereplője ellen, nem kívánja a szabad versenyt, esélyegyenlőséget korlátozni, továbbá nem jelenti a résztvevő tagok fúzióját vagy kartellbe tömörülését.

11.2. A Felek jelen szerződést kizárólag közös megegyezéssel és írásban módosíthatják.

11.3. A Konzorcium tagjainak képviselői kijelentik, hogy rendelkeznek a szerződésben foglalt feladatok teljesítéséhez szükséges, gazdasági és műszaki alkalmasság feltételeivel.

11.4. Felek kijelentik, hogy velük szemben adósságrendezési eljárás nincsen folyamatban.

11.5. A jelen Megállapodás hatályba lépésének napja megegyezik a Tagok közül az utolsóként aláíró aláírásának napjával. A Konzorciumvezető a Megállapodás hatályba lépését követően a Megállapodást megküldi a Támogató részére. Jelen szerződés hatálya, teljesítése alkalmazhatósága vagy végrehajthatósága nem függ felfüggesztő vagy bontó feltételtől.

11.6. Jelen Megállapodáshoz kapcsolódó jogviták esetére, pertárgyértéktől függetlenül, a Tagok a Szolnoki Törvényszék illetékességét kötik ki.

11.7. Jelen Megállapodás 9 oldalon és 5 db eredeti példányban készült. A Megállapodás a támogatási szerződés elválaszthatatlan részét képezi.

11.8. Jelen Megállapodásban nem szabályozott kérdésekben a vonatkozó magyar jogszabályok rendelkezései az irányadók.

11.9. A Tagok képviseletében aláíró személyek kijelentik és törzskönyvi kivonattal, valamint aláírási címpéldányaikkal igazolják, hogy a jelen Megállapodás 2. pontjában feltüntetettek szerint jogosultak a Tag képviseletére, továbbá ennek alapján a jelen Megállapodás megkötésére és aláírására. Aláíró képviselők kijelentik továbbá, hogy a testületi szerveik részéről a jelen Megállapodás megkötéséhez szükséges felhatalmazásokkal rendelkeznek, tulajdonosaik a támogatási jogügyletet jóváhagyták és harmadik személyeknek semminemű olyan jogosultsága nincs, mely a Tag részéről megakadályozná vagy bármiben korlátozná a jelen Megállapodás megkötését, és az abban foglalt kötelezettségek maradéktalan teljesítését.

A jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Ptk. rendelkezései az irányadók, azzal, hogy a Felek jelen szerződést eseti együttműködésnek tekintik és ennek megfelelően a Konzorcium nem minősül sem gazdasági társaságnak, sem polgári jogi társaságnak. A Tagok a Megállapodást átolvasták, és közös értelmezés után, mint akaratukkal és elhangzott nyilatkozataikkal mindenben egyezőt aláírták.

Kelt: Tiszaörs, 2025. hó napján

Konzorcium Vezetője

.....
Bacsa Sándor
Tiszaörs Községi
Önkormányzat
P.H.
Aláírás dátuma:
.....

Konzorciumi Tag

.....
Bári Ágnes
Nagyiván Községi
Önkormányzat
P.H.
Aláírás dátuma:
.....

Konzorciumi Tag

.....
Kovácsné Szabó Tünde
Tiszaigar Községi
Önkormányzat
P.H.
Aláírás dátuma:
.....

Konzorciumi Tag

.....
Soltész András
Tiszaszőlős Községi
Önkormányzat
P.H.
Aláírás dátuma:
.....

Konzorciumi Tag

.....
**Fótosné Czeglédi
Zsuzsanna**
Tiszaderzs Községi
Önkormányzat
P.H.
Aláírás dátuma:
.....

ELŐTERJESZTÉS

Nagyiván – Postai ingatlan ingyenes önkormányzati tulajdonba adásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó Zrt. MNV/01/49231/2025 ikt. számú előzetes igényfelmérés pozitív visszajelzése alapján fennáll annak az elvi lehetősége, hogy Nagyiván Községi Önkormányzat, a közigazgatási területen található, a Magyar Posta Zrt. tulajdonában álló ingatlanra (a továbbiakban: Ingatlan vagy Ingatlanok) ingyenesen tulajdonjogot szerezzen. Az Ingatlanok érintett helyi önkormányzatok részére történő tulajdonba adására irányuló előkészítő munka eljutott abba a fázisba, amelyhez szükséges a szándéknyilatkozaton felül a képviselő-testületi határozat rendelkezésre állása is.

Az ingyenes önkormányzati tulajdonba adásra vonatkozó igényfelméréssel kapcsolatos általános tájékoztató (1. számú melléklet) az előterjesztés melléklete.

Amennyiben a tájékoztatóban foglalt feltételekkel, Önkormányzatunk az ingatlan tulajdonjogának ingyenes megszerzésével kíván élni, úgy a Képviselő-testületünknek nyilatkozni szükséges.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására!

Határozati javaslat:

Nagyiván Községi Önkormányzat Képviselő-testülete kezdeményezi a Magyar Posta Zrt. részére nem szükséges az Önkormányzat részére az MNV/01/19231/2025 ikt. számú előzetes igényfelmérő levéllel ingyenes tulajdonba adásra felajánlott:

– Nagyiván belterület 176 helyrajzi számú 1/1 tulajdoni hányadú Kivett posta megnevezésű

ingatlan tulajdonba vételét.

Nagyiván Községi Önkormányzat vállalja a tulajdonba adás érdekében felmerülő költségek – ideértve a művelési ág szükséges megváltoztatásának költségét – megtérítését.

A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert, hogy az ingatlan ingyenes önkormányzati tulajdonba adásával kapcsolatos eljárás során az MNV Zrt. felé teljes jogkörben eljárjon, és valamennyi nyilatkozatot megtegyen.

Határidő: azonnal

Felelős: Bári Ágnes polgármester

Nagyiván, 2025. augusztus 12.

Bári Ágnes
polgármester

Az ingyenes önkormányzati tulajdonba adásra vonatkozó igényfelméréssel kapcsolatos általános tájékoztatás

Magyarország Kormánya a kistelepülések hátrányainak mérséklése, a népességsökkenés megállítása és az életminőség javítása céljából indította el 2019-ben a Magyar Falu Programot, melynek keretében az elmúlt években - többek között - több ezer, állami feladat ellátáshoz nem szükséges ingatlan (ingatlanhányad) kerülhetett az 5000 lélekszám alatti, valamint a 5 és 15 ezer közötti lélekszámú települési önkormányzatok tulajdonába, hozzájárulva ezzel a települések fejlődéséhez.

Az ingatlanok tulajdonjogának átruházása az önkormányzatok részére egy olyan egyedülálló lehetőséget jelent, amelyen keresztül nem csak az önkormányzat vagyona gyarapszik, hanem azok közösségi célra történő hasznosítására is lehetőség nyílik. 2025-ben ezért a program folytatódik az 5000 fő alatti települések számára.

Az igényérvényesítést a részünkre már megküldött igény-felmérő nyilatkozattal, valamint a jelen levél mellékletében megtalálható képviselő-testületi határozat-minta szerinti döntéssel szükséges alátámasztani.

Jelezni kívánjuk, hogy az ingatlanok mindenkor aktuális természetbeni állapotuk, használati viszonyaik szerint kerülhetnek átadásra, az esetlegesen az ingatlanban lévő, ahhoz kapcsolódó ingóságokkal együtt, azaz a Magyar Posta Zrt.-t, a Magyar Államot, és az MNV Zrt.-t semmilyen rendezési, kiürítési, vagy egyéb kötelezettség nem terheli.

A felajánlás természetesen egy elvi lehetőség. Továbbá tájékoztatjuk, hogy az előzetes elképzelés alapján egyedi feltételek és rendelkezések mellett kerülne sor az ingatlanok átruházására.

Kérjük a tisztelt Önkormányzatot, hogy a visszajelzést tartalmazó képviselő-testületi határozat egyszerű másolatát a magyarpostamfp@mnav.hu e-mail címre szíveskedjen megküldeni, azzal, hogy postai úton vagy elektronikus levélben történő továbbítás nem szükséges.

Felhívjuk szíves figyelmét, hogy az önkormányzati visszajelzés önmagában nem jelent automatikus jogosultságot a vagyonyjuttatásra, a tényleges tulajdonátadásra az igények összesítését követően a Kormány további döntése, illetve várhatóan törvényalkotás útján kerülhet sor a későbbiekben.

Jelen tájékoztatás nem minősül teljeskörűnek és nem minősül ajánlattételnek.

JNSZVKH Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 2.
Tiszafüred 5351. Kossuth tér 1. Pf. 29.

Oldal: 1/1

E-hiteles tulajdoni lap - Szemle másolat

Megrendelés szám:30005/4961/2025

2025.06.12

NAGYIVÁN

Szektor: 34

Belterület 176 helyrajzi szám

5363 NAGYIVÁN Hősök tere 1. "felülvizsgálat alatt"
I. RÉSZ

1. Az ingatlan adatai:	terület	kat.t.jöv.	alosztály	adatok
alrészlet adatok	ha m2	k.fill.	ter.	kat.jöv
művelési ág/kivett megnevezés/	min.o		ha m2	k.fill

. Kivett posta	0	353	0.00	
II. RÉSZ				

5. tulajdoni hányad: 1/1
bejegyző határozat, érkezési idő: 33617/3/1994.06.23
jogcím: átalakulás
jogállás: tulajdonos
név: MAGYAR POSTA ZRT
cím: 1138 BUDAPEST Dunavirág utca 2-6.
törzsszám: 10901232

III. RÉSZ

- bejegyző határozat, érkezési idő: 30709/13/1996 1995.11.03
Bányaszolgalmi jog
12 m2 területre.
jogosult:
név: KUNGÁZ 94 ÉPÍTŐ, VAGYONKEZELŐ ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT. törzsszám: 11269702
cím : 5322 TISZASZENTIMRE Hősök tere 7
- bejegyző határozat, érkezési idő: 34912/2/1998.10.14
Földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog biztosító használati jog .
Pontszám: 0965110-1.
jogosult:
név: JÁSZ-NAGYKUN-SZOLNOK MEGYEI FÖLDHIVATAL törzsszám: 15324999
cím : 5000 SZOLNOK József Attila út 46

Az E-hiteles tulajdoni lap másolat tartalma a kiadást megelőző napig megegyezik az ingatlan-nyilvántartásban szereplő adatokkal. A szemle másolat a fennálló bejegyzéseket, a teljes másolat valamennyi bejegyzést tartalmazza. Ez az elektronikus dokumentum kinyomtatva nem minősül hiteles bizonyító erejű dokumentumnak. Ez a tulajdoni lap közigazgatási hatósági eljárás céljából került kiadásra. Másra nem használható.

TULAJDONILAP VÉGE